

המכתב

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג'ליון 170

פְּרָשַׁת חֵקֵת

שְׁנַת תשפ"ב לַפ"ק

הוצאות הגליון נתנדב ע"י אנ"ש היקרים

המחותנים החשובים

הר"ר אברהם אלחנן יגלניק הי"ו

הר"ר משה אורי ריינער הי"ו

לרגל נישואי בניהם שיחיו

החתן המזופלג נרתן הי"ו עב"ג

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין, שיזכו לבנות בית
נאמן בישראל, שיהא קשר של קיימא ובנין עדי
עד, והזיווג יעלה יפ"ה, ויזכו להעמיד דורות ישרים
ומבורכים, על דרך הצדיקים האמיתיים



הר"ר נתן יוסף דייטש הי"ו

לרגל נישואי בנו בשעטו"מ

החתן המזופלג ירוחם יצחק הי"ו עב"ג

שיתקיים בעז"ה למז"ט ביום ב' פ' בלק

באולמי "הגפן" - ביתר עילית

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין, שיזכו לבנות בית
נאמן בישראל, שיהא קשר של קיימא ובנין עדי
עד, והזיווג יעלה יפ"ה, ויזכו להעמיד דורות ישרים
ומבורכים, על דרך הצדיקים האמיתיים



החתן היקר והמזופלג

הר"ר נרתן נרב מילר הי"ו

לרגל נישואיו בשעטו"מ עב"ג

שיתקיים בעז"ה למז"ט ביום ה' פ' בלק

באולמי "פארהאנד" - בית שמש

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין, שיזכו לבנות בית
נאמן בישראל, שיהא קשר של קיימא ובנין עדי
עד, והזיווג יעלה יפ"ה, ויזכו להעמיד דורות ישרים
ומבורכים, על דרך הצדיקים האמיתיים

האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א



לְחִיּוֹרַת

בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה

דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּיָּדָא

לְאַתְגְּלִיָּא

לְעִתִּיד-לְבֹא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות

רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com



פְּרַשְׁת חֻקַּת

א.

(ח"א נה, ד"ה-ו)

עַל-יְדֵי חֲזוֹק הָרְאִיָּה שֶׁל הַצַּדִּיק -
שְׂרוּאָה 'צְדָקַת הַשֵּׁם' -
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחְלִישׁ 'פֶּחַ הַדִּין',
וּמְסַלְקוֹ מֵהַרְשָׁע לְטוֹבַת הַצַּדִּיק - עַל-יְדֵי-יָזָה
נִתְחַזַּק אֲמוּנָתוֹ, וְיִכּוֹל לְהִתְפַּלֵּל.

כִּי לְבוֹ נִתְפַּשֵּׁט מֵעַקְמֵימוֹתוֹ שֶׁהָיָה לוֹ
מִקֶּדֶם, וְנִתְיַשֵּׁר, בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים לו, יא):
"וְצַדִּיקֶךָ לְיִשְׂרָאֵל."

כִּי מִתְחַלָּה נִעְקָם לְבוֹ מִלְּהָאֲמִין בְּשִׁלְמוֹת
בְּהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ - כִּי הָיָה נִדְמָה לוֹ: שְׁעוֹת
חֲסִי וְשִׁלּוּם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַדִּין.

אָבֵל עִכְשָׁו שְׂרוּאָה 'צְדָקוֹת הַשֵּׁם' -
נִתְיַשֵּׁר לְבוֹ בְּשִׁלְמוֹת אֲמוּנָה' - וְאִז
מִחֲזִיק אֶת-עַצְמוֹ, וּמִתְפַּלֵּל עַל צָרְכָיו.

כִּי עֵקֶר ה'תְּפִלָּה' הִיא עַל-יְדֵי 'אֲמוּנָה' -
שֶׁמֵּאֲמִין שֶׁהַכֹּל בְּרִשׁוֹת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, אֲפִלּוֹ לְשָׁנוֹת הַטָּבַע, וְ"אִין הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְקַפֵּחַ שְׂכַר כָּל בְּרִיָּה" (פְּסָחִים קיח.
בְּבֵא-קָמָא לַח: וְעוֹד) - "כִּי צַדִּיק ה'" (תְּהִלִּים יא, ז).

וְזָהוּ בְּחִינַת (בְּמִדְבָר יט, ב): "פְּרָה אֲדוּמָה" -
כְּמֵאֲמַר הַזֹּהַר (חֻקַּת קפ: - מוּבָא לְעִיל כָּל
לְשׁוֹן הַזֹּהַר): "פְּרָה דְקַבִּילַת מִשׁוֹר."

"פְּרָה" - זֶה בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', בְּחִינַת (הוֹשַׁע
יד, ג): "וַיִּנְשָׁלְמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ".

"דְּקַבִּילַת מִשׁוֹר" - בְּחִינַת 'הַסְתַּכְּלוּת',
לְשׁוֹן (בְּמִדְבָר כד, יז): "אֲשׁוּרְנוּ
וְלֹא קָרוֹב".

- עֲנִינֵי 'פְּרָה אֲדוּמָה' -

"זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה וְגו'. וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פְּרָה
אֲדוּמָה תְּמִימָה, אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם, אֲשֶׁר לֹא
עָלָה עָלֶיהָ עַל. וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו. וְהָזָה וְכו'.
שִׁבַע פְּעָמִים. וְשָׂרַף אֶת הַפְּרָה לְעֵינָיו. וְלָקַח
הַכֹּהֵן עֵץ אֲרָז וְאֲזוֹב וְשִׁנֵּי תוֹלַעַת, וְהִשְׁלִיךְ
אֶל תוֹךְ שְׂרֹפַת הַפְּרָה. וְאָסַף אִישׁ טְהוֹר אֶת
אֶפְרַת הַפְּרָה. וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהַר. וְלָקְחוּ
לְטָמֵא מֵעַפֵּר שְׂרֹפַת הַחֻטָּאת. וְהָזָה וְכו'.
וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי" (בְּמִדְבָר יט, ב-ג ד"ה-ו ט"ב-יז י"ט)

לְפִי שֶׁהַשֵּׁטֶן וְאֲמוֹת-הָעוֹלָם מוֹנִין אֶת יִשְׂרָאֵל
לוֹמְרֵי מַה מִּצְוָה הַזֹּאת וּמַה טַעַם יֵשׁ בָּהּ, לְפִיכֵךְ
כָּתוּב בָּהּ: 'חֻקָּה' - 'גְּזֵרָה' הִיא מִלְּפָנָיו, וְאֵין לָךְ
רְשׁוּת לְהַרְהֵר אַתְרֶיהָ. (רש"י)

"דָּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פְּרָה". הַאי
"פְּרָה" - לְדַכְיֹתָא קָא אֲתִיָּא, לְדַכָּא לְמַסְאָבֵי.
"פְּרָה" - דְּקַבִּילַת מִן 'שְׂמָאֵלָא'. וּמֵאֵן הוּא
לְ'שְׂמָאֵלָא', 'שׁוֹר', כְּמָה דְאֵת אֲמַר (יְחֻזְקָא א, י):
"וּפְגִי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאֵל".

"אֲדוּמָה" - סוּמְקָא פּוֹרְדָא, דְכָתִיב (שִׁיר-הַשִּׁירִים
ב, ב): "כִּשְׁוֹשְׁפָה בֵּין הַחֹחִים". "אֲדוּמָה" - גְּזֵרַת
דִּינָא. "תְּמִימָה" - מֵאִי "תְּמִימָה" - כְּמָה דְתַנְיִן
(בְּבֵא-קָמָא): "שׁוֹר תָּם וְשׁוֹר מוּעַד". "שׁוֹר תָּם" -
דִּינָא רַפִּיָּא. "שׁוֹר מוּעַד" - דִּינָא קִשְׂיָא. אוּף
הַכָּא: "תְּמִימָה" - דִּינָא רַפִּיָּא, גְּבוּרָה תַתָּא, דָּא
הִיא "תְּמִימָה". "גְּבוּרָה עֲלֵאָה" - דָּא הִיא דִּינָא
קִשְׂיָא, וְהִיא יָד הַחֻזְקָה תְּקִיפָא.

"אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל". "עַל" כְּתִיב - כְּמָה
דְאֵת אֲמַר (שְׂמוּאֵל-ב, ג, א) "וַיִּגָּאֵם הַגִּבּוֹר הוֹקֵם עַל".
מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין דְהִיא "שְׁלוּמֵי אֲמוּנֵי יִשְׂרָאֵל"
(שְׂמוּאֵל-ב, יט, וְכו').

כָּל מִלָּה דְהִיא "פְּרָה", הִיא ב'שְׁבַע', ז' כְּבוֹסִים
וְכו', וְהָא אֲתַמַּר, מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְהִיא 'שְׁבַע'
שְׁנֵי שְׂמֻטָּה, וּבִת-שְׁבַע' אֲתַקְרִי - וְעַל דָּא כָּל
עוֹבְדוֹי ב'שְׁבַע'. (זֹהַר חֻקַּת קפ:)

"אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם" (שָׁם) - כְּמָה דְאֵת אֲמַר (שִׁיר-
הַשִּׁירִים ד, ז): "כִּלְכֵּי יָפֵה רַעֲיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ".
(זֹהַר חֻקַּת קפ:)

וְזָהוּ (שם יט, ב): "אֲדָמָה תְּמִימָה". "אֲדָמָה - דָּא גְזֵרַת דִּינָא. תְּמִימָה - דָּא שׁוּר תָּב, דִּינָא רַפִּיא" (זהר שם).

הִינּוּ: שְׂרוּאָה שֶׁהִקְדוּשֵׁי בְרוּךְ-הוּא מִחֵלִישׁ פַּח הַדִּין וּמִסְלָקוֹ מִהֲרָשָׁע לְטוֹבַת הַצְּדִיק, בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים לב, מא): "וְתֵאֵחָז בְּמִשְׁפַּט יָדַי".

"אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עַל" (במדבר שם) - "דָּא שְׁלוּמֵי אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל" (זהר שם, על-פי שמואל-ב כ, יט) - זָהוּ בְּחִינַת 'חֲזוּקַת אֱמוּנָה', בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', שְׁנַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי 'חֲזוּקַת-רֵאִיָּה' כַּנ"ל - בְּחִינַת: "וְצִדְקָתָךְ לְיִשְׂרָאֵל לֵב, כַּנ"ל".

וְזָהוּ בְּחִינַת "עֶפֶר וָאֶפֶר" הַנֶּאֱמָר בִּפְרָה' (במדבר יט, ט"ז) - פִּי הַתְּפִלָּה צְרִיכָה לְבַחֲיִנַת 'עֶפֶר וָאֶפֶר'.

"אֶפֶר שְׁבַתְּפִלָּה" הוּא - שְׁבַשְׁעַת-הַתְּפִלָּה צְרִיךְ לְהִכְנִיעַ 'הָרַע שֶׁבְּפִרְטוֹ, וְהָרַע שֶׁבְּכֹלל, תַּחַת הַטּוֹב.

"הָרַע שֶׁבְּכֹלל" - בְּבַחֲיִנַת (מְלָאכִי ג, כא): "וְעִסּוֹתֵם רְשָׁעִים כִּי יִהְיוּ אֶפֶר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם" - הִינּוּ: הַתְּפִלּוֹת שֶׁל פּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּתְפַּלְלִים עִמָּהֶם, יִבְטַל הָרַע שֶׁלָּהֶם, וְיַעֲשֶׂה מִהָרַע כִּסּא לְקַדְשָׁהּ.

וְ"הָרַע שֶׁבְּפִרְטוֹ" - שֶׁמִּבְטַל גּוֹפוֹ וְחֲמָרוֹ הַמְּגַשֵּׁם בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה.

וְ"עֶפֶר שְׁבַתְּפִלָּה" - שֶׁיִּקְשֶׁר עֲצָמוֹ עִם הַשׁוֹכְנֵי-עֶפֶר, וְיַעֲזֹר אוֹתָם בְּתַפְלָתוֹ, שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עִמּוֹ, בְּבַחֲיִנַת (ישעיה כו, יט): "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי-עֶפֶר".

וְזָהוּ שֶׁאֵמַר אַבְרָהָם בְּתַפְלָתוֹ (בראשית יח, כז): "הֲנֵה נָא הוֹאֵלְתִי לְדַבֵּר אֵל ה', וְאֲנֹכִי עֶפֶר וָאֶפֶר".

וְלַעֲזָרָר 'שׁוֹכְנֵי-עֶפֶר' - זֶה יֵשׁ בְּפִרְטוֹ וּבְכֹלל.

'בְּפִרְטוֹ': הִינּוּ: 'חֵלְקֵי נַפְשֵׁי-רוּחֵי-נִשְׁמָה שְׁלוֹ' שֶׁבָּאוּ כְּבָר בְּגִלְגּוּל וְנִתְקַן.

וּבְכֹלל: הִינּוּ: נַפְשֵׁי-רוּחֵי-נִשְׁמָה שֶׁל שׁוֹכְנֵי-עֶפֶר אַחֲרֵים' - לַעֲזָרָר אוֹתָם שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עִמּוֹ.

וְזָהוּ בְּחִינַת "שְׁבַעַה שְׁבַעַה" הַנֶּאֱמָר בִּפְרָה' (במדבר יט, ד-יב), שֶׁכָּל עֲנִינָה 'שְׁבַעַה', כְּמוֹכָא (זהר שם; זהר אַחֲרֵי עוֹ: - בְּמִדְבַר-רַבָּה יט, ב): "שְׁבַעַה כְּבוֹסִין, שְׁבַעַה כְּהַנִּים וְכוּ'" (שְׁבַעַה פְּעָמִים שְׁבַעַה - שְׁבַע פְּרוֹת, שְׁבַע שְׂרָפוֹת, שְׁבַע הַזְּאוֹת, שְׁבַעַה כְּבוֹסִין, שְׁבַעַה טְמֵאִים, שְׁבַעַה טְהוֹרִים, שְׁבַעַה כְּהַנִּים) - זָהוּ בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיט, קסד): "שְׁבַע בַּיּוֹם הַלְלֹתֶיךָ".

"עֵץ אֲרָז וְאֲזוּב וְשָׁנִי תוֹלְעַת" הַנֶּאֱמָר בִּפְרָה' (במדבר יט, ו) - הֵם בְּחִינַת הַשְּׁלֹשֶׁה-דְּבָרִים, 'שְׁלֹשֶׁת-קוֹלוֹת, שֶׁצְּרִיךְ לְתַקֵּן בְּתַפְלָתוֹ.

(א) "אֲרָז" - זֶה בְּחִינַת (קִהְלֹת ה, ב): "קוֹל כְּסִיל בְּרַב דְּבָרִים", לְהַעֲלוֹת אֶת הַנוֹפְלִים בְּ'אֱמוּנוֹת-כְּזָבוֹת, בְּחִינַת "דְּרָכֵי הָאֱמֹרִי" (שְׁבַת פ"ו מ"י; שְׁבַת סז: תּוֹסֵפֶתא שְׁבַת פ"ח), שֶׁנֶּאֱמָר בְּ'אֱמֹרִי' (עֲמוֹס ב, ט): "כְּגִבְהַת אֲרָזִים גְּבָהוּ", וְהַגְּבוּהֵי-קוֹמָה' הֵם 'כְּסִילִים' עַל-פִּירֹב.

(ב) "אֲזוּב" - זֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת לב, יח): "קוֹל עֲנוֹת אֲנֹכִי שֹׁמֵעַ" - שֶׁעַל-יְדֵי כְּבוֹנַת-הַלֵּב בְּתַפְלָה, מִתְקַן אֶת אֵלוֹ שֶׁשְׁכָּלָם יוֹתֵר מִמֶּעֲשֵׂיהֶם, בְּחִינַת 'קִטְנֵי-קוֹמָה', בְּחִינַת 'אֲזוּב'.

ג) "וּשְׁנֵי תוֹלְעֵת" - זֶה בְּחִינַת (תהלים מד, יז): "מִקּוֹל מְחֹרֵף וּמְגֹדֵף", בְּחִינַת (תהלים כב, ז): "וְאֲנֹכִי תוֹלְעֵת וְלֹא אִישׁ, חֲרַפְתָּ אָדָם וּבְזוּי עָם" - שְׁצַרְיָה לְהַפְּךָ כָּל הַבְּזִיזוֹת לְכַבּוֹד, וּלְבַטֵּל אֶת-עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל כְּשֶׁעוֹמֵד בְּהִיכַל הַמִּלְכָּה.

וְזֶהוּ "שְׁחִיטָה שְׂרָפָה אֲסִיפָה" הַנֶּאֱמָר בְּפָרָה' (במדבר יט, ג'ה-ט).

א) "שְׁחִיטָה" - זֶה בְּחִינַת 'בְּטוֹל אֲמוּנַת-כְּסִילִים', בְּחִינַת (הושע ה, ב): "וְשִׁחַטָה שְׂטִיִּים הָעֲמִיקוּ".

ב) "שְׂרָפָה" - זֶה בְּחִינַת 'חֲזוֹק־הַלֵּב', בְּחִינַת (תהלים לט, ד): "חֵם לִבִּי בְּקֶרְבִּי".

ג) "אֲסִיפָה" - זֶה בְּחִינַת 'בְּטוֹל הַבְּזִיזוֹת שֶׁל הַשּׁוֹנְאִים', בְּחִינַת (בראשית ל, כג): "אֲסַף אֲלֵכֶם אֶת הַרְפָּתִי".

ב.

(ח"ב עד)

"אַחַר פּוֹרִים קוֹרִין פְּרֶשֶׁת פְּרָה", שֶׁהוּא 'הַכְּנָה לְפֶסַח' - "כְּדֵי שְׂיִהְיוּ נִזְהָרִין לְטָהָר מִטְּמֵאת מֵת, שְׂיִהְיוּ טְהוֹרִין לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח" (מגלה כט:).

וּבִתְחִלָּה הוּא בְּחִינַת 'פּוֹר', כִּי "פּוֹרִים עַל שֵׁם הַפּוֹר" (אסתר ט, כו), וְאַחֲרֵי-כֵן נַעֲשֶׂה 'פְּרָה' (עין פְּרִיעֵץ-חַיִּים, פּוֹרִים פ"ו; עֵץ-חַיִּים שְׁעַר ט פ"ז).

ג.

(לקוטי הלכות, השַׁכְּמַת-הַבְּקָר א, יב - עַל-פִּי לְקוֹטֵי-מוֹהַר"ן ח"א רפב)

'פְּרֶשֶׁת פְּרָה', הוּא בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', בְּחִינַת (במדבר רבא יט, ח): "תְּבֵא אִמּוֹ וְתִקְנָה עַל בְּנָה". כִּי עַל-יְדֵי הַנְּקֻדוֹת-טוֹבוֹת

שְׂמוּצָאִין - עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנַע הָרַע, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין בְּאַמַּת לְתְּשׁוּבָה'.

וְזֶה בְּחִינַת (זוהר חקת קפ: - עַל בְּמִדְבַר יט, ב): "פְּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה". "אֲדָמָה" - דָּא דִּינָא קְשִׁיא, 'תְּמִימָה' - דָּא דִּינָא רַבִּיא".

דְּהִינּוּ: כְּשֶׁהוּא בְּבְחִינַת 'דִּינָא קְשִׁיא', שְׂמֵתְגַבֵּר הָרַע', בְּחִינַת 'דִּינָא קְשִׁיא', חֲסִינְשְׁלוֹם - אֲזִי צְרִיךְ לְרַפּוֹת הַדִּין, עַל-יְדֵי שְׂמוּצָא בְּעֲצָמוֹ 'אִיזָה נְקֻדָּה-טוֹבָה' עַד-יָן.

וְזֶה בְּחִינַת (במדבר יט, ב): "אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם, אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֵל" - כִּי הַנְּקֻדָּה-טוֹבָה' הִיא בְּחִינַת: "יוֹנָה תְּמָה" (על-פִּי שִׁירֵה-שִׁירִים ה, ב - "יוֹנָתַי תִּמְתִּי" - עֵינ־שָׁם בְּאוֹת ז) שְׂאִין בָּהּ שׁוֹם מוֹם, כִּי הִיא נֹאָה וְיִפָּה, בְּחִינַת (שם א, ה): "שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאָה".

וְזֶה בְּחִינַת (פִּיּוֹט לְפָרֶשֶׁת-פְּרָה): "מְטַהֵר טְמֵאִים, וּמְטַמֵּא טְהוֹרִים" - כִּי זֹאת הַבְּחִינָה, מֵה שֶׁדָּן אֶת-עֲצָמוֹ לְכַף-זְכוּת, וּמוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ 'נְקֻדוֹת-טוֹבוֹת' - זֹאת הַבְּחִינָה מְטַהֶרֶת טְמֵאִים וּמְטַמֵּא טְהוֹרִים.

כִּי מִי שֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה הַתְּחִתּוֹנָה - צְרִיךְ דוֹקָא לְמַצֵּא זְכוּת בְּעֲצָמוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפֹּל לְגַמְרֵי חֲסִינְשְׁלוֹם, וְעַקֵּר טְהוֹרָתוֹ וְתְשׁוּבָתוֹ עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא.

אַבָּל מִי שֶׁהוּא טְהוֹר - כְּשִׂיחֲזִיק עֲצָמוֹ בְּמִדְרָגַת הַטּוֹב - בּוֹדֵאי נִפְגַּם עַל-יְדֵי-זֶה, כִּי יִפּוֹל לְגַדְלוֹת חֲסִינְשְׁלוֹם וּכְמוֹ שְׂאִמְרוּ רַז"ל (נדה ל:): "אִפְלוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אוֹמְרִים לָךְ 'צָדִיק אַתָּה!' - הֲיֵה בְּעֵינֶיךָ בְּרָשָׁע".

על-כן אמרו: "כְּרָשַׁע!" - ולא רָשַׁע
גְּמור' חס־ושלום! - כי אסור
להחזיק עצמו לְרָשַׁע גְּמור' חס־ושלום.

רק אדרבא: כְּשֶׁנֶּדְמָה לוֹ שְׁהוּא רָשַׁע
גְּמור' חס־ושלום, וְאִפְלוּ אִם הָאֵמֶת
הוּא כִּי חס־ושלום, אִף-על-פּי-כֵן צָרִיךְ
לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ לְמִצְאָה בְּעִצְמוֹ 'נְקֻדַּה-טוֹבָה' -
לְבַל יִהְיֶה חס־ושלום רָשַׁע גְּמור'. ועל-ידי-
זֶה נִטְהַר, וְזוֹכָה לְתִשׁוּבָה. וְזֶה בְּחִינַת:
"מְטַהֵר טְמָאִים, וּמְטַמֵּא טְהוֹרִים", כְּנ"ל.

ד.

(לקוטי-הלכות, נפילת-אפים ד, יט)

"פְּרֻשֶׁת פָּרָה אֲדָמָה" מְגַלֶּה לָנוּ: שְׂאִי-
אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיג וּלְהִבִּין שׁוּם טַעַם
בְּמִצְוֹת הַבוֹרָא וַתִּבְרָךְ שְׁמוֹ, וְאִסּוּר לְהִרְהַר
בְּזֶה כֻּלָּל.

כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (במדבר יט, ב): "זֹאת חֻקַּת
הַתּוֹרָה", וְכֵן שְׁפָרַשׁ רַש"י שֵׁם (על-
פי במדבר-רבה יט, א; תנחומא חקת ג; ח; מדרש תהלים
ט; ילקוט קהלת יב, י; ועוד): "לְפִי שֶׁהַשִּׁטָּן
וְאִמּוֹת-הָעוֹלָם מוֹנִינִן אֶת יִשְׂרָאֵל מִזֶּה מִצְוָה
הַזֹּאת וּמִזֶּה טַעַם יֵשׁ בָּהּ, לְכַךְ כְּתוּב 'חֻקָּה',
לומר: חֻקָּה חֻקְקָתִי, גְּזֵרָה גְּזֵרְתִי, אֵין לָךְ
רְשׁוֹת לְהִרְהַר אַחֲרֶיהָ".

וְזֹאת הַמִּצְוָה שֶׁל 'פָּרָה אֲדָמָה' - "לֹא
לִלְמַד עַל עִצְמוֹ יֵצֵא, אֲלֵא לִלְמַד
עַל הַכֻּלָּל כִּלּוֹ יֵצֵא" (ספרא ויקרא, ברייתא דרבי
ישמעאל) - לְגַלוֹת וּלְהוֹרֹת עַל כָּל מִצְוֹת
הַתּוֹרָה: שְׁאִסּוּר לְהִרְהַר אַחַר טְעָמִים כֻּלָּל.

וְעַל-כֵּן גַּם שְׂאֵר הַמִּצְוֹת נִקְרָאִים 'חֻקִּים',
כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (בראשית כו, ה): "חֻקּוֹתַי
וְתוֹרָתַי", וּפִרַשׁ רַש"י גַּם שֵׁם: "כְּגוֹן אֲכִילַת
חֵזִיר וּלְבִישַׁת שַׁעֲטָנִי וְכו' שְׂאִמּוֹת-הָעוֹלָם

מוֹנִינִן אֶת יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין בָּהֶם שׁוּם טַעַם"
וכו'.

כִּי בְּאֵמֶת: 'טְעָמֵי הַמִּצְוֹת' נִעְלָמִים
וְנִסְתָּרִים, וְאִי-אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיגם בְּדַעַת-
אֲנוּשֵׁי כֻּלָּל, רַק צְרִיכִין לְקַיָּמם בְּאִמּוּנָה
בְּלִבָּד, לְהִאֲמִין בָּהּ וּבְמִשְׁחָה עֲבָדוֹ, כְּמוֹ שְׂכָל
יִשְׂרָאֵל מְאֲמִינִים בְּפִשְׁטוֹת.

בְּלִי דְרָכֵי הַחֻקִּמוֹת וְהַשְּׁטוֹת שְׁלָהֶם [של
הַאֲפִיקוֹרְסִים], שְׂרוֹצִים לְחַקֵּר וּלְהִבִּין
אֵיךְ דִּבֶּר הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִם מֹשֶׁה, שְׁאִסּוּר
לְהַעֲלוֹת עַל הַכְּתָב, מְכַל-שִׁכְן עַל הַפֶּה,
דְּבָרֵיהֶם וְדַעוֹתֵיהֶם הַזֵּרוֹת וְהַסְּרוּחוֹת
וְהַמְּטַנְפּוֹת הַמְּלָאִים קִיָּא צוֹאָה יוֹתֵר מִבֵּית-
הַכֶּסֶף, וְאֵין סְרַחוֹן וְרִיחַ רַע גָּרוּעַ מֵהֶם
בְּעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן "מִצְוֹת פָּרָה אֲדָמָה" מְטַהֶרֶת
מְטַמֵּאת מֵת - כִּי 'פְּרֻשֶׁת פָּרָה'
הוּא בְּחִינַת (קהלת ז, כג): "אֲמַרְתִּי אֲחַכְמָה
וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי", כִּי הִיא "מְטַהֶרֶת
טְמָאִים וּמְטַמֵּאת טְהוֹרִים" - שְׁזֶה בּוֹדָאי אִי-
אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיג וּלְהִבִּין בְּשׁוּם דַּעַת-אֲנוּשֵׁי
כֻּלָּל. וְהִיא דִּיקָא מְטַהֶרֶת מְטַמֵּאת מֵת,
שְׁעַקֵּר הַטְּמָאָה הִיא בְּחִינַת חֻקִּיּוֹת הַמְּחַקְרִים
וְהַכּוֹפְרִים שֶׁהֵם 'סְטְרָא-דְּמוֹתָא', כִּי הֵם עַקֵּר
'זִהְמַת-הַנְּחָשׁ'.

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי 'מִצְוֹת פָּרָה', שֶׁהִיא בְּחִינַת
"חֻקַּת הַתּוֹרָה", שְׂמַגְלִית לָנוּ
שֶׁ'תּוֹרָה' הִיא בְּחִינַת 'חֻקָּה', בְּחִינַת:
"אֲמַרְתִּי אֲחַכְמָה וְהִיא רְחוּקָה", בְּחִינַת:
"חֻקָּה חֻקְקָתִי, גְּזֵרָה גְּזֵרְתִי, אֵין לָךְ רְשׁוֹת
לְהִרְהַר אַחֲרֶיהָ" (במדבר-רבה יט, א; ילקוט קהלת יב,
י; ועוד) - עַל-יְדֵי-זֶה נִטְהַרִין מְטַמֵּאת מֵת'.

כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַּטַּל 'סְטְרָא-דְּמוֹתָא' -
עַל-יְדֵי שְׂמַאֲמִינִים בַּהֲשֵׁם-יִתְבָּרַךְ

ובמצותיו, ואין חוקרין אחר שום טעם כלל, רק מקימין אותם בדרך חקה לבד, שזה עקר האמונה.

ועל-כן על-ידי מצות פרה' דיקא - שאנו מקימין מצותיו אף על-פי שיש בה שני הפכים, שהיא "מטהרת טמאים ומטמאת טהורים", שזה אי-אפשר להבין בודאי - ואף-על-פי-כן אנו מקימין אותה באמונה לבד - על-ידי-זה אנו ממשיכין עלינו 'אמונה', לקיים כל מצותיו וחקותיו בלי שום טעם כלל. ועל-ידי-זה נטהרין מ'טמאת מת', שהוא בחינת 'החקירות והכפירות' הנ"ל.



"זאת התורה אדם פי ימות באהל" (במדבר יט, יד)

ה.

(ח"א יג, ה)

יש 'ארבע חיות' ב'תורה' וכו'. ו'אדם שבתורה', זה בחינת (במדבר יט, יד): "זאת התורה אדם". ויש בה 'קלות וקמורות', שהם בחינת (הקדמת-הזהר יג): "מסכני ועתירי".

[זה-לשון הזהר שם: "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" (בראשית א, כו). "נעשה אדם" - משותפא כלל דכר ונוקבא. "בצלמנו" - עתירי. "כדמותנו" - מסכני.]

ו.

(פתב"ד רבנו ז"ל - השיק לח"א יג הנ"ל, הנדפס בסוף הספר)

ה'אדם' - בחינת (הקדמת הזהר יג): "מסכני ועתירי", כמו שכתוב (בראשית א, כו - הקדמת הזהר שם): "נעשה אדם בצלמנו" - עתירי. 'כדמותנו' - מסכני. וכו'.

ו'אדם' - זה בחינת: "זאת התורה אדם", כי בה 'קלות וקמורות', ויש בה 'קומה שלמה', רמ"ח אברים ושס"ה גידים (זהר וישלח קע: תקוני-זהר נ:).

ז.

(ח"א לז, ג)

ה'גוף' לגבי ה'נפש' - הוא בחינת 'חמר', 'בהמה', 'סכלות', 'חשך', 'מיתה', ו'שכחה', בחינת 'הכמות-חיצונית' - כנגד 'הכמות-התורה', שהם בחינת 'אדם' - בחינת 'צורה', 'אור', 'הכמה', 'זכרון', ו'חיים'.

וצריך כל אדם להכניע ה'חמר', הינו בחינות 'מיתה', בחינת 'סכלות' של הגוף של ה'ארבע-יסודות' וכו', שהם ה'תאוות' - דהינו: להפריש עצמו מכל ה'תאוות'.

וזה נעשה על-ידי ה'תענית' - שעל-ידי ה'תענית', מחלישין ה'ארבע-יסודות', ונתבטל ה'חמר', 'סכלות', 'חשך', 'שכחה', 'בהמה'. ונתגבר ונתעלה בחינת ה'שכל', וה'צורה', ה'אור', וה'זכרון', 'אדם' וכו'.

והוא בחינת 'אדם', כמו שכתוב (במדבר יט, יד): "זאת התורה אדם".

וזה אותיות "אדם":

מ"ם סתומה - הוא בחינת 'תענית', בחינת 'עולם-הבא' וכו'.

ו'דל"ת' - הוא רמז ל'ארבע-יסודין' שנשפלים על-ידי ה'תענית'.

ונתעלה ה'שכל' הרמוז ב'אל"ף', כמו שכתוב (איוב לג, לג): "ואאלףך חכמה".

מִה'שְׁלֹש־שִׁבְלֵי־יָדָי. וְשְׁלֹש־פְּעָמִים י"ק
הוא גִּימְטְרִיא 'אָדָם'.

נמצא: שֶׁעַקֵר שֵׁם 'אָדָם', הוא בְּחִינַת
ה'שְׁבֹל־הָאֲמִתִּי, דְּהִינּוּ 'חֲכָמוֹת־
הַתּוֹרָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֲנִפְיֹן־נְהִירִין' -
בְּחִינַת הַרְחַקָת וְשִׁבְרֵת כָּל הַתְּאוּזוֹת וּמַדּוֹת־
רְעוּת, כַּנ"ל.

י.

(ח"א רמה)

יש 'חֲדַר־תּוֹרָה' - וְמִי שֶׁזּוֹכֵה לָהֶם -
בְּשִׁמְת־חֵיל לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה, הוּא נִכְנָס
בְּהַחֲדָרִים וּמַחֲדָר לְחֲדָר וְכו'.

אבל צָרִיךְ לְזַהֵר מְאֹד: 'לְבַל יִטְעָה בְּעַצְמוֹ'
- כִּי יֵשׁ בָּמָה וּכְמָה חֲדוּשֵׁין שְׂאִינָם
בְּאִים מִשָּׁם, רַק מ'הִיכְלִי־הַתְּמוֹרוֹת, וְיֵשׁ שָׁם
'חֲדוּשִׁים נְאִים' שֶׁנִּדְמִים ל'הַשְּׂגוֹת'.

למשל: כְּשִׁבּוֹת־בֵּין תַּבַּת 'אָדָם', זֶה מְרַמֵּז
עַל דְּמוּת הָאָדָם, אֲבָל הוּא רַק
דְּמִז בְּעֵלְמָא, כִּי אֵין פְּתוּב שָׁם 'צִיּוֹר
הָאָדָם'.

ויש שְׂמִצִּירִין 'צוּרַת הָאָדָם', וְשָׁם נִגְלָה
יֹתֵר קֶצֶת דְּמוּת הָאָדָם, וְאִף־עַל־פִּי־
כּו אֵין זֶה 'אָדָם מִמֶּשׁ' - רַק ה'אָדָם בְּעַצְמוֹ',
הוּא ה'אָדָם בְּאֲמֵת'.

כמו־כֵן: יֵשׁ כְּמָה 'חֲדוּשֵׁי־תּוֹרָה' שֶׁהֵם
כְּמוֹ שְׁבוֹת־בֵּין תַּבַּת 'אָדָם' לְבַד -
כִּי ה'תּוֹרָה' הִיא בְּחִינַת 'אָדָם', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(בַּמִּדְבָּר יט, יד): "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם".

ויש שְׁנִכְנָס לַפְּנִים מְזָה, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן אֵין
זֶה 'אָדָם'. רַק כְּשִׁזּוֹכִין אֶל ה'תּוֹרָה
בְּעַצְמוֹ, זֶהוּ בְּחִינַת 'אָדָם בְּאֲמֵת'.

ת.

(ח"א צב)

על־יְדֵי שְׂאָדָם' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תּוֹרָה', כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר יט, יד): "זֹאת
הַתּוֹרָה אָדָם", נָע וְנָד אֶפִּילוֹ בַּתּוֹךְ בֵּיתוֹ -
יְכוּל לְהַמְתִּיק הַדִּינִים וּלְהַחֲיֹת מֵתִים.

ט.

(ח"א קא)

צָרִיךְ הָאָדָם לְהַתְיַעַע בַּתּוֹרָה וּלְהַמִּית
עַצְמוֹ עָלֶיהָ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל
(בְּרֵכוֹת סג): עַל פְּסוּק (בַּמִּדְבָּר יט, יד): "זֹאת
הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהֶל", "אֵין הַתּוֹרָה
מֵתִקְיָמָה, אֲלָא בְּמִי שֶׁמִּמִּית 'עַצְמוֹ'
עָלֶיהָ" - דְּהִינּוּ: 'עַצְמִיּוֹתוֹ', הַמַּדּוֹת
וְהַתְּאוּזוֹת־רְעוּת הַחֲקוּקִים עַל 'עַצְמוֹתָיו'.

ועל־יְדֵי שֶׁמִּתְיַעַע בַּתּוֹרָה עַד שִׁיזְכֶּה
לְהַבִּין אוֹתָהּ - עַל־יְדֵי־זֶה יוֹצֵא
מ'אֲנִפְיֹן־חֲשׂוֹכִין' ל'אֲנִפְיֹן־נְהִירִין', וְנִתְבַּטַּל
מִמֶּנּוּ הַשְּׁעֵבוֹד שֶׁל הַמַּדּוֹת וְהַתְּאוּזוֹת־רְעוּת
שֶׁל הָע' עַפּו"ם, שֶׁהֵם ה'אֲנִפְיֹן־חֲשׂוֹכִין'.

ואז נִקְרָא: 'אָדָם', בְּחִינַת: "זֹאת הַתּוֹרָה
אָדָם", בְּחִינַת (בְּמֹזוֹת סא): "אַתֶּם
קְרוּיִים אָדָם, וְאֵין הָעַפּו"ם קְרוּיִים אָדָם" -
כִּי עַקֵר שֵׁם 'אָדָם' זוֹכִין עַל־יְדֵי ה'תּוֹרָה'. כִּי
עַקֵר שֵׁם 'אָדָם', הוּא ה'שְׁבֹל־הָאֲמִתִּי' שֶׁל
'חֲכָמוֹת־הַתּוֹרָה'.

כִּי יֵשׁ 'שְׁלֹש־שִׁבְלֵי־יָדָי' (א) 'שְׁבֹל־פְּשׁוּט',
בְּחִינַת 'חֲכָמָה'. (ב) וּכְשִׁלּוּמֵד וּמִבִּין, זֶה
נִקְרָא 'בִּינָה'. (ג) וְאַחֲרֵיכֵן כְּשִׁיּוֹדֵעַ הַתּוֹרָה, זֶה
נִקְרָא 'דַּעַת'.

ואלו ה'שְׁלֹש־הַשְׁבֹּלִים' - הֵם בְּחִינַת
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים י"ק. כִּי י"ק הֵם
'חֲכָמָה וּבִינָה', שְׁבֹלֹלִים בְּכָל אֶחָד

וְזָהוּ: "זאת התורה אדם", "זאת התורה" דיקא - שרק ה'תורה' האמתיות, הוא בחינת 'אדם'.

יא

(לקוטי הלכות, ספה ז, י)

כל אחד מישראל הוא בחינת 'ספר' תורה, כמו שכתוב (במדבר יט, יד): "זאת התורה אדם".

כי "האדם כלול מרמ"ח אברים ושס"ה גידים, שהם בחינות רמ"ח מצות-עשה ושס"ה מצות לא-תעשה", בידוע (מדרש תהלים לב; זהר וישלח קע); שהיא 'כלליות' התורה'.

נמצא: שה'אדם' הוא ה'תורה'. וכל מה שנתרבין ישראל ביותר - נתרבין ספרים בתורה יותר. ועל-כן באמת בכל דור ודור, נתרבין ספרים יותר, כי נתרבין ישראל ביותר.

ועל-כן מחיב כל אחד להשאיר בנים אחריו - כי הבנים שמניח אחריו, הם בחינת רבוי הספרים של התורה בנ"ל.

כי העקר שיראה להזכיר את בניו שישמרו תורת-השם. ואז כשבניו אחריו מקימין את התורה, וזכה שיצאו ממנו בני-ישראל שמקימין את התורה - זה בחינת רבוי הספרים של התורה.

כי "לא המדרש הוא העקר אלא המעשה" (אבות פ"א, מ"ז). ומי שזוכה לקיים את התורה, מביא הארה גדולה בהתורה, פאלו נכתבה ונתנה היום.

יב

(לקוטי הלכות, בשר-בחלב ה, כה)

"זאת התורה אדם פי ימות באהל" (במדבר יט, יד). דרשו רז"ל: (ברכות סג): "אין התורה מתקיימת, אלא במי שממית עצמו עליה".

"פי ימות באהל" - "באהל" דיקא - זה בחינת שממית עצמו ומוסר נפשו, בשביל שיהיה נשאר 'באהל תורה' שהוא 'אהל הצדיק-האמת', בבחינת (שמות לג, יא): "ויהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל".

ועל-כן כל המקרבין לצדיקי-אמת, נקראים 'יושבי אהל', בבחינת (בראשית כה, כז): "ויעקב איש תם ישב אהלים", ודרשו רז"ל (בראשית-רבה סג, י): "אהלו של שם ועבר", שהיו אז הצדיקי-אמת. וכתוב (תהלים קיח, טו): "קול רנה וישועה באהלי צדיקים".

והכתוב מבשר: שלעתיד ישובו כל ישראל באהלי הצדיקי-אמת, ויתקרבו אליהם, כמו שכתוב (הושע יב, י): "עד אושיבך באהלים בימי מועד", כמו שפרש רש"י שם: "בימי מועד הראשון, שהיה יעקב איש תם יושב אהלים" - הינו בנ"ל.

זהו בחינת: "אדם פי ימות באהל" - שעקר תקון האדם, עקר קיום-התורה, הוא כשממית עצמו בשביל 'האהל' - הינו בשביל שיתקרב להצדיק-האמת, שזהו בחינת "יושב אהל", בנ"ל.



"וַנִּתֵּן עֲלֵיו מִים חַיִּים אֶל כָּלִי. וְהָזָה הִטְהַר עַל הַטְּמֵא" (במדבר יט, יז-יט)

יג.

(ח"א נו, ז)

ה'מקוה' מטהר מכל הטמאות, כמו שכתוב (יחזקאל לו, כה): "וְזַרְקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם" - כי "אין יסורין בלא עון" (שבת נה.) - ועל-כן ה'מקוה' שמושיע מכל הצרות ומכל היסורים, הוא מטהר מכל הטמאות ומכל החטאים.

יד.

(ח"א סא, ה)

מי שכבר נשקע בטנפת של המותרות, על-ידי פגם 'אמונת-הכמים' - יש 'מים' ש'מטהר מזאת הטנפת, בבחינת (יחזקאל לו, כה): "וְזַרְקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם, מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר אֶתְכֶם". ועל-ידי-זו בא ל'עצה-שלמה'.



"וַיָּבֹאוּ וְכו' מְדַבֵּר צֶן וְכו' וַתִּמֶת שָׁם מֵרִים. וְלֹא הָיָה מִים לַעֲדָה. וַיִּרֶב הָעָם עִם מֹשֶׁה. וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם. קַח אֶת הַמַּטֵּה וְהַקְהֵל אֶת הָעֵדָה וְכו' וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֹּלֶעַ לְעֵינֵיהֶם. שָׁמְעוּ נָא הַמְּרִים. וַיָּרֶם מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ וַיַּךְ אֶת הַסֹּלֶעַ בְּמַטְהוֹ פְּעַמִּים. יַעַן לֹא הֵאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת הַקְּהֵל הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם. הִמָּה מִי מְרִיבָה. וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מְלָאכִים מִקֹּדֶשׁ אֶל מֶלֶךְ אֲדוּם, כִּי אָמַר אַחִיקָה יִשְׂרָאֵל, אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מֵצֵאתָנוּ. וַיִּרְדּוּ אֲבֹתֵינוּ מִצְרִימָה וְכו' וַיִּרְעוּ לָנוּ מִצְרַיִם וְלֹאֲבֹתֵינוּ. וַנִּצְעַק אֶל ה' וַיִּשְׁמַע קִלְנוּ, וַיִּשְׁלַח מְלָאָךְ וַיִּצְאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בְּקֹדֶשׁ עִיר קִצְהָ גְבוּלָךְ. נַעֲבֹרָה נָא בָאָרֶץ, לֹא נַעֲבֹר בְּשִׂדָה

וּבְכֹרֶם, וְלֹא נִשְׁתַּה מִי בָּאָר, דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ נִלְךְ. וַיֹּאמֶר אֲלֵיו אָדוּם לֹא תַעֲבֹר בִּי, פֶּן בַּחֲרֹב אֵצֶא לְקִרְאָתְךָ. וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמַסְלָה נַעֲלָה, וְאִם מִימֶיךָ נִשְׁתַּה וְכו' וַנִּתַּתִּי מְכָרֶם, רַק אֵין דָּבָר בְּרַגְלֵי אַעֲבֹרָה. וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר." (במדבר כ, א-ב-ג-ד-ה-ו-ז-ח-ט-י-יא-יב-יג-יד-טו-טז-יז-יח-יט-כ)

והאי סלע לא נפיק מינה אלא טפין טפין זעיר שם זעיר שם, וכמה מחלוקות על אלין טפין, ומאן גרים דא, 'המורים', דאתמר בהון: "כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה", ובגין דא: "שמעו נא המורים".

ובגין-יהו: "ויך משה את הסלע במטהו פעמים" - דאם לא דמחא בה, לא הוו טרחין ישראל ותנאים ואמוראין באורייתא דבעל-פה דאיהי 'סלע' (מוכא הרבה בלקוטי-הלכות).

אלא אתמר בו: "ודברתם אל הסלע ונתן מימיו" בלא טורה, ויהיה מתקנים בהון: "ולא ילמדו עוד" (ישעיה ב, ד), והנה נפיק מיה בלא קשיא ומחלוקות ופסק, בגין דשכינתא דאתמר בה (ירמיה כג, כט): "הלוא כה דברי פאש נאם ה'", הנה שרי בפומיהון ד'ישראל, דאיהי אורייתא דבעל-פה, דאיהי 'סלע' ע"ל ס', דאינון שתיין מסכתות, דהכי איהו 'סל' ע' ע"ל ס'.

(תקוני-זהר מד.)

טו.

(ח"א כ, בל התורה)

דע: שיש 'נשמה' בעולם, שעל-ידיה נתגלה 'באורי ופרושי התורה', והיא מסבלת ביסורין, "פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה" וכו' (אבות פ"ו מ"ד).

וכל 'מפרשי התורה' מקבלין מ'זאת הנשמה', וכל דבריה בגחלי-אש, כי אי-אפשר לקבל ולשאב 'מימי התורה', אלא מי ש'דבריו בגחלי-אש, בבחינת (ירמיה כג, כט): "הלוא כה דברי פאש".

וכשהיא נופלת מבחינת "הלוא כה דברי פאש", ואין דבריה בגחלי-אש, ודבריה נצטננין - אזי נסתלקת, ואזי נסתלק 'באורי-התורה' הנמשכת על-ידיה; וכל 'מפרשי-התורה' אין יכולין להשיג שום

בְּאוֹר־הַתּוֹרָה, וְנִתְעוֹרַר מְרִיבָה עַל הַצְדִּיקִים.

כִּי עָקַר ה' מַחֲלֶקֶת נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי ה'סֹתְלָקוֹת בְּאוֹר־הַתּוֹרָה, כִּי ה'בְּאוֹר־הוּא תְרוֹץ עַל קִשְׁיוֹת וּמְרִיבוֹת.

וְזֶה בְּחִינַת (במדבר כ, א): "מְדַבֵּר צֶן" - בְּחִינַת 'דְּבוּר מְצַנֵּן' - שְׁשֵׁם מֵתָה מְרִיבִים, בְּחִינַת הַנְּשָׂמָה הַסּוֹבְלֶת מְרִירוֹת הַשְּׁעִבוּד עַל הַתּוֹרָה. וְאִז נִסְתַּלַּק ה'בְּאוֹר־בְּחִינַת 'בְּאוֹר־הַתּוֹרָה.

וְאִז: "וַיִּרַב הָעַם עִם מֹשֶׁה" (פסוק ג) - בְּחִינַת ה'מְרִיבָה' שְׁנִתְעוֹרַר.

וְאֵלּוּ מְפָרְשֵׁי הַתּוֹרָה, נִקְרְאִים בְּשִׁבְלֵי־זֶה 'מוֹרִים' - מַחֲמַת שְׁמִקְבָּלִים עַל־יְדֵי הַנְּשָׂמָה הַנִּלְמָדָה בְּשֵׁם "מְרִים".

גַּם, הֵם: "מוֹרִים אֶת מוֹרֵיהֶם" (רש"י כ, י) [הַמוֹרִים מְלַמְּדִין אֶת מְלַמְּדֵיהֶן. בְּמִדְבַר־רַבָּה יט, ט; תַּנְחוּמָא חֲקַת ט, כְּמֵאמַר: "וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִכֻּלָּם" (תַּעֲנִית ז. מִכּוֹת י). וְזֶה שְׁאֵמַר לָהֶם מֹשֶׁה: "שְׁמַעוּ נָא הַמְּרִים" (פסוק י).

וְכִי שְׂרוּצָה לְהַמְשִׁיךְ 'בְּאוֹר־הַתּוֹרָה' - צָרִיךְ מִתְחִלָּה לְהַמְשִׁיךְ לְעַצְמוֹ דְּבוּרִים חֲמִים כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ מִלְּבַהֲעֵלְיוֹן, וְלִשְׁפֹךְ שִׂיחוֹ בְּתַפְלָה.

וְנִכְמְרוּ רַחֲמֵי־הַשֵּׁם, וְנִפְתַּח לְבַי־הָעֲלִיּוֹן, וְנִשְׁפַּע מִשָּׁם דְּבוּרִים, וְעַל־יְדֵי הַדְּבוּר מִמְשִׁיךְ 'בְּאוֹר־הַתּוֹרָה' מִשָּׁם.

וְלְבַי הַנִּלְמָדָה, הוּא בְּחִינַת 'סֹלַע' שְׁמִשָּׁם הַדְּבוּר וְכוּ'. וְסֹלַע, הוּא בְּחִינַת 'צוּר', בְּבְחִינַת (תהלים קה, מא): "פֶּתַח צוּר

וַיִּזְבּוּ מֵיָם". וְהוּא בְּחִינַת 'לֵב', בְּחִינַת: "צוּר לְבַבִּי".

וְה'לֵב' נִכְמַר בְּרַחֲמִים, וּמִשְׁפִּיעַ דְּבוּרִים חֲמִים, בְּבְחִינַת (תהלים לט, ד): "חֵם לְבִי בְּקִרְבִי בְּהִגִּי תִבְעַר אֵשׁ דְּבַרְתִּי בְלִשׁוֹנִי".

וְב'לֵב' הַזֶּה - פְּתוּבִים כָּל 'בְּאוֹר־הַתּוֹרָה' וְכוּ'. וְכִי שְׂרוּצָה לִקַּח אִיזָה 'בְּאוֹר־צָרִיךְ לוֹ לִקַּח מִה'לֵב' הַנִּלְמָדָה, בְּתַפְלָה בְּבִקְשָׁה כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ, כִּי אַחֲר־כֵּן נִפְתַּח הַצּוּר וַיִּזְבּוּ מִיָּמָיו" (תהלים קה, מא), 'בְּאוֹר־הַתּוֹרָה'.

וּכְשֶׁדוֹרֵשׁ בְּרַבִּים, וְקִדְּם ה'בְּאוֹר' מְקַשֵּׁר עַצְמוֹ עִם נְשִׁמוֹתֵיהֶם וְשׁוֹפֵךְ שִׂיחוֹ וְתַפְלָתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, בּוֹדֵאִי: "הוּ אֵל כַּפִּיר לֹא יִמָּאֵס" (איוב לו, ה). אֲבָל 'תַּפְלַת יְחִיד' אֲפָשֶׁר שְׁמוֹאֲסִין בְּתַפְלָתוֹ.

וְזֶה בְּחִינַת (פסוק ח): "וְדַבַּרְתָּ אֶל הַסֹּלַע לְעֵינֵיהֶם" - שְׁתַּפְלַתָּה תְהִיָּה בְּשַׁעַת שֶׁהַצּוּר מְקַבְּצִים. וְזֶה (שם): "הִקְהֵל אֶת הָעָם".

וְזֶהוּ הַחֲלוּק לְהַלּוּמָד מִהַסְפָּר, לְהַשׁוּמַע מִפִּי הַחֲכָם, שְׁבוֹדֵאִי נִתְקַשֵּׁר נְשִׁמָּתוֹ עִם נְשִׁמַת הַחֲכָם בְּשַׁעַת תַּפְלָתוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בְּבְאוֹר הַזֶּה, כִּי עַל־יְדֵי הַתַּפְלָה הַיּוֹצֵאת מִהַרְבֵּה נְשִׁמוֹת, נִתּוֹסַף קִדְשָׁה לְמַעְלָה וּמְעוֹרֶרֶת בְּיוֹתֵר לְבַהֲעֵלְיוֹן וְכוּ'.

גַּם: כָּל אֵלּוּ הָעוֹמְדִים בְּשַׁעַת הַדְּרוּשׁ, נִכְנָע רַשְׁעָתָם עַל־יְדֵי הַטּוֹב שְׁבַחָם הַדּוֹרֵשׁ, וְנִכְנָעִים הָאוֹיְבִים, הֵינּוּ הַקְּלֹפּוֹת הַשׁוֹכְנִים סְבִיב לְבַהֲעֵלְיוֹן.

וְזֶה (פסוק ח): "קַח אֶת מַטֵּה וְהִקְהֵל אֶת הָעֵדָה". "מַטֵּה" - זֶה בְּחִינַת

מִמְשַׁלְת וּכְחַ הַצַּדִּיק שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־יְדֵי עֲבוֹדָתוֹ, שֶׁעַל־יָדוֹ נִכְנָעִים כָּל הָאוֹיְבִים, שְׁמָהֶם נַעֲשֶׂה מִטְהֵ־עַז לְהַכְנִיעַ אוֹיְבִים.

וְזֶהוּ (פְּסוּק ו'): "וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם" - כְּשֶׁשָּׁמְעוּ הַמְּרִיבָה, הַבִּינּוּ: שֶׁהַמְּרִיבָה הַתַּחִּיל, מַחֲמַת נִפִּילַת 'בְּאוֹרֵי־הַתּוֹרָה' שֶׁהֵם בְּחִינַת 'פְּנִים', וְהַדְרַת פְּנֵי זָקֵן' (וַיִּקְרָא יִט, לב), "גַּ תִּקְוִי דְקָנָא, י"ג מְדוּת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בְּהֵן וְכוּ'.

וּכְשֶׁמִּתְפַּלֵּל קֹדֶם הַדְּרוֹשׁ - צָרִיךְ לְהַתְפַּלֵּל בְּתַחֲנוּנִים, וַיִּבְקֹשׁ מִתַּנְת־חֲנָם וְלֹא בְזֻכּוֹת עֲצָמוֹ, אֲה־עַל־פִּי שֶׁעֲכָשׁוּ נִתְעוֹרֵר מִטְהֵ עַז' שֶׁל עֲבוֹדָתוֹ, אִין זֶה בְּדִי לְהַתְנַאֲוֹת, אֶלְא לְהַכְנִיעַ הָרַע שְׁבַעֲדָה.

וְזֶהוּ טָעוּת שֶׁטָעָה מֹשֶׁה: שֶׁהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אָמַר לוֹ (פְּסוּק ח'): "קַח אֶת הַמִּטָּה וְהַקְהַל אֶת הָעֵדָה וְדַבַּרְתָּ אֶל הַסֹּלֶעַ לְעֵינֵיהֶם" - שִׁיקַח מִמְשַׁלְת עַזוֹ שִׁישׁ לוֹ מִמְצוֹת וּמִמַּעֲשִׂים טוֹבִים שְׁלוֹ.

"וְהַקְהַל אֶת הָעֵדָה" - כִּי בְשַׁעַת הַקְהַל' שִׁישׁ בָּהֶם גַּם רַעִים, צָרִיךְ מִטְהֵ־עַז בְּדִי לְהַכְנִיעַ רַשְׁעָתָם.

וְאַחֲר־כֵּן: "וְדַבַּרְתָּ אֶל הַסֹּלֶעַ לְעֵינֵיהֶם", "אִין דְּבוּר אֶלְא נַחַת" (שְׁפַת סג. זֶהר תְּצַא רַעַט), שִׁישְׁפַּךְ שִׁיחוֹ בְּדָל וּכְרַשׁ.

"אֶל הַסֹּלֶעַ" - הִינּוּ לְבִי־הַעֲלִיּוֹן. "לְעֵינֵיהֶם" דִּיקָא - שִׁיחֵיהִי הַקְהַל בְּשַׁעַת מַעֲשֶׂה, בְּדִי שִׁיקַשְׁר אֶת עֲצָמוֹ עִם נִשְׁמָתָם.

וְהוּא לֹא כֵן עָשָׂה: שֶׁזָּכַר טוֹבוֹ וְצַדִּיקָתוֹ בְּשַׁעַת תְּפִלָּתוֹ - שֶׁלֹּא הִשְׁתַּמֵּשׁ עִם

הַמִּטָּה בְּשִׁבִּיל הַקְהַל', אֶלְא הִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמִּטָּה בְּשַׁעַת תְּפִלָּתוֹ.

וְזֶה בְּחִינַת (פְּסוּק יא): "וַיִּרַם מֹשֶׁה אֶת יָדָיו". "יָדוֹ" - זֶה תְּפִלָּתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יז, יב): "וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה". תְּרַגְּמוֹ: "פְּרִישׁוֹן בְּצִלּוֹ" - שֶׁהָרִים אֶת תְּפִלָּתוֹ, וְלֹא קָשַׁר עֲצָמוֹ עִם הַקְהַל.

"וַיִּךְ אֶת הַסֹּלֶעַ בְּמִטְהוֹ פְּעָמִים". "הִכָּה צוּר וַיִּזְבּוּ מַיִם" (תַּחֲלִים עח, ט) - שֶׁהִכָּה לְבִי־הַעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ שֶׁלּוֹקַחִין אֵיזָה דְּבַר בְּכַח וּבְאֲנָם - כִּי בָא בְכַח מַעֲשִׂיו הַטּוֹבִים.

וְזֶהוּ: "הִכָּאת הַסֹּלֶעַ פְּעָמִים".

'הִכָּאת אַחַת' - שֶׁלְקַח 'בְּאוֹרֵי־הַתּוֹרָה' בְּכַח וּבְאֲנָם, וְלֹא בִקֵּשׁ מִתַּנְת־חֲנָם.

וְהִכָּאת אַחַת' - כִּי "מִי שֶׁדוּחַק אֶת הַשָּׁעָה, שָׁעָה דוּחַקְתוֹ" (בְּרֻכּוֹת סד. עַרְוּבִין יג), וְנִסְתַּלַּק קֹדֶם זְמָנוֹ.

וְהַשְׂכִּינָה' שֶׁהִיא הַלֵּב הַנִּלְוֵל, מִיִּלְלַת וּבּוֹכָה עָלָיו. וְזֶה: "פְּעָמִים" - כִּי מִתּוֹ מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו עַל־יְדֵי הַכָּאת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּמִדְבָר יב־יג): "הִמָּה מִי מְרִיבָה" וְכוּ'. [עַן לֹא הֵאֱמַנְתָּם כִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי וְגו', לְכֵן לֹא תְבִיאוּ אֶת הַקְהַל הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם. הִמָּה מִי מְרִיבָה וְגו'.]

וְזֶהוּ: "יַעַן לֹא הֵאֱמַנְתָּם בִּי" - שֶׁהָרִים תְּפִלָּתוֹ מִתְפַּלֵּת הַקְהַל, שֶׁלֹּא קָשַׁר אֶת־עֲצָמוֹ עִם הַקְהַל. וְהַתְּפִלָּה הִיא 'אֲמוּנָה', כְּמוֹ "וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה".

"לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל". "לְהַקְדִּישֵׁנִי" דִּיקָא - כִּי

על-ידי ה'תפלה של רבים, נתקדש השם-
יתברך.

**"לכן לא תביאו וכו' אל הארץ" - רמז
על 'הסתלקותו' - כי הקדשה גם-כן
נתוסף למעלה בשעת פטירת הצדיק וכו'.**

ובזכות התורה שממשיכין, זוכין
לארץ-ישראל וכו' - שהיא
"אחת משלשה דברים שבאים על-ידי
יסוריך" (ברכות ה.), ועקר היסורים, הם
המונעים הרשעים "מוציאי דבת הארץ"
(במדבר יד, לז).

וצריך להכניע מתחלה אלו הרשעים
ולענש אותם בחרבא וקטלא, ועל-
ידי-זה יכולין לילך לארץ-ישראל. וכח הזה
לענש את הרשעים, אי-אפשר אלא
בשמקבלין הכח הזה מ'אדום' וכו'.

וכחות הרוחניות הנבראים מאותיות
התורה שחדש, הן 'מלאכים'
ממש, ומקבלין כח מאדום כדי לענש
הרשעים בחרבא וקטלא. והן 'נבראים' -
בבחינת (תהלים סח, יב): "ה' יתן אמר
המבשרות צבא רב". והן מענישין את
הרשעים וכו'.

ואלו הפחות, המלאכים - הן לפי
'התחדשות התורה', לפי הקדשה
שנתוסף למעלה וכו'.

**ולפעמים: הקדשה כל-כך מעטת, עד
שהמלאכים הם מעוטי כח,
שאין כח בידם אלא להכניע את הרשעים
בלבד ולהביא "מנוח בלבם" (ויקרא כו, לו), אבל
לא לענש אותם בחרבא להעביר אותם.**

**ולפעמים: גם להכניע אותם בלבד אין
כח למלאכים האלו וכו',**

מחמת 'מעוט הקדשה', ואין להם אלא הכח:
לעורר כח האמות על הרשעים ה"מוציאי
דבת הארץ" וכו'.

כמו עכשו בגלות, שאין לנו כח לענש
בעצמנו את הרשעים, אלא בדיניהם,
בבחינת (חבקוק א, ד): "רשע מכתיר את
הצדיק, על כן יצא משפט מעקל" -
שהצדיק מוציא ה'משפט-דקדשה' מבין
הקלפות, ויוצא המשפט מעקולו.

**ולפעמים: אין להם כח אלא להשתיק
אותם בלבד, שלא לדבר סרה
בפנינו, כדי שלא יפנסו דבריהם באזני המון-
עם.**

ולפעמים: גם זה הכח אין להם וכו'.

וז'הו (מן פסוק יד ולהלן): "וישלח משה
מלאכים אל מלך אדום".

"מלאכים" הן"ל, "מלך אדום" הן"ל.

"כח אמר אחיך ישראל" - הינו
ה'מלאכים' האלו, נתהוו מ'מאמרות
טהורות' של ישראל הן"ל, בבחינת "יתן
אמר המבשרות צבא רב".

**"אתה ידעת את התלאה אשר מצאתנו,
וירדו אבותינו מצרים". "אתה
ידעת" דיקא - פי כל הענשים על-ידו,
ובפרט "גלות-מצרים, שהיה על פגם-
הברית" (שער-הכונות, פסח א), ועל 'פגם-
הברית', 'הרב' בא וכו'.**

**"וירעו לנו המצרים ונצעק אל ה'
אלקינו וישלח מלאך", "זה
משה" (ויקרא-רבה א, א; במדבר-רבה טז, א; ועוד).
"ויוציאנו" - פי 'פגם-הברית' הוא 'פגם-**

הַדַּעַת' וְכוּ, וְהַקּוֹל' מְעוֹרֵר הַדַּעַת',
 בְּבַחֲיִנַת: "הַקּוֹל מְעוֹרֵר הַפּוֹנֵה" (ירושלמי,
 בְּרֻכּוֹת תַּחֲלוֹת פ"ד; רא"ש, בְּרֻכּוֹת פ"ג, מ; תַּלְמוּדֵי יְרֵבֵנִי
 יוֹנָה, בְּרֻכּוֹת טו; שְׁלַח־עֲרוּף, אַרְחֻחִים סא, א; שְׁלַח־
 הַקְדוּשׁ, שַׁעֲרֵי־הָאוֹתִיּוֹת, קדשה).

וּבְשִׁבְלִי־זָה: "וְנִצַּעַק" וְכוּ וַיִּשְׁמַע אֶת
 קוֹלֵנוּ, וְהַקּוֹל מְעוֹרֵר
 הַדַּעַת. "וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ" - "זֶה מֹשֶׁה",
 בְּחִינַת דַּעַת. וְעַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת־הַדַּעַת'
 כְּתוּב, אִז: "וַיִּצְיֵאֵנוּ" וְכוּ.

וּבְשִׁבְלִי־זָה: אוֹמְרִים ה' הַגְּדָה' בְּקוֹל־רַם'
 - כִּי ה' גָּאֵלָה' הִיְתָה עַל־יְדֵי
 'קוֹל', בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים כו, ז): "וַיִּשְׁמַע אֶת
 קוֹלֵנוּ". וּבְשִׁבְלִי־זָה: נִקְרְאת בְּשֵׁם הַגְּדָה' -
 לְהוֹרֹת עַל 'תְּקוּן־הַבְּרִית', בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים ד,
 יג): "וַיִּגַּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ".

"אֶעֱבְרָה נָא בָּאֲרָצְךָ" - שְׂרָצוּ לִילֶךְ
 לְאֲרֶץ־יִשְׂרָאֵל דְּרָךְ כַּחוֹת שֶׁל
 אָדוּם, לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ כַּח לַעֲנֹשׁ אֶת הַרְשָׁעִים
 בַּחֲרָבָא וּקְטָלָא, כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ לִילֶךְ "בְּדֶרֶךְ
 הַמֶּלֶךְ", "מִלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם" (תַּרְגוּם יוֹנָתָן), וְלֹא
 בְּשִׁבִיל 'תַּעֲנוּגֵי הָעוֹלָם־הַזֶּה'.

וְזָה: "לֹא נִלְכֶךְ בְּשִׂדָה וּבְכָרֶם וְלֹא נִשְׁתָּה
 מִי בָּאֵר" - זֶה בְּחִינַת 'תַּעֲנוּגֵי הָעוֹלָם־
 הַזֶּה'. כֹּל זֶה אֵין רְצוֹנָנוּ, אֶלָּא: "דְּרָךְ הַמֶּלֶךְ
 נִלְכֶךְ" - כְּדֵי שֶׁלֹּא יִמְנְעוּ אוֹתָנוּ הַרְשָׁעִים
 מִלִּילֶךְ "בְּדֶרֶךְ מִלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם".

"וַיֹּאמֶר אֵלָיו אָדוּם לֹא תַעֲבֹר בֵּי, פֶּן
 בַּחֲרָב אֵצֵא לְקִרְאֲתְךָ" - כֹּל זֹאת
 מִחֲמַת 'מַעוֹט כַּח הַקְּדָשָׁה' כַּנ"ל.

וְזָהוּ: "וַאֲנַחְנוּ בְּקִדְשׁ עִיר קֶצֶה גְבוּלְךָ" -
 הֵינּוּ: מִחֲמַת שֶׁהַקְּדָשָׁה בְּמַדְרָגָה
 פְּחוּתָהּ, שֶׁהִיא נוֹגַעַת בְּגְבוּל הַטְּמֵאָה.

וּבְשִׁבְלִי־זָה: "וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר בֵּי" וְכוּ,
 כִּי "מִי שֶׁהוּא בְּמַדְרָגָה
 תַּחֲתוֹנָה, אֵין לְהַתְּגַרֵּת בְּרְשָׁעִים" (בְּרֻכּוֹת ז;
 וְעוֹד).

"וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּמִסְלָה נַעֲלָה" - בְּחִינַת
 "מִסְלֹת בְּלִבָּבֶם" (תַּהֲלִים פד, ו),
 לְהִבְיֵא "מִרְךָ בְּלִבָּבֶם" (וַיִּקְרָא כו, לו).

"וְאִם מִימִיךָ נִשְׁתָּה". "מִימִיךָ" - זֶה
 'מִשְׁפָּט', בְּבַחֲיִנַת (עֲמוּס ה, כד): "וַיִּגַּל
 כַּפַּיִם מִשְׁפָּט". כִּי לַפְּעָמִים צָרִיךְ לְכַף
 הַרְשָׁעִים בְּמִשְׁפָּטֵיהֶם.

"וְנָתַתִּי מִכָּרֶם", תַּרְגוּמוֹ: "דְּמִיהוֹן" -
 הֵינּוּ: הַשְּׁחָד שֶׁמְקַבְּלִין, כְּדֵי
 לְהוֹצִיא 'מִשְׁפָּט' מִן הָעֵקוֹל בְּרֻצוֹנָם.

"רַק אֵין דְּבַר בְּרַגְלֵי אֶעֱבְרָה" - אֲנִי רוֹצֵה
 לִילֶךְ וְלַעֲבֹר בְּכַחַךְ, כְּדֵי לְהַשְׁתִּיק אֶת
 הַרְשָׁעִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפְגְּסוּ 'דְּבָרֵיהֶם' בְּרַגְלֵי,
 הֵינּוּ: 'הַמּוֹן־עַם' הַמְּכַנִּים בְּשֵׁם 'רַגְלֵיךְ', כְּמוֹ
 (שְׁמוֹת יא, ח): "וְכָל הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיךְ".

"וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר" - וְכַל־זֶה הוּא מִחֲמַת
 'מַעוֹט הַקְּדָשָׁה' כַּנ"ל - כִּי צָרִיךְ
 לְשַׁפֵּךְ תַּפְּלוֹתוֹ קִדְשׁ הַתּוֹרָה, וְלִקְשֹׁר עֲצוּמוֹ
 עִם הַנִּפְשׁוֹת הַשׁוֹמְעִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתּוּסַף
 קְדָשָׁה יִתְרָה וְכוּ. וְנִתְרַבָּה הָאָרֶת הַתּוֹרָה,
 וְנִתְרַבּוּ כַּחוֹת הַמַּלְאָכִים. וְלִפִּי כַּחוֹת
 הַמַּלְאָכִים, יָכוֹל לַעֲנֹשׁ הַרְשָׁעִים.

וְזֶה פְּרוּשׁ (פְּרָקָא תַּלְיָתָא דְסַפְרָא־דְצִנְיֵעוּתָא,
 וְהוּא בְּזֵהר תַּרְוּמָה קעז): "תַּשְׁעָה
 תִּקְוִינִין יִקְרִינִין אֶתְמַסְרוּ לְדִקְנָא" - הֵינּוּ:
 לְזָמֵן הַיּוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה לְדַרְשׁ, נִמְסַר לוֹ
 תַּשְׁעָה בְּחִינּוֹת הַנ"ל:

[א] "קַח אֶת הַמִּטָּה". [ב] "וְהִקְהַל אֶת
 הָעֵדָה" לְהַכְנִיעַ רַעְתָּם. [ג] "וְדַבַּרְתֶּם

אֶל הַפֶּלַע" בַּתְּחִנּוּנִים. [ד] "לְעֵינֵיהֶם"
 שִׁיקְשֶׁר עִמָּהֶם. [ה] לְהַמְשִׁיךְ דְּבוּרֵי־אֵשׁ.
 [ו] לְהַמְשִׁיךְ תּוֹרָה. [ז] בְּרִיאַת הַמַּלְאָכִים.
 [ח] לְקַבֵּל כַּח מַאֲדוּם לְהַכְנִיעַ הַשּׁוֹנְאִים.
 [ט] לָבוֹא לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל.

וְאֵלֹהֵי תַקוּנֵיךְ דְּאֵתְמַסֵּר לְזֶקֶן הַדּוֹרֶשׁ: "כֹּל
 מָה דְּאֵתְטַמֵּר וְלֹא אֵתְגַלֵּי" - רְמַז
 עַל נִשְׁמַת בְּחִינַת 'מְרִים' שְׁנִסְתַּלַּק.

"אֲשַׁתְּכַח" - פְּרוּשׁ: "אֲשַׁתְּכַח עֵבְשׁוֹ עַל־
 יְדֵי זֶקֶן הַזֶּה כֹּל מָה שֶׁהָיָה
 מִשְׁתַּפַּח, עַל־יְדֵי נִשְׁמַת שְׁנִסְתַּלַּק.

וְעֵבְשׁוֹ מְסֻדָּר וְהוֹלֵךְ תִּשְׁעָה תַקוּנֵיךְ.

(א) "תַקוּנָא קַדְמָאָה: נִימִין עַל נִימִין,
 מִקְמֵי פִתְחֵי דְאֲדָנִין, עַד רִישָׁא
 דְּפִמָּא".

"נִימִין" - בְּחִינַת 'שְׁעָרוֹת', בְּחִינַת (תַּהֲלִים
 פֶּז, ב): "שְׁעָרֵי צִיּוֹן", בְּחִינַת:
 "מִטָּה עֲזָרָה יִשְׁלַח מִצִּיּוֹן", כַּנֶּ"ל.

"מִקְמֵי פִתְחֵי דְאֲדָנִין" - הֵינּוּ: קֶדֶם
 שֶׁשָּׁמְעוּ אִם יְכוּלִין לְקַבֵּל.

"עַד רִישָׁא דְּפִמָּא" - פִּתְחוּ פִיהֶם וְאָמְרוּ
 נַעֲשֶׂה. וְזֶהוּ (כַּתְּבוֹת קִיב): "דְּקַדְמֵי
 פְּמִיכוּ לְאֲדָנִיכוּ".

(ב) "תַקוּנָא תַנִּינָא: מְרִישָׁא הַאי לְרִישָׁא
 אַחְרָא" - הֵינּוּ: לְהַכְנִיעַ רַעְתָם כַּנֶּ"ל,
 וּבְזֶה מוֹצִיא אוֹתָם מִתַּחַת רְשׁוֹת דְּסִטְרָא־
 אַחְרָא, וּמְכַנֵּס אוֹתָם תַּחַת רְשׁוֹת הַקִּדְשָׁה.
 וְזֶהוּ: "מְרִישָׁא הַאי לְרִישָׁא אַחְרָא".

(ג) "תַקוּנָא תְּלִיתָאָה: אֲשַׁתְּכַח מִתַּחַת
 תְּרִין נְקִיבֵי, אַרְחָא מְלִיא דְלֹא
 אֵתְחִזֵּי" - הֵינּוּ: בְּחִינַת 'חֶטֶם', בְּחִינַת:
 "וּדְבַרְתֶּם אֶל הַפֶּלַע" כַּנֶּ"ל, בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה
 מו, ט): "וַתְּהַלְתִּי אַחֶטֶם לְךָ".

"אַרְחָא מְלִיא" - "כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאִיו"
 (תַּהֲלִים לֵד, י), וְזֶה: "מְלִיא".

וְיִרְאָה' הִיא בְּחִינַת 'תַּפְּלָה', בְּחִינַת (מִשְׁלֵי
 לֵא, ל): "וַיֵּרֵא ה' הִיא תַתְּהַלֵּל",
 בְּחִינַת 'חֶטֶם', בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה יֵא, ג): "וַהֲרִיחוּ
 בְּיִרְאָת ה'".

"דְלֹא אֵתְחִזֵּי" - כִּי צָרִיךְ לְהַקְטִין אֶת־
 עַצְמוֹ, וְלֹא יִתְלַח בְּזִכּוֹתוֹ כַּנֶּ"ל,
 בְּבְחִינַת (מִשְׁלֵי כֵה, ו): "אֵל תִּתְּהַדֵּר לִפְנֵי מֶלֶךְ".

(ד) "תַקוּנָא רְבִיעָאָה: עַלְעִין אֵתְחַפֵּין
 מֵהַאי גִיסָא וּמֵהַאי גִיסָא" - הֵינּוּ:
 בְּחִינַת 'הַתְּקַשְׁרוֹת עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם', וְהֵם
 מְחַפֵּין אוֹתוֹ מִכָּל צַד.

(ה) "תַקוּנָא חֲמִישָׁאָה: אֵתְחִזֵּין תְּרִין
 תַּפּוּחֵין סוּמְקִין פּוֹרְדָּא".

"תַּפּוּחֵין" - זֶה בְּחִינַת "מִפְתְּחֵי הַלֵּב"
 (בְּרִכּוֹת סא). שְׁנַפְתָּחִים, שְׁנַכְמֵר
 רַחֲמֵי לֵב־הָעֲלִיּוֹן וְנִשְׁפַּע דְּבוּרִים חֲמִים,
 דְּבוּרֵי אֵשׁ, בְּחִינַת "סוּמְקָא פּוֹרְדָּא", כַּנֶּ"ל.

(ו) "תַקוּנָא שְׁתִּיתָאָה: בְּחַד חוּטָא תְּלִיין
 אַכְמִין תְּקִיפִין עַד חֲדוּי" - זֶה בְּחִינַת
 'הַמְּשַׁכְּתֵי־הַתּוֹרָה' כַּנֶּ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת (שִׁיר־
 הַשִּׁירִים ה, יא): "תִּלְתְּלִים שְׁחָרוֹת כְּעוֹרֵב",
 שֶׁהֵם "תְּלֵי תְּלִים שֶׁל הַלְּכוֹת" (עֲרוּבִין כא),
 הַנִּמְשָׁכִים "עַד חֲדוּי, עַד מְעוּי", בְּבְחִינַת
 (תַּהֲלִים מ, ט): "וַתּוֹרַתְךָ בְּתוֹךְ מְעוּי".

"וַתְּלִין בְּחַד חוּטָא" - בְּבְחִינַת (שָׁם נ, ג):
 "וּסְבִיבֵי נִשְׁעָרָה מְאֹד",
 "שֶׁהַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא מְדַקְדֵק עִם צְדִיקִים
 כְּחוּט" (בְּמֹת קכא); וּכְשֶׁפּוֹגְמִים כְּחוּט־
 הַשְּׁעָרָה, אֲזִי אֵין כַּח בְּיָדָם לְהַמְשִׁיךְ אֵלֹהֵי
 הַלְּכוֹת הַנֶּ"ל.

טז.

(חיי-מוהר"ן פג)

מה שספר תחלת קוץ תקס"ד. ענה ואמר: אספר לכם מה שראיתי, ותספרו לבניכם:

אחד היה שוכב על הארץ, וסביבו היו יושבים עגול. וסביב העגול עוד עגול, וסביב העגול עוד עגול, וכן עוד כמה עגולים. וסביבם היו יושבים עוד כמה אנשים בלי סדר.

ואתו שהיה יושב באמצע (כלומר: שהיה יושב מטה על צדו), היה עושה בשפתיו, וכלם סביבו היו עושים בשפתותיהם אחריו.

ואחר-כך ראיתי: והנה איננו (אותו האמצעי)! - וכלם היושבים סביבו הפסיקו לעשות בשפתותיהם! - ושאלתי: "מה זה?!" - השיבו לי: "שנתקרה ונגוע ופסק מלדבר!" - והפסיקו מלדבר!

ואחר-כך התחילו כלם לרוץ! - ורצתי אחריהם! - וראיתי מרחוק שני "פאלאצן" [ארמונות], הינו: 'בנינים נאים יפים מאד'. ושם היו יושבים שני שררות'.

והם רצו לשם לה' שררות, והתחילו לטען עמהם: "למה התעיתם אותנו?!" - ורצו להורגם! - וברחו ה' שררות' לחוץ! - וראיתם, והוטב בעיני מאד מהות שלהם! - ורצתי אחריהם. וראיתי מרחוק, 'אהל יפה'.

וצעקו משם לה' שררות: "חזרו לאחוריהם, ובקשתם כל הזכיות שיש לכם ונטלתם בידיכם. ותלכו להנר התלוי שם, ושם תפעלו כל מה שתמצאו!"

וחזרו לאחוריהם, וקבלו הזכיות שלהם. והיו שם חבילות זכיות! - ורצו

(ז) "תקונא שביעאה: שפון סומקא פורדא אתפנון" - הינו 'בריאת מלאכים' בנ"ל, בבחינת (תהלים לג, ו): "וברוח פיו כל צבאם".

"סמקא פורדא" - בבחינת (שם קד, ד): "משרתיו אש להט".

(ח) "תקונא תמינאי: זעירין נחתין בגרונא ומחפין קדלא" - הינו: לקבל פח מאדום, להכניע אויבים הפונים ערף.

"זעירין" - זה בחינת 'פח אדום', בחינת (ירמיה מט, טז; עובדיה א, ב): "קטן נתתיה בגוים".

"נחתין בגרונא" - בחינת 'חרב הנ"ל', בחינת (תהלים קמט, ו): "רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות".

(ט) "תקונא תשיעאה: רברבין וזעירין נחתין בשקולא" - הינו: בחינת 'ארץ ישראל שנהלקה לשבטים', שהם בחינת (תהלים קד, כח): "חיות קטנות עם גדלות".

"באלין אשתכח גבר תקיף" - הינו: כשבא לבחינת 'ארץ-ישראל', אזי נקרא: "גבר תקיף".

כי קדם שבא לבחינת 'ארץ-ישראל' - אזי: "אל יתהלל הגר במפתח" (מלכים-א כ, יא). אבל אחר-כך בשנוצח - אז נקרא: "איש מלחמה" (שמות טו, ג).

גם קדם שאמר התורה הזאת, ספר איזה זמן מקדם, מעשה נוראה שראה במקום שראה, בהקיץ או בחלום, ואמר: שהתורה ט' תקונין הנ"ל, היא פרוש על המראה הנוראה הזאת שספר.

לְהַנִּיר! וְרָצַתִּי אַחֲרֵיהֶם, וְרָאִיתִי גַר דְּלוּק תָּלוּי בְּאוֹיֵר! וּבָאוּ הַשְּׂרָרוֹת, וְהַשְּׁלִיכוּ הַזְּכוֹת אֶל הַנֵּר, וְנִפְלוּ מֵהֵנָּה נִיצוּצוֹת לְתוֹךְ פִּיהֶם. וְהַחֲזִיר עֲצָמוֹ הַנֵּר, וְנִעְשָׂה מֵהַנֵּר 'נֶהָר', וְשָׁתוּ כֻלָּם מִהֶנָּה.

וְנִעְשׂוּ 'בְּרִיּוֹת' בְּקֶרֶבָם. וּכְשֶׁפָּתְחוּ לְדַבֵּר, יֵצְאוּ מֵהֶם הַ'בְּרִיּוֹת'. וְרָאִיתִים רָצִים וְשָׁבִים. וְאִינָם 'מִיִּן אָדָם', וְלֹא 'מִיִּן חַיָּה', רַק 'בְּרִיּוֹת'.

וְאַחֲרֵיכֵן הִתְיַעֲצוּ לַחֲזֹר לְמִקְוָמָם. וְאָמְרוּ: "אֵיךְ נוּכַל לַחֲזֹר לְמִקְוָמָנוּ?! - עָנָה אֶחָד: "נִשְׁלַח לְהֶאָחֵד הָעוֹמֵד שָׁם וְאוֹחֲזֵי הָרֵב מִשְׁמַיִם לְאַרְצֵךְ!" - וְאָמְרוּ: "אֵת מִי נִשְׁלַח?! - וְהִתְיַעֲצוּ: "לְשַׁלַּח לְהַבְּרִיּוֹת!" - וְהִלְכוּ הַ'בְּרִיּוֹת' לְשָׁם, וְרָצַתִּי אַחֲרֵיהֶם!

וְרָאִיתִי אוֹתוֹ: 'מְאִים', עוֹמֵד מִשְׁמַיִם לְאַרְצֵךְ, וְחָרְבוּ בְּיָדוֹ מִשְׁמַיִם לְאַרְצֵךְ, וְלָהּ כַּמָּה פִּיּוֹת! - הֵינּוּ: פֶּה אֶחָד, הֵינּוּ חֵד (שְׁקוֹרֵיו: "שֶׁאֲרָף") לְמִיתָה. וּפֶה אֶחָד עַל עֲנִיּוֹת. וּפֶה אֶחָד עַל חֲלָשׁוֹת. וְכֵן כַּמָּה פִּיּוֹת עַל שְׂאֵר עוֹנְשִׁים.

וְהִתְחִילוּ לְבַקֵּשׁ: "שִׂיזָה זְמַן רַב הֵיוּ לָנוּ יְסוּרִים מִמֶּךָ, עֲתָה הֵיחָל לָנוּ לָעֶזֶר וְהִבֵּא אוֹתָנוּ אֶל מְקוֹמָנוּ!" - וְאָמְרוּ: "אִינִי יוֹכֵל לָעֶזֶר אֶתְכֶם!"

וּבִקְשׁוּ: "תֵּן לָנוּ הַפֶּה שֶׁל מִיתָה, וְנִהְרַג אוֹתָם!" - וְלֹא רָצָה. וּבִקְשׁוּ: "פֶּה אַחֵר!" - וְלֹא רָצָה לִתֵּן לָהֶם שׁוֹם 'פֶּה' (הֵינּוּ: 'שֶׁאֲרָף')! - וְחָזְרוּ.

בְּתוֹךְ-כֵּן בָּא פְּקֻדָּה: "לְהַרְג אֶת הַשְּׂרָרוֹת!" - וְהִסִּירוּ אֶת רֹאשָׁם.

בְּתוֹךְ-כֵּן חָזַר הַמַּעֲשֶׂה כְּשֶׁהָיָה: שֶׁהָיָה אֶחָד שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ כַּנֵּל וּסְבִיבוֹ עֲגוּלִים וְכוּ', וְרָצוּ לְהַשְּׂרָרוֹת וְכוּ' הַכֹּל כַּנֵּל. רַק עֲתָה רָאִיתִי: שֶׁהַשְּׂרָרוֹת לֹא הִשְׁלִיכוּ הַזְּכוֹת אֶל הַנֵּר, רַק לָקְחוּ הַזְּכוֹת, וְהִלְכוּ לְהַנִּיר, וְשָׁבְרוּ אֶת לִבָּם, וְהִתְחִילוּ לְבַקֵּשׁ בְּתַחֲנוּנִים לִפְנֵי הַנֵּר.

וְנִפְלוּ נִיצוּצוֹת מֵהֵנָּה לְתוֹךְ פִּיהֶם, וּבִקְשׁוּ בְּתַחֲנוּנִים עוֹד. וְנִעְשָׂה מֵהַנֵּר 'נֶהָר' וְכוּ', וְנִעְשׂוּ הַ'בְּרִיּוֹת' כַּנֵּל. וְאָמְרוּ לִי: "שְׂאֵלוּ יַחֲיוּ!" כִּי הָרֵאשׁוֹנִים נִתְחַיְבוּ הַרְיָגָה, עַל שֶׁהִשְׁלִיכוּ הַזְּכוֹת לְהַנֵּר, וְלֹא בִקְשׁוּ בְּתַחֲנוּנִים כְּמוֹ אֵלּוּ.

וְלֹא יָדַעְתִּי מַה זֶה. וְאָמְרוּ לִי: "לֵךְ אֶל הַחֶדֶר הַזֶּה, וְיֹאמְרוּ לְךָ פְּרוֹשׁ עַל זֶה!" - וְהִלְכְּתִי לְשָׁם, וְהָיָה יוֹשֵׁב שָׁם זֶקֶן אֶחָד, וְשָׂאֲלֵתִיו עַל זֶה. וְתַפֵּס זֶקְנוֹ בְּיָדוֹ, וְאָמַר לִי: "הֲרֵי 'זֶקֶנִי' הוּא פְּרוֹשׁ עַל הַמַּעֲשֶׂה!"

וְשָׂאֲלֵתִיו: "אִינִי יוֹדֵעַ עֲדִיךְ!" - וְאָמַר לִי: "לֵךְ אֶל הַחֶדֶר הַזֶּה, וְשָׁם תִּמְצָא פְּרוֹשִׁי!"

וְהִלְכְּתִי לְשָׁם, וְרָאִיתִי הַחֶדֶר אָרוֹךְ וְרָחֵב עַד אֵין קֶץ, וְכֹל מְלֵא כְּתָבִים, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁפָּתַחְתִּי, רָאִיתִי פְּרוֹשׁ עַל הַמַּעֲשֶׂה.

כַּל־זֶה שָׁמַעְתִּי מִפִּי-הַקְּדוֹשׁ פֶּה אֶל פֶּה. וְאָמַר: שְׁכַל הַתּוֹרוֹת שֶׁהוּא אוֹמֵר יֵשׁ בָּהֶם רְמָזִים מִהַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה. וְהַתּוֹרָה הַמִּתְחַלֶּת "תִּשְׁעָה תְּקוּנֵיךְ" (ח"א כ), הוּא כֹּל פְּרוֹשׁ עַל זֶה הַמַּעֲשֶׂה. וְהַמְשַׁכֵּל יִבִּין שָׁם כַּמָּה רְמָזִים נִפְלְאִים (עַל תּוֹרָה ח"א כ הַנֵּל) מִזֵּאת הַמַּעֲשֶׂה.

עֵינַי־שָׁם מֵה שְׁכֶתוֹב שָׁם: "שִׁנְפַתַּח הַלֵּב,
בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים קח, מא): "פֶּתַח
צוֹר וַיִּזְוֹבוּ מַיִם" - בְּחִינּוֹת 'נְהָרוֹת' הַנ"ל.

וְהַבֵּן־שָׁם כָּל הַתּוֹרָה הַיָּטֵב, וְתִזְכֶּה לְהִבִּין
אֵיזָה רְמָזִים בְּעֶלְמָא, בְּזֹאת
הַמְרָאָה הַנּוֹרָאָה הַנ"ל.

זֶה שֶׁהָיָה שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ, וְאַחֲרֵיכֵן רָאָה
וְהִנֵּה אֵינְנוּ, וְהִשִּׁיבוּ לוֹ: "שִׁנְתַּקְרַר
וַנִּגְוַע' וְכוּ' - זֶה בְּחִינַת: הַנְּשִׁמָּה' הַמְּבַאֵר
בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שֶׁהִיא מְסַבֶּלֶת בְּיִסּוּרֵין "פֶּתַח
בְּמִלְחָה תֹאכַל" וְכוּ' (אֲבוֹת פ"ו מ"ד), עֵינַי־שָׁם.
וְאַפְשָׁר מְרַמֵּז עַל מָה שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם בַּמִּשְׁנָה,
אַחֵר: "פֶּתַח בְּמִלְחָה תֹאכַל" וְכוּ' - "וְעַל הָאָרֶץ
תִּישָׁן".

וְאַפְשָׁר לָזֶה מְרַמֵּז מֵה שְׁכֶתוֹב לְעִיל:
"שֶׁהָיָה שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ, וְסָבִיבוֹת
הַנ"ל בְּמָה עֲגוּלִים וְכַמָּה בְּלֵי סֵדֶר" - כִּי כָּלֵם
מִקְבָּלִים מֵהַנְּשִׁמָּה הַנ"ל, כִּי כָּל 'בְּאוּרֵי־
הַתּוֹרָה' נִמְשָׁךְ עַל־יָדָהּ.

וְאַפְשָׁר זֶהוּ שֶׁמְרַמֵּז: "שֶׁהָיוּ עוֹשִׂים
בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם" - הֵינּוּ: שֶׁהָיוּ
מְגַלִּים 'בְּאוּרֵי־הַתּוֹרָה' הַנ"ל, וְעַל־כֵּן
כְּשִׁנְתַּקְרַר וַנִּגְוַע הָאֲמָצְעִי הַנ"ל שֶׁהוּא מְרַמֵּז
לְהַנְּשִׁמָּה' הַנ"ל, הַפְּסִיקוּ כָּלֵם לַעֲשׂוֹת
בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם וּלְדַבֵּר - כִּי כְּשֶׁהַנְּשִׁמָּה' הַזֹּאת
נִצְטַנְּנָת, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַסְתַּלְקוֹת' שְׁלֵה, אָזִי
אֵין כַּח לְהַמְשִׁיךְ 'בְּאוּרֵי־הַתּוֹרָה', כְּמִבְּאֵר
בַּמְּאֹמֶר הַנ"ל, עֵינַי־שָׁם הַיָּטֵב.

וְדוֹק מְאֹד בְּעִיּוֹן גָּדוֹל בַּמַּעֲשֵׂה הַנ"ל,
וּבְהַתּוֹרָה הַנ"ל, וְתִזְכֶּה לְהִבִּין עוֹד
כַּמָּה רְמָזִים נּוֹרָאִים.

וְזֶה "שֶׁרָצוּ לְהַשְׁרִירוֹת' וְהִתְחִילוּ לְטַעַן
עִמָּהֶם" - הֵינּוּ: עֲנִין מְרִיבָה וְקִטְטָה' -

זֶה בְּחִינַת 'מַחְלָקֶת' שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל הַצְּדִיקִים
עַל־יְדֵי 'הַסְתַּלְקוֹת בְּאוּרֵי־הַתּוֹרָה'.

וְאַפְשָׁר: שֶׁהַשְׁרִירוֹת' מְרַמֵּזִים עַל (בַּמְדָּבָר
כ, יב"ג): "מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן'
שִׁנְסַתְּלָקוּ בְּשִׁבִיל מִי מְרִיבָה", עַל שֶׁטָּעוּ
הַטָּעוֹת הַמְּבַאֵר שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שֶׁלֹּא
בְּקִשׁוֹ בְּתַחֲנוּנִים, וְהִבֵּן הַיָּטֵב.

וְעֲנִין הַנ"ר: שֶׁנִּפְּלוּ נִיצוּצוֹת לְתוֹךְ פִּיהֶם,
וְחָזַר הַנ"ר' וְנַעֲשֶׂה 'נְהָר' וְכוּ' כַּנ"ל -
זֶה בְּחִינַת דְּבוּרִים חַמִּים שֶׁמְמַשִּׁיכִים מִלֵּב־
הָעֲלִיּוֹן, עַל־יְדֵי שֶׁנִּכְמְרוּ רַחֲמֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עָלָיו, וְנִפְתַּח 'לִב־הָעֲלִיּוֹן, וְנִשְׁפַּע מִלֵּב־
הָעֲלִיּוֹן' דְּבוּרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה מְמַשִּׁיךְ 'בְּאוּרֵי־
הַתּוֹרָה' גַּם־כֵּן מִשָּׁם, בְּבַחֲיִנַת: "פֶּתַח צוֹר
וַיִּזְוֹבוּ מַיִם" וְכוּ', כְּמוֹ שְׁכֶתוֹב שָׁם.

וְזֶה בְּחִינַת: מֵה שֶׁחָזַר הַנ"ר' וְנַעֲשֶׂה 'נְהָר' -
כִּי "הַנֵּר מְרַמֵּז עַל הַלֵּב, שֶׁהוּא 'נֵר
דְּלוֹק'" (דְּנִיאל ז, ט), כִּי־דוֹעַ (תְּקוּנֵי־זֶהר ע:).

וּבְתַחֲלָה נִפְּלוּ נִיצוּצוֹת מִשָּׁם לְתוֹךְ פִּיהֶם
- זֶה בְּחִינַת דְּבוּרִים חַמִּים
שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵהַלֵּב, שֶׁנִּקְרָא בְּהַמַּעֲשֵׂה הַנ"ל "נֵר"
כַּנ"ל.

וְאַחֲרֵיכֵן זֶה הַנ"ר' בְּעֲצֻמוֹ נִחְזַר וְנַעֲשֶׂה
'נְהָר' - זֶה בְּחִינַת 'בְּאוּרֵי־
הַתּוֹרָה' שֶׁנִּמְשָׁךְ גַּם־כֵּן מֵהַלֵּב הַנ"ל, שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'נֵר' כַּנ"ל, בְּבַחֲיִנַת: "פֶּתַח צוֹר וַיִּזְוֹבוּ
מַיִם" כַּנ"ל.

וּמֵה שֶׁהַשְּׁלִיכוֹת הַזְּכוּיּוֹת - הֵינּוּ: שֶׁהַזְּכוּיִם
הַזְּכוּיּוֹת וְהַמַּעֲשִׂים־טוֹבִים שְׁלָהֶם,
וְהַשְׁתַּמְשׂוּ בְּמִטְהֵעֵז' בְּשִׁבִיל 'הַמְשַׁכְת־
הַתּוֹרָה'. וְזֶהוּ הַטָּעוֹת שֶׁטָּעוּ, כְּמִבְּאֵר שָׁם
עֵינַי־שָׁם.

וְהַבְּרִיּוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ בְּקִרְבָּם, וְאַחֲרֵיכֵן
כְּשִׁפְתָחוּ פִּיהֶם יֵצְאוּ - זֶה

בְּחִינַת 'פְּחוּת הַרוּחָנִיּוֹת', שֶׁהֵן ה'מְלָאכִים' שֶׁנִּבְרָאִים מ'אוֹתֵי־הַתּוֹרָה' שֶׁמְחַדְּשִׁין, וְהֵם מְקַבְּלִים כַּח מְאֹדוּם - שֶׁהוּא בְּחִינַת: זֶה שְׂאוּחָז הַחֶרֶב בְּיָדוֹ הַמְּבַאֵר בְּהַמְעֶשֶׂה - כִּי הוּא מְמַנֶּה עַל הַחֶרֶב, וְהוּא מְמַנֶּה עַל כָּל הָעוֹנְשִׁים לְעֹנֵשׂ אֶת הָרָשָׁעִים.

וְזֶה בְּחִינַת כַּמָּה מִיָּנִי פִּיּוֹת וְחֻדוּדִין שִׁישׁ לְחַרְבוֹ - כִּי לְפַעְמִים צָרִיכִין לְעֹנֵשׂ הָרָשָׁעִים בְּחֶרֶב אֶת הַמְּבַאֵר, וְלְפַעְמִים בְּעוֹנְשִׁים אֲחֵרִים, כַּמְּבַאֵר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד.

וּמַחְמַת הַפְּגָם וְהַטְּעוּת הַנִּלְכָּד, לֹא רָצָה לִתֵּן לָהֶם שׁוּם 'פָּה' ו'חֹד' ('שְׂאֵרָה') מִהַחֶרֶב - כִּי לֹא רָצָה לִתֵּן לָהֶם שׁוּם כַּח, בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כ, יח): "וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹד בִּי" וְכוּ, עֵינֵי־שָׁם הֵיטֵב - כִּי צָרִיכִין לְשַׁבֵּר הַלֵּב דוֹקָא, וְלִבְקֹשׁ בְּתַחֲנוּנִים.

וַאֲהֵ-עַל־פִּי שְׁלוֹקְחִין בְּיָדָם ה'זְכִּיּוֹת', הֵינּוּ: ה'מְטַהֲעֵז' - הוּא בְּשִׁבִיל עֲנִין אַחֵר, לְהַכְנִיעַ הָרַע שֶׁבַעֲדָה. אֲבָל 'הַמְּשַׁכְּתֵי־הַתּוֹרָה', צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים.

וְזֶה "שֶׁבִקְשׁוּ פֶּה" (הֵינּוּ: "שְׂאֵרָה") שֶׁל מִיתָה, וְלֹא רָצָה לִתֵּן, וּבִקְשׁוּ 'פָּה אַחֵר', וְלֹא רָצָה גַם־כֵּן - כִּי רָצוּ לְעֹנֵשׂ אוֹתָם בְּחֶרֶב אֶת הַמְּבַאֵר, וְלֹא רָצָה לִתֵּן לָהֶם זֶה הַכַּח.

"וּבִקְשׁוּ עַל־כָּל־פְּגָמִים עֹנֵשׂ אַחֵר לְעֹנֵשׂ אֶת הָרָשָׁעִים, וְלֹא רָצָה לִתֵּן לָהֶם כָּל־כֹּחַ" - הַכָּל מַחְמַת ה'טְעוּת' הַנִּלְכָּד.

וְזֶה שֶׁבִקְשׁוּ: "שִׁיתֵן לָהֶם כַּח, כִּדֵּי שִׁיּוּכְלוּ לְחַזֵּר" - זֶה מְרַמֵּז: שֶׁיִּבְאוּ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - כִּי הֵם צָרִיכִין לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אִיזָה כַּח לְעֹנֵשׂ הָרָשָׁעִים כִּדֵּי לְבֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְהֵבֵן הֵיטֵב.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ לָזֶה שֶׁהַחֶרֶב בְּיָדוֹ: "שִׁזָּה זְמַן רַב הָיָה לָהֶם יְסוּרִים מִמֶּנּוּ" - זֶה בְּחִינַת מַה שֶׁאָמְרוּ לְאֹדוּם (בַּמִּדְבָּר כ, יד): "אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצַאֲתָנוּ". "אַתָּה" דִּיקָא - כִּי כָל הָעוֹנְשִׁים עַל־יָדוֹ, עֵינֵי־שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד.

וְזֶה שֶׁאָמַר הַזְּקֵן: "שִׁזְקֵנוּ" הוּא פְּרוּשׁ עַל הַמְעֶשֶׂה" - כִּי כָל הַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד, מְרַמֵּז בְּבְחִינַת 'זְקֵן', בְּ"תְשֻׁעָה תְּקוּנִין יִקְרִיין דְּאֶתְמַסְרוּ לְדַקְנָא" עֵינֵי־שָׁם.

וְעַל־כֵּן אַחֲרֵיכֵן כְּשֶׁחָזַר וְנַעֲשָׂה מַעֲשֵׂה הַנִּלְכָּד: שֶׁהָיָה אֶחָד שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ וְכוּ' כַּנִּלְכָּד, אִזּוּ נִשְׁמְרוּ ה'שְׁרָרוֹת', וְלֹא הִשְׁלִיכוּ הַזְּכִיּוֹת אֶל הַנֶּהַר, רַק לָקְחוּ הַזְּכִיּוֹת, וְהִלְכוּ לְהַנֶּהַר, וְשָׁבְרוּ אֶת לִבָּם, וְהִתְחִילוּ לְבַקֵּשׁ בְּתַחֲנוּנִים. וְאָמְרוּ: "שִׂאלוּ יְחִיו!" - כִּי הָרֵאשׁוֹנִים נִתְחַיְבוּ הַרְיָגָה עַל שֶׁהִשְׁלִיכוּ הַזְּכִיּוֹת לְהַנֶּהַר, וְלֹא בִקְשׁוּ בְּתַחֲנוּנִים כְּמוֹ אֲלוֹהֵי.

הֵינּוּ כַּנִּלְכָּד: שֶׁעַקֵּר הַטְּעוּת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה: שֶׁלֹּא הִמְשִׁיךְ מִיָּמֵי הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי 'רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים', רַק עַל־יְדֵי 'מְטַהֲעֵז' - שִׁזָּה בְּחִינַת "הַפָּאֵת הַצּוֹר" וְכוּ, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שָׁם. וְעַל־כֵּן עָתָה נִשְׁמְרִים לְדַבֵּר וְלִבְקֹשׁ רַק בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה יְחִיו.

יְהִי רָצוֹן שֶׁיִּבֹּא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וַיְבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה, וְאִזּוּ יִתֵּן הַכָּל בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. אָמֵן. כֵּן יְהִי רָצוֹן.

וְדוּק הֵיטֵב מְאֹד מְאֹד בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד וּבְהַמְעֶשֶׂה, וְתִבֵּן עוֹד רְמִזִּים נִפְלְאִים, וְתִרְאֶה נִפְלְאוֹת־הַשֵּׁם לְפִי הַשְּׁגָתָךְ, מַה מְאֹד עִמְקוֹ מַחְשְׁבוֹתָיו.

אם אַמְנָם אַחַר כְּלִיָּזָה, אַף אִם מוֹצְאִים אֵיזָה רְמָזִים בְּעֶלְמָא, עֲדִין "הַדְּבָרִים סְתוּמִים וְחֲתוּמִים עַד עֵת קֵץ" (על-פי דְּנִיָּאל יב, ט) - עַם-כְּלִיָּזָה, מָה שְׁאִפְשָׁר לָנוּ לְהַשִּׁיג אֵיזָה רְמָז בְּעֶלְמָא בְּמִרְאָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה כְּזוֹ, מָה טוֹב לְהַנְשָׁמָה.

כִּי הוּא זְכוּת גָּדוֹל לְהַנְשָׁמָה, שְׂיִזְכֶּה שְׂיִהְיוּ מִחֲשָׁבוֹתָיו מְשׁוֹטְטוֹת בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא מְאֹד זְצוּק"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֱלֹיו וְכוּ'. [מְאָרִיךְ שֵׁם בְּשִׁבְחֵי וְגִדְלַת רַבְּנוּ ז"ל].

[עֵינִן בְּפִרְפּוּרָאוֹת-לְחֻכְמָה' לְהִרְבּוּ מְטַשְׁעֵהֲרִין ז"ל בְּתוֹרָה כ' הַנ"ל - יְתֵר בְּאוֹר עַל הַמִּרְאָה הַנ"ל].

[עֵינִן בְּאֵרִיכוֹת בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת' הַלְכוֹת גְּזוּלָה ה', דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַנ"ל, עַל-פִּי דְרָךְ מוֹסֵר וְעֲצוֹת לְעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם הַשִּׁיף לְכָל אָדָם בְּכָל זְמַן" (לְשׁוֹן מוֹהֲרַנ"ת שֵׁם בְּאוֹת כב). וְעֵינִן עוֹד בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת: קְדוּשָׁה דְסִדְרָא ה, לו; דְּבָרִים הַנוֹגְעִים בְּסִעוּדָה ד; תְּשַׁעֲהָ בְּאֵב וְתַעֲנִיּוֹת ד, כב; לֹא-יִלְבַּשׁ ב].



"עֵינִן לֹא הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִישֵׁנִי וְגו'. הִמָּה 'מִי מְרִיבָה' אֲשֶׁר רְבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת ה'"
(בְּמִדְבָר כ, יב-יג)

יז

(ח"א ה, ד)

כְּשִׂאתָה שׁוֹמַע מְרִיבוֹת שְׂבִין הַצְּדִיקִים - תִּדַע: שְׂזָה מִשְׁמִיעִין אוֹתָךְ 'תּוֹכַחָה', עַל שְׂפָגְמַת בְּטַפֵּי מַחָה, שְׁעַל־זָה נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ב, יט): "כָּל בָּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן, וְלֹא יִשְׁיִגוּ אַרְחוֹת חַיִּים", שְׂאֲתָה דְבוּק בְּסִטְרָא-דְּמוֹתָא, בְּחִינַת חֲמִץ'.

וְבוֹדֵאֵי אִם לֹא הָיָה נִפְגָּם מַחָה, לֹא הָיָה נִשְׁמַע לָךְ מְרִיבוֹת שְׂבִין הַצְּדִיקִים.

וְאֵין הַמְרִיבָה אֶלָּא בְּשִׁבְיָךְ - כְּדִי שְׂתָשׁוּב: מ'מֹת' ל'חַיִּים, מ'חֲמִץ'

לְמִצָּה, מ'חִי"ת' ל'ה"א, וְתָשׁוּב מ'יִרְאָה-רְעָה, מ'קוֹל-פָּגוּם, מ'חֲכָמָה-פָּגוּמָה לְיִרְאָה-טוֹבָה, לְקוֹל-טוֹב, לְחֲכָמָה-טוֹבָה.

וּכְשֵׁתְשָׁמֹר אֵת מַחָה מִבְּחִינַת חֲמִץ', שְׁלֹא יִהְיֶה אָטוּם - אַזִּי יִפְגַּע קוֹלָךְ בְּגִלְגֻלְתָּךְ, וְיִתְעַבֵּד רַעַם, וְיִתְפַּשֵּׁט עַקְמִימִיּוֹת שְׁבִלְבָךְ, וְאַז תִּזְכֶּה לְשִׁמְחָה.

וְזָה פְּרוּשׁ (תְּהֵלִים פּא, ח): **"אֶעֱנֶךָ בְּסִתְרַר רַעַם, אֲבַחֲנֶךָ עַל מִי מְרִיבָה סְלָה".**
"מִי מְרִיבָה" - זָה בְּחִינַת מִצָּה, בְּחִינַת מ'חִי' - עַל-יַד־יִזָּה נַעֲשֶׂה רַעְמִים'.

יח

(ח"א מח)

'צִירֵי' - זָה בְּחִינַת: "וַיִּצַר" (בְּרֵאשִׁית ב, ז), 'יִצִּירָה לְטַב יִצִּירָה לְבִישׁ, יִצִּירָה לְשָׂכָר יִצִּירָה לְעִנְשִׁי" (זֹהַר בְּרֵאשִׁית כז. בְּרֵכוֹת סא), בְּחִינַת 'דִּין וְרַחֲמִים'. בְּחִינַת 'בִּינָה' שְׁשֵׁם נוֹצֵר הוֹלֵךְ וְכוּ'.

וְהִיא בְּחִינַת 'סִפָּה', כְּמוֹ שְׂכָתוּב (תְּהֵלִים קלט, יג): **"תְּסַפְּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי".**

וְהִיא בְּחִינַת 'פַּח הַתְּפִלָּה', מָה שְׂמַתְפַּלְלִין בְּכַח וְכוּ'. וְה'חֶסֶד' הוּא בְּחִינַת 'סִפָּה', בְּחִינַת "חֲבוּק יַד יָמִין" (זֹהַר פְּנִיחָס רִיד:); וְכוּ'.

אֲבָל ה'דְּבוּרִים שְׂאִינָם קְדוּשִׁים' - גּוֹרָם שְׂנַתְעוֹרֵר 'סִפַּת נוֹצְרִים', 'סִפַּת עַפּוּ"ם', שֶׁהוּא 'חֲבוּק דְּסִטְרָא-אֲחָרָא' וְכוּ'.

וְעַקֵּר 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל' - עַל-יַדִּי "פַּח מַעֲשִׂיו" וְכוּ' (תְּהֵלִים קיא, ו; רַש"י בְּרֵאשִׁית א, א). אֲבָל כְּשֶׁפַח הַזָּה, הֵינּוּ בְּחִינַת 'סִפָּה', נִפְגָּם - אַזִּי גּוֹבְרִים 'אֲמוֹת הָעוֹלָם', 'יָמִין שְׂקֹר' (תְּהֵלִים קמד, ח"יא), וְנַעֲשֶׂה מ'רַבִּי" 'רִיב' וְכוּ' וְכוּ'.

וְזָה פְּרוּשׁ (דברים לב, נא): **"בְּמִי מְרִיבֶת"** -
זֶה בַּחֲנִינֵת מִי הַחֲסָדִים, בַּחֲנִינֵת סִפְהָ,
שֶׁמְצַלֶּת מְרִיב לְשׁוֹנוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים
לא, כא): **"תִּצְפְּנֶם בְּסִפְהָ מְרִיב לְשׁוֹנוֹת"**.

"קָדֵשׁ" (דברים שם) - תְּרַגְמוּ: **"רְקֵם"**,
לְשׁוֹן רְקֵם וְצִיר, בַּחֲנִינֵת צִירִי,
שֶׁמְמַנּוּ יְצִירַת הַקֹּלֶד.

"מְדַבֵּר צִין" (דברים שם) - לְשׁוֹן "צִינֵי הַר
הַבְּרָזִל" (ספד לב), לְשׁוֹן "תְּמָרִים"
(שם), לְשׁוֹן תְּמוֹרָה וְחִלּוּף.

פְּרוּשׁ: **"כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צוּה לָהֶם
שִׁידְבְּרוּ אֶל הַסֵּלַע, כְּדֵי שִׁילְמְדוּ
יִשְׂרָאֵל קַל-יִזְחָמוּר עַל שֶׁכָּר וְעָנָשׁ"**, כְּפְרוּשׁ
רש"י (דברים שם, דבור-הַמִּתְחִיל: "עַל אֲשֶׁר לֹא קִדְשְׁתֶּם
אוֹתִי").

וְהֵם פָּגְמוּ בַּה' דְּבוּר, וְגָרְמוּ חֲסוֹן וְשָׁלוֹם
הַתְּגַבְּרוֹת שֶׁל הָרִיב לְשׁוֹנוֹת, וְגָרְמוּ
'הַתְּגַבְּרוֹת יְמִין שֶׁקָּר', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים
קמד, ח"א): **"אֲשֶׁר פִּיהֶם דָּבַר שׁוֹא וַיְמִינֶם
יְמִין שֶׁקָּר" וכו'.**

וְזָה פְּרוּשׁ: **"צִין"** - לְשׁוֹן תְּמוֹרָה,
תְּמוֹרַת קָדֵשׁ, תְּמוֹרַת צִירִי, תְּמוֹרַת
סִפְהָ-דְּקִדְשָׁה - נַעֲשֶׂה סִפְהָ בְּקִלְפָה חֲסִי-
וְשָׁלוֹם.

וּבְשִׁבִיל-זָה עָנָשׁ (דברים שם, נב): **"כִּי
מִנְגֵּד תִּרְאֶה וְשָׁמָּה לֹא
תָּבוֹא"** - כִּי אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הוּא מִ"בַּח
מַעֲשָׂיו" (עין בְּפָנִים).

י.ט

(ח"א סא, א-ד-ה)

עַל-יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים - יִזְכֶּה לְהוֹצִיא
וּלְקַבֵּל מִכָּל מַה שְׁלוֹמֵד בַּתּוֹרָה

"מִשְׁפָּטֵי אֱמֶת" (תהלים יט, י), **'הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל'
לְעִבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ.**

אָבֵל כְּשִׁפּוֹנֵם בְּאֲמוּנַת-חֲכָמִים - אֲזִי
נִדוֹן בְּמוֹתְרוֹת, וְעוֹלָיִם עֲשָׂנִים
סְרוּחִים אֶל הַמַּח, וּמַעֲרָבִים וּמְבַלְבְּלִין
דַּעְתּוֹ, וְאִינוּ יָכוֹל לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵי אֱמֶת
וְהַנְּהַגוֹת אֱמֶתִיּוֹת.

וְעַל-יְדֵי-זָה אֵין לוֹ עֵצָה שְׁלֵמָה לְעוֹלָם,
וְהוּא תָּמִיד מְסַפֵּק וְעֹצֵתוֹ
חִלּוּקָה.

אֵךְ מִי שֶׁכָּבַד נִשְׁקַע בְּאֵלוֹ הַמוֹתְרוֹת - יֵשׁ
'מִים' שֶׁמְטַהֵר מִזֹּאת הַטְּנֶפֶת, בְּבַחֲנֵת
(יחזקאל לו, כח): **"וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים
וְטַהַרְתֶּם, מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם
אֲטַהֵר אֶתְכֶם"**.

וְאֲזִי בָּא לְעֵצָה שְׁלֵמָה - כִּי עַל-יְדֵי הַמִּים
הַנִּי"ל נַעֲשִׂים אֲצִלוֹ עֲצוֹת שְׁלֵמוֹת,
בְּבַחֲנֵת (משלי כ, ה): **"מִים עֲמֻקִּים עֵצָה בְּלֵב
אִישׁ"**.

וְאֵלוֹ ה' מִים - הֵם בַּחֲנִינֵת מַחְלֻקַּת,
בַּחֲנִינֵת (במדבר כ, יג): **"מִי מְרִיבָה"** -
בַּחֲנִינֵת מַחְלֻקַּת שֶׁנִּקְרָא פְּלִגְתָּא, בַּחֲנִינֵת
(תהלים סח, י): **"פְּלִג אֶלְקִים מְלֵא מִים"**.

כִּי עַל-יְדֵי ה' מַחְלֻקַּת שְׂבָא עָלָיו, הוּא שֶׁב
בַּתְּשׁוּבָה וּמִתְקַן פְּגָם אֲמוּנַת-חֲכָמִים.

כִּי עֵקֶר ה' מַחְלֻקַּת שְׂבָא עַל הָאָדָם, הוּא
מַחְמַת פְּגָם אֲמוּנַת-חֲכָמִים, וּלְפִי גְדֹל
הַפְּגָם בֵּן בָּא עָלָיו מַחְלֻקַּת. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי
ה' מַחְלֻקַּת, יוֹכֵל לְהַתְּבוּנָה אֵיךְ פְּגָם בְּאֲמוּנַת
חֲכָמִים, וְלָשׁוּב עַל-יְדֵי-זָה לְאֲמוּנַת חֲכָמִים.

נ.

(לקוטי־הלכות, נשיאת־כפים ה, טז)

עקר 'פגם הכאת־הצור', הִיָּה בְּחִינַת 'פגם־
הדבור', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (במדבר כ, כד):
"**כַּאֲשֶׁר מָרִיתֶם פִּי בְּמִי מְרִיבָה**" וכו'.

כי עקר הפגם הִיָּה: על שלא דברו אל
הסלע, כְּמוֹ שְׁצִוָּם הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (שם):
"**וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֶּלַע**" - שְׂבֻזָּה הָיָה מְרִיאִים
גְּדֹל 'פח הדבור' שְׁלָהֶם, שֵׁישׁ לוֹ כַּח לְהוֹצִיא
הַמַּיִם בְּגַשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת.

כי כְּמוֹ שֶׁהָיוּ מוֹצִיאִים מַיִם בְּגַשְׁמִיּוֹת - בְּךָ
הָיוּ מוֹצִיאִים מִיַּמֵּי דַעַת הַתּוֹרָה
בְּרוּחָנִיּוֹת. וְעַל־יְדִיָּזָה הָיָה נִתְקַדֵּשׁ שֵׁם־
שָׁמַיִם, כִּי הָיוּ הַכֹּל רוֹאִים גְּדֹל כַּח הַדְּבוּר,
וְהָיוּ הַכֹּל מִשְׁתַּדְּלִים לְהַמְשִׁיךְ הַקִּדְשָׁה עַל
עַצְמָם עַל־יְדֵי הַדְּבוּר.

וְכַל־זֶה גַּרַם הַמְּרִיבָה וְהַמְּחַלְקֵת, בְּחִינַת
"**מִי מְרִיבָה**" - שְׁעַל־יְדִיָּזָה
בְּלִבּוֹ גַּם דַּעַת מוֹשֶׁה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (קהלת ז, ז):
"**כִּי הָעֵשֶׂק יְהוֹלֵל חָכֶם**" וכו', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַז"ל (שמות־רפ"ב ו, ב).



"וַיֵּצֵא אֱדוֹם לִקְרֹאתוֹ בְּעַם פֶּבַד וּבְיַד חֲזָקָה.
וַיִּמָּאן אֱדוֹם נֹתֵן אֶת יִשְׂרָאֵל עֶבֶר בְּגַבְלוֹ"
(במדבר כ, כ"א)
- עֲנִיֵּן 'קְלַפַּת אֱדוֹם' -

נא.

(ספר־המדות, הוראה ה; למוד ח"ב יז)

מי שְׁמַחְמִיר לְאַחֲרִים וּמְקַל לְעַצְמוֹ,
וְאוֹמֵר עַל מַה שֶּׁלֹּא שָׁמַע שְׁשִׁמַּע -
עַל־יְדִיָּזָה אֵינּוּ זוֹכֵה לְרֹאוֹת בְּיַפִּי הַמְּלֹךְ,
כִּי ה'קְלַפָּה שֶׁל אֱדוֹם' שֶׁהוּא 'יְרֵאָה רָעָה',
מַחְשִׁיךְ מְאוֹד עֵינָיו מִלְּהַסְתַּכֵּל בְּיַפִּי פָּנָיו
הַמְּלֹךְ.

"וַיֵּרְאוּ כָּל הָעֵדָה פִּי גּוֹעַ אֶהְרֹן, וַיִּבְכוּ אֶת
אֶהְרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כָּל בַּיִת יִשְׂרָאֵל. וַיִּשְׁמַע
הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עַרְדַּי יוֹשֵׁב הַנְּגֹב" (במדבר כ, כט; כא, א)
- עֲנִיֵּן 'הַסְתַּלְקוֹת אֶהְרֹן הַכֹּהֵן' -

נב.

(לקוטי־הלכות, שלוחין ה, יז)

"וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ מִבְּאֵרֵת בְּנֵי יַעֲקֹב
מִזֹּסֶרֶה שָׁם מֵת אֶהְרֹן וְכוּ', וַיִּכְתֹּהֵן
אֶלְעָזָר בְּנוֹ תַּחֲתֵיו" (דברים י, ז).

אָמְרוּ רַז"ל (תנחומא חקת יח): וּמוֹבָא בְּפִרוּשׁ
רַש"י: "וְהֵלֵא בַּהֲרַת הָהָר מֵת? - אֵלֵא
שֶׁחֲזָרוּ לְאַחֲזִירֵיהֶם עַל־יְדֵי מִלְחָמַת הַכְּנַעֲנִי
וְכוּ', וּבְנֵי לִוֵּי הַחֲזִירוּם וְכוּ', וְאֵז חֲזָרוּ
וְהַסְפִּידוּהוּ וַנִּדְמָה לָהֶם כְּאֵלוֹ אֵז מֵת וְכוּ'".

הֵינּוּ: שֶׁהַצַּדִּיק אֵינּוּ מֵת כֻּלָּל, רַק מַצְדָּנוּ
כְּשֶׁאֵינן מְחַפְּשִׁין אוֹתוֹ כְּרֹאוֹי וְכוּ',
וְכַנ"ל.

וְזֶהוּ: "שָׁם מֵת אֶהְרֹן" - כִּי אֵז הַרְגִּישׁוּ
מִיָּתְתוֹ כְּאֵלוֹ מֵת שָׁם, כִּי אֵז הַבֵּינוּ
קְלַקּוּלָם וּפְגָמָם.

כִּי כְּשֶׁאֶהְרֹן נִסְתַּלַּק, כְּתִיב (במדבר כ, כט):
"**וַיֵּרְאוּ כָּל הָעֵדָה פִּי גּוֹעַ אֶהְרֹן**", וְאָמְרוּ
רַז"ל (תנחומא חקת יז): "שֶׁאָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, אֶפְשָׁר
אָדָם שֶׁעֲצֵר הַמַּגִּפָּה וְעָמַד בְּנֶגֶד מִלְּאֲדֵ־
הַמּוֹת, יָמוּת? - וְהֵרְאוּ אוֹתוֹ לָהֶם מִטָּל
בְּמַטָּה וְכוּ'".

וְאַחֲר־כֵּן כְּתִיב (במדבר כא, א): "וַיִּשְׁמַע
הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עַרְדַּי כִּי מֵת
אֶהְרֹן" וכו', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (ראש־השָׁנָה ג.
תענית ט).

הֵינּוּ: כִּי יִשְׂרָאֵל פָּגְמוּ בְּזֶה שֶׁהִרְהוּ אַחַר
מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר, וְלֹא רָצוּ לְהֵאֱמִין

שמת אהרן, באלו חסוֹשְׁלוֹם הַסְתִּירוּ אוֹתוֹ בַּפְּנִיָּהם, כְּדִי לִתֵּן גְּדֻלָּה לְאַלְעָזָר בְּנוֹ.

וְאִף־עַל־פִּי שֶׁהִזְכִּירוּ גְּדֻלַּת וּמַעֲלַת אֶהְרֹן שְׁעָמַד נֶגֶד מְלֶאכֶת הַמּוֹת וְעָצַר הַמַּגִּפָּה, וְאִישׁ כֵּזֶה אִיךָ שִׁיף שְׂיִמוֹת? - אִף־עַל־פִּי־כֵן פָּגְמוּ כַּנֶּגֶד כְּבוֹד מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר שֶׁהִרְהוּ אַחֲרֵיהֶם.

וְאִז הִכְרַח מֹשֶׁה: לְהִרְאוֹת לָהֶן אֶת אֶהְרֹן מְטֹל בַּמָּטָה, לֹאמֵר: שְׂבוּדַאי הָאֵמֶת כֵּן הוּא, שְׂאֶהְרֹן לֹא מֵת וְהוּא חַי וְקַיִם, וּמְטֹל בַּמָּטָהוּ בַּמְנוּחָתוֹ בְּשָׁלוֹם, אֲשֶׁרִי לוֹ - אָבֵל אִף־עַל־פִּי־כֵן מַצְדִּכֶם הוּא מֵת.

וְאַתֶּם צְרִיכִים לְקַבֵּל קִדְשַׁת אֶהְרֹן הַכֹּהֵן, עַל־יְדֵי אֲלְעָזָר בְּנוֹ, שְׂצוּהַ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְמַסֵּר כָּל כַּחוֹ וּגְדֻלָּתוֹ שֶׁל אֶהְרֹן לְאַלְעָזָר, וְעַל־יְדֵי 'אַלְעָזָר' אַתֶּם יְכוּלִין בְּכָל עֵת לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם קִדְשַׁת אֶהְרֹן הַכֹּהֵן הָרִאשׁוֹן, אִם תַּחֲפֹשׂוּ וְתִבְקְשׁוּ אֶת קִדְשַׁתוֹ כְּרִאשׁוֹ.

וּמַחֲמַת הַפָּגַם שְׁלָחֶם - גְּרָמוּ "שִׁשְׁמַע הַכֹּנַעֲנִי מִלֶּךְ עָרֹד שֶׁהוּא עַמְלֹק" (תַּרְגוּם־יוֹנָתָן וְרַש"י בַּמִּדְבָּר כ"א, א; בַּמִּדְבָּר־דְּבָרָה י"ט, כ), **"שְׁמַת אֶהְרֹן וְנִסְתַּלְקוּ עֲנֵנֵי כְבוֹד"** (שָׁם; רַאש־הַשָּׁנָה ג. תַּעֲנִית ט).

כִּי "עַמְלֹק הוּא מַעֲזֹלִם רְצוּעָה מְרֻדוֹת לְיִשְׂרָאֵל" (תַּנְחוּמָא חֲקַת יח), כִּי הוּא 'זְהַמַּת־הַנְּחָשׁ', 'זְהַמַּת הָעֶרְב־רֹב' שֶׁל מִצְרַיִם, בַּחֲנִינַת 'זְהַמַּת הָרַע שְׁבַמְדָּמָה', בַּחֲנִינַת נְבִיאֵי־הַשִּׁקָּר, בַּחֲנִינַת 'מְנַהֲיָגִים שֶׁל שִׁקָּר' שֶׁבְּכָל דוֹר וְדוֹר - שְׂרוּצִים בְּכָל־פַּעַם לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים אֲמִתּוֹת קִדְשַׁת הַצְּדִיק־הָאֵמֶת, וּבַפְּרָט אַחַר הַסְתַּלְקוֹתוֹ וְכַנ"ל.

וְעַקֵּר כַּחוֹ חַסוֹשְׁלוֹם הוּא: כְּשֶׁאִין יִשְׂרָאֵל מְחַפְּשִׁין אוֹתוֹ כְּרִאשׁוֹ. וְעַל־כֵּן אִז דִּיקָא בָּא עֲלֵיהֶם 'הַכֹּנַעֲנִי' שֶׁהוּא 'עַמְלֹק'.

וְהִיוּ צְרִיכִים אִז לְשׁוֹם אֵל לֵב כְּלִיָּה, לְחַפֵּשׂ אוֹתוֹ עֵתָה עַל־כָּל־פְּנִיָּם כְּרִאשׁוֹ.

אָבֵל הַבַּעַל־דְּבָר מִתְגַּבְּרָה בְּכָל־עֵת, וְהַסִּיתָם לְשׁוֹב לְאַחֲזוּרֵיהֶם, וְהַכֵּל בַּעֲצַת רָאשֵׁי הַמִּתְנַגְּדִים שֶׁל מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן, שֶׁהֵם דָּתָן וְאַבִּירָם וְכִיּוּצָא בָּהֶם, הִינֵנו: שֶׁחָזְרוּ לִילָךְ וְלְשׁוֹב לְמִצְרַיִם, שֶׁהוּא הָרַע שֶׁל הַמְדָּמָה.

כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּגַבְּרוֹת וְהַסְתַּת הַבַּעַל־דְּבָר, שְׂמַבְקֵשׁ תּוֹאֲנוֹת וְעַל־לוֹת, לְשׁוֹב לְכָל חַסוֹשְׁלוֹם לְזַהַמַּת הַמְדָּמָה, בַּפְּרָט אַחַר הַסְתַּלְקוֹת הַצְּדִיק שְׂאוֹמֵר: הֲרִי כְּבֹר אֲפֹס תִּקְוֶה חַסוֹשְׁלוֹם, וְעַמְלֹק מִתְגַּבְּרָה, שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת עֲצָם הַתְּגַבְּרוֹת הַיִּצְר־הָרַע, שְׂמַת־עוֹרֵר בַּהַתְּגַבְּרוֹת עֲצוּם בְּכָל־פַּעַם, וְעֵתָה מַה נַּעֲשֶׂה עוֹד.

וְהַכְּסִילִים חוֹזְרִים לְאַחֲזוּרֵיהֶם - שְׂזַהוּ בַּחֲנִינַת מַה שְׂקוֹרֵין 'חַסִּידִים נְפוּלִים' רַחֲמָנָא־לְצַלָּךְ, שְׂזַה גְרוּעַ מִהַכֵּל, כְּמוֹ שְׂשִׁמְעֵתִי מִפִּי־הַקְּדוֹשׁ (שִׁיחוֹת־הַר"ן קיט).

אָבֵל "בְּנֵי לְוִי הַחֲזִירוּם" [כְּנ"ל בְּרַש"י דְּבָרִים י, ו] - כִּי עֵקֶר קִיּוּם הָעוֹלָם בְּכָל דוֹר, הוּא עַל־יְדֵי בַּחֲנִינַת 'בְּנֵי לְוִי', שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת אוֹתָם שְׂאִינֵם טוֹעִים בַּעֲגָל וּבְכָל הַנְּסִיווֹנוֹת שְׂנַסּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂבָלָם הֵם בַּחֲנִינַת 'פָּגַם־אֲמוּנָה' וְכוּ', וּבְנֵי לְוִי דְּבָקוּ בַּהֵשֵׁם וּבַמִּשְׁהָ רַבָּם, וְלֹא טָעוּ אַחֲרֵי הַמִּתְנַגְּדִים וְהַחוֹלְקִים עַל 'מֹשֶׁה־רַבְּנוֹ', וְהֵם קִיְּמוּ אֶת כָּל הָעוֹלָם.

וְעַל־כֵּן בְּאֵמֶת זְכוּ: שֶׁהַבְּדִיל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ אוֹתָם אֲלֵיו לְעַמֵּד לְפָנָיו לְשִׁרְתוֹ וְכוּ', וְעַל־כֵּן גַּם בַּמְלַחְמָה הַזֹּאת שֶׁל הַכֹּנַעֲנִי שֶׁהוּא עַמְלֹק, שְׂבָא עֲלֵיהֶם אַחַר הַסְתַּלְקוֹת אֶהְרֹן, שֶׁהַתְּגַבְּרָה בָּהֶם הַבַּעַל־דְּבָר כָּל־כָּף עַד

בְּדַאִי, עַל־יְדֵי הַבֵּן אוֹ הַתַּלְמִיד שֶׁמִּמֶּלֶא
מְקוֹם אָבִיו וְרַבּוֹ.

כִּי זֶה כָּל־לִבְדוּל: שְׂאִין הַצַּדִּיק מִסְתַּלַּק מִן
הָעוֹלָם, עַד שֶׁנוֹלָד אַחֵר תַּחֲתָיו, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (יומא לח:): "עַד שֶׁלֹּא מַת עָלַי,
זָרְחָה שֶׁמָּשׂוּ שָׁל שְׁמוֹאֵל הַרְמַתִּי" - וְכֵן
הַרְבֵּה שֶׁחָשְׁבוּ שָׁם. אָבֵל צְרִיכִין לְחַפֵּשׂ
וּלְבַקֵּשׁ אַחֵר זֶה הַרְבֵּה הַרְבֵּה, בְּפֶרֶט בְּדוֹרוֹת
הַכְּלוּי.

וְעַל־כֵּן כִּשְׁהַסְפִּידוֹ כְּרֹאֵי עַל אַהֲרֹן, שֶׁזָּהוּ
בַּחֲנִינֵת הַחֲפוּשׁ וְהַבִּקְשָׁה כְּרֹאֵי
אַחֵר הַצַּדִּיק כְּנִל - אִזְ דִּיקָא: "וַיִּכְהֶן אֶלְעָזָר
בְּנֵו תַחֲתָיו" - כִּי רַק אִזְ נִתְּכַהֵן אֶלְעָזָר
בְּשִׁלְמוֹת תַּחַת אַהֲרֹן, וְזָכוּ לְקַבֵּל הַתְּקוּנִים
הַנֶּעֱשִׂים עַל־יְדֵי הַכְּהֵן־הַגָּדוֹל שֶׁמְכַפֵּר עַל כָּל
יִשְׂרָאֵל.

אִתִּי־עַל־פִּי שֶׁאֶלְעָזָר מְצַדוֹ כְּבָר נִתְּכַהֵן
עַל־פִּי הַדְּבֹר כְּרֹאֵי - אָבֵל
מֵאַחֵר שֶׁלֹּא קִבְלוּ יִשְׂרָאֵל קִדְשָׁתוֹ כְּרֹאֵי, כִּי
הִרְהִרוּ אַחֲרָיו כְּנִל - עַל־כֵּן מְצַד יִשְׂרָאֵל
עֲדִין לֹא נִתְּכַהֵן כְּרֹאֵי, וְגַם אֶפְלוּ בְּעַצְמוֹ לֹא
הִיָּתָה קִדְשָׁתוֹ כְּהִנְתּוֹ בְּשִׁלְמוֹת, כִּלְזִמֵּן שֶׁלֹּא
קִבְלוּ יִשְׂרָאֵל קִדְשָׁתוֹ כְּרֹאֵי, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַז"ל (בְּרֻכּוֹת לב.): "כְּלוּם נָתַתִּי לָךְ גְּדֻלָּה אֲלֵא
בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל וְכוּ"."

אָבֵל עִכְשָׁו: "וַיִּכְהֶן אֶלְעָזָר בְּנֵו תַחֲתָיו",
עַל־יְדֵי שֶׁחֲפָשׂוּ אַחֵר 'אַהֲרֹן' וְכוּ,
וְכִנִּל.

כִּי כֵּן צְרִיכִים בְּכָל־עֵת, בְּפֶרֶט כְּשֶׁנִּסְתַּלַּק
הַצַּדִּיק־הָאֱמֵת, שֶׁצְרִיכִין לְבָבוֹת וְלִסְפֹּד
עָלָיו הַרְבֵּה.

אָבֵל צְרִיכִין לְזָהֵר מְאֹד, שֶׁלֹּא לְהַפְשִׁל עַל־
יְדֵי־זֶה לֹא־מֵר: "שֶׁכְּבָר מַת הַצַּדִּיק

שֶׁחָזְרוּ לְאַחֲרֵיהֶם - עָמְדוּ 'בְּנֵי לֵוִי'
בְּאִמְתָּתָם, וְרַדְפוּ אַחֲרֵיהֶם, וְהַחֲזִירוּם אֶל
הַקִּדְשָׁה לְשׁוּב וּלְיִלּוּד לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל.

וְאִז שָׁבוּ בְּתִשׁוּבָה, וְהִסְתַּכְּלוּ כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּעַצְמָם שֶׁפָּגְמוּ הַרְבֵּה, וְחָזְרוּ וְהִסְפִּידוּ
אֶת אַהֲרֹן כְּאִלוֹ מַת אִז, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים י
ו): "שָׁם מַת אַהֲרֹן" וְכוּ.

כִּי רָאוּ שֶׁכָּל מִיתָתוֹ הוּא מְצַדָּם, וְרַק עִכְשָׁו
הֵם מְרַגְּשִׁים עֵינָן 'מִיתַת אַהֲרֹן',
שֶׁמִּיתָתוֹ הוּא רַק מְצַדְנוּ כְּנִל, וְעַל־כֵּן
צְרִיכִין לְבָבוֹת וְלִסְפֹּד עָלָיו הַרְבֵּה בְּכָל־עֵת,
עַד שֶׁנִּמְשָׁךְ קִדְשָׁתוֹ עָלֵינוּ בְּכָל־פַּעַם.

וְזָהוּ שֶׁכְּתוּב שָׁם: "וַיִּכְהֶן אֶלְעָזָר בְּנֵו
תַחֲתָיו". וְהוּא פְּלִיאָה עַל־פִּי פְּשׁוּטוֹ
שֶׁל פְּרוּשׁ רַש"י, כִּי אִם תִּרְץ מַה שֶׁכְּתוּב
"שָׁם מַת אַהֲרֹן", "שֶׁהוּא מִחַמַּת שֶׁחָזְרוּ
וְהִסְפִּידוּהוּ וְכוּ" - עֲדִין קִשָּׁה הַרְבֵּה עַל מַה
שֶׁכְּתוּב שָׁם: "וַיִּכְהֶן אֶלְעָזָר בְּנֵו תַחֲתָיו".
וְהִלֵּא כְּבָר נִתְּכַהֵן אֶלְעָזָר תַּכְּף בְּמִיתַת אַהֲרֹן,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּפֶרֶשׁת חַקַּת!?

אִךְ הַתּוֹרָה מְרַמְזֶת לָנוּ: שֶׁיִּשְׂרָאֵל הַתְּחִילוּ
לְתַקֵּן פְּגָמָם הַנִּל שֶׁהִרְהִרוּ אַחֵר מִשָּׁה
וְאֶלְעָזָר וְכוּ, כְּנִל, וְלֹא חֲפָשׂוּ אֶת אַהֲרֹן
כְּרֹאֵי וְכִנִּל.

וְעַתָּה עַל־יְדֵי ה'הַסְפֵּד' שֶׁהִרְגִּישׁוּ מִיתָתוֹ
כְּרֹאֵי וְכִנִּל, וְהַתְּחִילוּ לְהַתְּנַעֲנֵעַ
אַחֲרָיו וּלְחַפְּשׂוּ כְּרֹאֵי - אִז דִּיקָא: "וַיִּכְהֶן
אֶלְעָזָר בְּנֵו תַחֲתָיו".

כִּי רַק עַתָּה נִמְשָׁךְ בְּשִׁלְמוֹת הַתְּקוּן שֶׁל
הַכְּהֵן־הַגָּדוֹל שֶׁל 'אֶלְעָזָר' שֶׁנִּתְּכַהֵן
תַּחַת 'אַהֲרֹן אָבִיו' - כִּי כֵּן הַדְּבָר: שֶׁבְּכָל־פַּעַם
שֶׁבוֹכִין עַל ה'הַסְתַּלְּקוֹת־הַצַּדִּיק', וּמְחַפְּשִׁין
וּמְבַקְּשִׁין אוֹתוֹ כְּרֹאֵי - אִזִּי מוֹצֵאִין קִדְשָׁתוֹ

וְאִפְסֵם תִּקְנֶה חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְלֹא נִשְׂאָר עוֹד בְּעוֹלָם חֲלִיפְתּוֹ וְהִשְׁאָרְתּוֹ! - כִּי זֶהוּ פָּנִים עֲצוּם מְאֹד, כִּי בּוֹדֵאֵי הַצְּדִיק לֹא מֵת, וּבּוֹדֵאֵי נִשְׂאָר הַשְּׂאֵרֶת קֹדֶשְׁתּוֹ אֶצֶל בְּנֵי וְתַלְמִידָיו, רַק שְׁצָרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחֵר זֶה מְאֹד מְאֹד וְכֵנ"ל.

וְעַל-יְדֵי כָּל חֲפוּשׁ וּבִקְשָׁה - מוֹצֵאִין בּוֹדֵאֵי קֹדֶשְׁתּוֹ הַשְּׂאֵרֶתוֹ אֶצֶל בְּנֵי וְתַלְמִידָיו, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת: "שֵׁם מֵת אַחֲרָיו וַיִּבְחַן אֶלְעָזָר בְּנֵי תַחְתָּיו", "אִז" דִּיקָא, וְכֵנ"ל.



"עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף, וְשִׂים אֹתוֹ עַל נֶס, וְהָיָה כָּל הַנְּשׂוּף וְרָאָה אֹתוֹ וְחָי. וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נַחֲשׁ נַחֲשֵׁת, וַיִּשְׁמְהוּ עַל הַנֶּס, וְהָיָה אִם נִשְׂוֹף הַנַּחֲשׁ אֶת אִישׁ, וְהִבִּיט אֶל נַחֲשׁ הַנַּחֲשֵׁת וְחָי"
(במדבר כא, ח"ט)

וכי נחש ממית, או נחש מחיה. אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה, ומטעבדין את לבם לאביהן שבשמים, היו מתרפאים. ואם לאו, היו נמוקים. (רש"י; ראש השנה פ"ג מ"ח)

נג.

(חיי-מוהר"ן קמג)

כְּשָׁבָא מֵאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל אָמַר תּוֹרָה עַל פְּסוּק (במדבר כא, ח): "עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף וְשִׂים אֹתוֹ עַל נֶס", בְּלִיל-שַׁבָּת.

וְאַחֲרֵי-כֵן בְּסַעֲדָה-שְׁלִישִׁית אָמַר תּוֹרָה עַל פְּסוּק (ישעיה מג, ב): "כִּי תַעֲבֹר בְּמַיִם אֲתָךְ אֲנִי". וְזֹאת הַתּוֹרָה כְּבָר נִדְפַס בְּלִקוּטֵי א' (סימן עג). וְזֹאת הַתּוֹרָה הָיְתָה יְקָרָה וְגִדּוּלָהּ בְּעֵינָיו מְאֹד.

נד.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים לסעודה ו, צט)

"וְהָיָה אִם נִשְׂוֹף הַנַּחֲשׁ אֶת אִישׁ, וְהִבִּיט אֶל נַחֲשׁ הַנַּחֲשֵׁת וְחָי" (במדבר כא,

ט), אָמְרוּ רַז"ל (ראש השנה פ"ג מ"ח; כט): **"וְכִי נַחֲשׁ מִמִּית אוֹ מְחִיָּה? אֵלָּא בְּזִמְן שִׁישְׂרָאֵל מִסְתַּכְּלִין כָּל־פִּי מַעְלָה, הָיוּ מִתְרַפְּאִין. וְאִם לֹא, הָיוּ נִמוּקִין"**.

זֶה בְּחִינַת דְּמָזִים - לְהוֹרוֹת: שְׁצָרִיכִין הַכֹּל לְהִסְתַּכֵּל כָּל־פִּי מַעְלָה, הֵינוּ: בְּחִינַת דְּמָזִים שְׂבֻדְעָת', שֶׁהֵם עֵקֶר ה'אָרֶת-הַדַּעַת', לְהִתְבּוֹנֵן בְּכֻלְיָהּ עַל-יְדֵי ה'דְּמָזִים הַקְּדוּשִׁים' שֶׁל ה'דַּעַת' - לְהִתְחַזֵּק לְשָׂאֵר עַל עַמְדוֹ וְכו'.

כִּי לַפְעָמַיִם יֵשׁ שָׂאִין מוֹעִיל ה'דְּמָזִים', וְצָרִיךְ עוֹד לַעֲשׂוֹת עֲבָדָא לְזֶה, כְּמוֹ מֹשֶׁה שֶׁעָשָׂה אִז נַחֲשׁ נַחֲשֵׁת, שֶׁרָמַז לָהֶם 'רָאֵת-הָעֵנֶשׁ', שֶׁאֵל יִשְׂכַחוּ שֵׁישׁ נַחֲשִׁים שְׂרוּפִים, שֶׁהֵם 'עֵנֶשִׁים קָשִׁים וּמָרִים'.

עַל-כֵּן אַתָּה מְכַרַח לְהִסְתַּכֵּל כָּל־פִּי מַעְלָה, כִּי אֵין מְקוֹם לְבָרַח מֵעֵנֶשִׁי הַקָּשִׁים וְהַמָּרִים גַּם בְּעוֹלָם-הַזֶּה, מְכַל-שֶׁכֶן לְאַחַר מִיתָה בְּגִיהֶנֶם וּכְפִי-הַקֶּלַע וְגִלְגּוּלִים וְכו', רַחֲמָנָא-לְצַלָּן, כִּי-אִם לְהִסְתַּכֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׂאֵת עֵינָיו לְמָרוֹם תָּמִיד, בְּבְחִינַת (תהלים קכג, א) **"אֵלֶיךָ נִשְׂאֵתִי אֶת עֵינָי" וְכו'.**

וְכֵמוֹ שֶׁרָמַז לָנו אֲדַמו"ר ז"ל וְאָמַר (שיחות חר"ן ה): **שֶׁעֵקֶר הוּא 'רָאֵת-הָעֵנֶשׁ', אַחֲרֵי-עַל-פִּי שֶׁפְּתוּב בְּסִפְרֵים שְׁצָרִיכִין דִּיקָא 'רָאֵת-הָרוּמָמוֹת' וְכו' - אֲבָל בְּאַמְת: הַלּוֹאֵי שֶׁנִּזְכָּה לְהַנְצִיל מִמֶּה שְׁצָרִיכִין לְהַנְצִיל עַל-יְדֵי 'רָאֵת-הָעֵנֶשׁ', וְכֵן שֶׁמַּעֲנֵנוּ בְּשֵׁם כְּפֹה צְדִיקִים גְּדוֹלִים שֶׁאָמְרוּ: שֶׁהֵעֵקֶר הוּא 'רָאֵת-הָעֵנֶשׁ', וְרָמַז לָנו אִז הֵיטֵב הֵיטֵב: כְּפֹה וְכֵמוֹ צְרִיכִין לְהִתְיַרָא וְלִפְחֹד מ'רָאֵת-הָעֵנֶשׁ' וְכו'.**

וְזֶה בְּחִינַת "נַחֲשׁ הַנַּחֲשֵׁת" שֶׁעָשָׂה מֹשֶׁה, וְרָמַז לָהֶם עַל-יְדֵי-זֶה: **"לְהִסְתַּכֵּל**

כ"ב פִּלְפִּי מֵעֵלָה" - הִינֵנו: עַל־יְדֵי 'רֵאֲת־הֶעֱנֵשׁ', וְכֵן"ל. כִּי הָעֵקֶר הוּא ה'רְמִזִּים־הָאֲמִתִּים' וְכֵן"ל. וְעַל־יְדֵי־זֶה לָחֵם מִשֶּׁה, בְּחִינַת הַצְדִּיק־הָאֲמֵת, מְלַחֶמֶת עִמְלֶק, לְהַצִּיל חַלוּשֵׁי הַכַּח, שֶׁלֹּא יִהְיוּ נִפְרָדִים מִתּוֹךְ הַקְבוּצָה־הַקְדוּשָׁה, מִתּוֹךְ הָעֲנָנִי כְבוֹד.

כִּי עֲנִין ה'נְחַשׁ נְחֻשֶׁת", נִסְתַּבֵּב עַל־יְדֵי 'מְלַחֶמֶת עִמְלֶק', כְּמוֹכֵן בְּפִרוּשׁ רַש"י שֶׁם וּבִפְרָשֶׁת עֵקֶב עַל פְּסוּק (דְּבָרִים י, ז): "וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִסְעוּ מִבְּאֵרוֹת בְּנֵי יַעֲקֹב מִזֹּסֶרֶה" וְכו'. - "שִׁבְיוֹן שָׁבָא עָלֵיהֶם מְלַחֶמָה זֹאת שֶׁהִיא מְלַחֶמֶת עִמְלֶק, הִזְרוּ לְאַחֲרֵיהֶם וְכו'. וְאֵז עָשָׂה מֹשֶׁה נְחַשׁ נְחֻשֶׁת וְכו'".

כ"ג שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (קְדוּשֵׁין ל: עַל בְּמִדְבָּר כֹּא, יד): "אֵת וְהֵב בְּסוּפָה", "לֹא זָזוּ מִשָּׁם עַד שֶׁנִּעְשׂוּ אוֹהֲבִים זֶה לְזֶה".

זֶה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (אֲבוֹת פ"ה מ"ז): "מִחֲלֻקַּת שֶׁהִיא לְשֵׁם־שָׁמַיִם סוּפָה לְהִתְקַיֵּם" - הִינֵנו: שֶׁבְּאֲמֵת הִיא 'אֶהְבָּה' בְּנ"ל. וְזֶה: "סוּפָה לְהִתְקַיֵּם" - בְּחִינַת 'אֶהְבָּה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "אֵת וְהֵב בְּסוּפָה" בְּנ"ל.



"וְאֲשֶׁד הַנְּחָלִים אֲשֶׁר נָטָה לְשִׁבְתָּ עַר וְנִשְׁעַן לְגִבּוֹל מוֹאָב" (בְּמִדְבָּר כֹּא, טו)

כִּינֵן שֶׁבָּאוּ יִשְׂרָאֵל לְעֵבֶר, נִזְדַּעְזַע הָהָר שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁפָּחָה הַיּוֹצֵאתָ לְהַקְבִּיל פְּנֵי גְבִירְתָּהּ. (רַש"י: בְּמִדְבָּר־דְּבָרָה יט, כה)



"עַל בֶּן יֶאֱמֹר בְּסִפּוֹר מְלַחֲמֹת ה'" (בְּמִדְבָּר כֹּא, יד)

כ"ד

(ח"א נח, ה)

כְּשֶׁהַחֲכָמָה בְּקִיּוּמָה וּבִשְׁלֵמוּתָהּ, אֲזִי הוּא בְּבַחֲיִנַת (זֶהר בְּרֵאשִׁית ל"ב): "חַד עָאֵל בֵּין תַּרְוִין" - שִׁיכּוֹל לְלַחֵם "מְלַחֲמַת ה'" (בְּמִדְבָּר כֹּא, יד), בְּבַחֲיִנַת (קְהֵלֶת ט, יח): "טוֹבָה חֲכָמָה מִכָּלִי קָרֵב".



"אֵת וְהֵב בְּסוּפָה" (בְּמִדְבָּר כֹּא, יד)

כ"ה

(ח"א נו, ח)

'מִחֲלֻקַּת', הוּא 'הַפָּךְ הַדַּעַת'. אִךְ יֵשׁ מִחֲלֻקַּת שֶׁהוּא לְשֵׁם־שָׁמַיִם, שֶׁהוּא בְּאֲמֵת דַּעַת גְּדוֹל מְאֹד, יוֹתֵר מִהַדַּעַת שֶׁל שְׁלוֹם, וְהִיא אֶהְבָּה וְשְׁלוֹם גְּדוֹל.

כ"ז

(לְקוּטִי־הַלְכוֹת, בְּרַב־תְּהַרִּיחַ ד, יח)

זֶה כָּלֵל בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁבִּקְדָּשָׁה: כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אֵיזָה דָּבָר שֶׁבִּקְדָּשָׁה בְּדִי לְזָכוֹת לְתַכְלִית הַטּוֹב שֶׁזוֹכִין עַל־יְדֵי מִצְוָה הַזֹּאת.

אֲזִי אִי־אֶפְשָׁר לוֹ לְהַגִּיעַ לְקְדָּשָׁה זֹאת, כִּי אִם כְּשֶׁמְסִיעִין לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, וּמֵאִירִין עָלָיו הַהֶאֱרָה בְּהַעֲלֵם מִשְׁדָּשׁ הַקְּדָּשָׁה הַזֹּאת שֶׁהוּא רוֹצֵה לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ, וּבְלֹא זֶה לֹא הִיָּה אֶפְשָׁר לוֹ לְעוֹלָם לְהַגִּיעַ לְקְדָּשָׁה זֹאת.

לְמִשְׁלַל: לְעֲנִין קִיּוּם מִצְוָה אַחַת - כְּגוֹן: כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְזָכוֹת לְקִנּוּת אֶתְרוּג נָאָה וּמִינּוּי, וְיֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת עַל זֶה, כְּגוֹן שֶׁאֵין אֶתְרוּגִים מְצוּיִים, אוֹ שֶׁהֵם בְּיָקָר גְּדוֹל, וְהוּא עָנִי וְאֵין לוֹ מָמוֹן לְקִנּוּתוֹ. וְהוּא מִשְׁתַּוָּקֵק וּמִתְגַּעְגַּע וּמִתְיַגַּע בִּיגִיעוֹת וּמִחַפֵּשׁ דְּרָכִים אֵיךְ לְהַשִּׁיג וּלְהַגִּיעַ לְקִנּוּת הַאֶתְרוּג.

אזי: "הבא לטהר מסייעין לו" (יומא לח:).
וה'סיוע דלעלא' הוא ממקור שרש
הקדשה של המצוה הזאת שהוא עוסק
להגיע.

דהיננו: לענין זה שרוצה לקנות אתרוג,
אזי שולחין עליו הארה מלמעלה,
משרש קדשת האתרוג. וזאת הקדשה
הולכת לסייעו ולחזק רצונו נגד המניעות
שמתגברים עליו, עד שזוכה למצא האתרוג.
וזה בחינת: "הבא לטהר מסייעין לו" - פי
ה'סיוע' הוא מ'שרש הקדשה' הזאת
שהוא רוצה להשיגה. וכן הוא בכל המצוות.

ולולי זאת - לא היה באפשרי להאדם
לעמוד בנגד המניעות העומדים
בנגדו למנעו מן הקדשה, כמו שאמרו רז"ל
(סכה נד: קדושין ל:): "אלמלא הקדוש-ברוך-
הוא עוזרו, היה נופל בידו". והעזר והסיוע,
הוא מ'זאת הקדשה' בעצמה, כנ"ל.

ובפרט: בשאדם רוצה להשיג איזה
קדשה הנוגעת לכלל יהדותו -
כגון: להתקרב לצדיקים וכשרים-אמתיים
וכו', או ב'שרוצה לבוא לארץ-ישראל' שהיא
'בכליות הקדשה' - שאזי מתגברים בנגדו
המניעות בלי שעור, ואם לא היה הקדוש-
ברוך-הוא עוזרו - לא היה אפשר לו לשבר
המניעות ולבוא להצדיק או לארץ-ישראל.

אך השם-יתברך עוזרו ומסייעו בכל פעם,
והסיוע הוא: ששולח עליו הארה
וקדשה מהצדיק בעצמו, או מארץ-ישראל
בעצמה, ועל-ידי ההארה הזאת, יש לו כח
לשבר המניעות, ולבוא לארץ-ישראל
ול'הצדיק-האמת, כנ"ל.

וזה בחינת מה שפרש רש"י על פסוק
(במדבר כא, טז): "ואשד הנחלים אשר

נטה לשבת ער" - "שפיון שרצו ישראל
לכנס לארץ, חרד החר של ארץ-ישראל,
ובא לקראתם כהתן לקראת פלה וכו'".

הינו כנ"ל: שמחמת שרצו לכנס לארץ-
ישראל - בא 'קדשת ארץ-ישראל'
לקראתם, וסייעה אותם להכניע האמורי
והאמזת, שהם בחינת המונעים מארץ-
ישראל. ואז מחמת שרצו כל ישראל לכנס
לארץ-ישראל, נתעוררה 'קדשת ארץ-
ישראל', ויצאה לקראתם בהארה גדולה כל-
כה, עד שגם בגשמייות נתקרב החר ובא
לקראתם.



"ומשם בארה, הוא הבאר אשר אמר ה'
למשה, אסף את העם ואתנה להם מים"
(במדבר כא, טז)

בח.

(ח"א נח, א"ב-ה)

'באר' ו'ענן' ו'מן', כלם חזרו בזכות
'משה', כמו שאמרו חז"ל (תענית ט:
- על זכריה יא, ח): "ואכחיד שלשת הרועים
ב'ירח אחד": "וכי ב'ירח אחד מתו"!!

ותרצו (שם): "פי בהסתלקותם של 'אהרן'
ו'מרים', נסתלקו 'ענן' ו'באר' -
והזרו בזכות 'משה'. וכשנסתלק 'משה', אזי
נסתלקו 'באר' ו'ענן' ו'מן' - והוי כאלו מתו
כל השלש ב'ירח אחד".

ו"משה היה נשמתו כלול מ'שלשה
אבות" (זהר ויצא קנ. מהשמות-הזהר),
והיה לו כח להמשיך אליו ה'שלשה
השפעות: (א) 'באר', (ב) ו'ענן', (ג) ו'מן' - פי
"כלם [כל השלשה השפעות] חזרו בזכות משה"
(תענית ט:).

כל". אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֵינִי מִבְקֵשׁ לֹא
'תְּרַעוּמוֹתֵיכֶם' וְלֹא 'קְלוּסִיכֶם', לְפִיכֶם לֹא נָתַן לָהֶם רְשׁוֹת
לִזְמֹר 'שִׁירָה', אֲלֵא עַל הַבְּאֵר, מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ מִחֻבְּבֵי
אוֹתָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם כ"א, יז): "עָלִי בְּאֵר עֲנֵנוּ לָהּ".



**"בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים, כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעַם בְּמַחֲקָה
בְּמִשְׁעַנְתָּם וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה" (בַּמִּדְבָּר כ"א, יח)**

אָמַר רַב מִתְּנָה: מֵאֵי דְכַתִּיב: "וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה" -
אִם מִשִּׁים אָדָם עֲצָמוּ בַּמִּדְבָּר זֶה שֶׁהִכֵּל דָּשִׁין בּוֹ,
תִּלְמִדוֹ מִתְקַיֵּם בְּיָדוֹ. וְאִם לֹא, אֵיךְ תִּלְמִדוֹ
מִתְקַיֵּם בְּיָדוֹ. (ערוֹבֵין נד.)

ל

(ח"א יד, ה)

**"אֵיךְ אָדָם זֹכֵה לְתוֹרָה, אֲלֵא עַל-יָדֵי
שְׂפָלוֹת", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (ערוֹבֵין נד.
על בַּמִּדְבָּר כ"א, יח): "וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה".**

שִׁישִׁיבֵר גִּאֲוָתוֹ מ'אַרְבַּע' בְּחִינּוֹת 'שְׂפָלוֹת'
- כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְהַקְטִין עֲצָמוֹ:
- א) לְפָנֵי גְדוֹלִים מִמֶּנּוּ. ב) וּלְפָנֵי בְּנֵי-אָדָם
בְּעָרְבוֹ. ג) וּלְפָנֵי קְטַנִּים מִמֶּנּוּ. ד) וּלְפָנֵי עַמִּים
שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ קָטָן-שֶׁבְּקַטָּנִים, וְצָרִיךְ לְהַקְטִין
עֲצָמוֹ כְּנֶגֶד מְדֻרְגָת עֲצָמוֹ, וַיִּדְמָה בְּעֵינָיו
שֶׁהוּא לְמַטָּה מִמְדֻרְגָתוֹ, בְּבַחֲיִנַת (שְׁמוֹת טז,
כט): "שָׁבוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ".

לא

(ח"ב כו; סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, 'שִׁכְרוֹת' ח"ב ד)

**'מִשָּׁה' הוּא מְלַבֵּשׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, בְּכָל אֵיבֵר וְאֵיבֵר,
וּמִזְכִּיר כָּל אֵיבֵר וְאֵיבֵר שֶׁיַּעֲשֶׂה הַמִּצְוָה
הַשִּׁיכָה לְאוֹתוֹ אֵיבֵר.**

כִּי "רַמ"ח מִצְוֹת כְּנֶגֶד רַמ"ח אֵיבָרִים"
(מְדֻרְשׁ תַּהֲלִים ל"ב; זִהָר וַיִּשְׁלַח קַע:). וְעַל-כֵּן
'מִשָּׁה' נִקְרָא "מַחֲקָה" (בַּמִּדְבָּר כ"א, יח; דְּבָרִים ל"ג,
כ"א), "שֶׁהוּא גִימְטְרִיא רַמ"ח" (בַּעֲלֵי-הַטּוֹרִים

"בְּאֵר מַיִם חַיִּים" (בְּרֵאשִׁית כו, יט) - זֶה
בְּחִינַת 'אַבְרָהָם', 'מִימֵי הַחֶסֶד'.
וְ"אַבְרָהָם הִתְחִיל לְחַפֵּר בְּאֵרוֹת" (שָׁם כ"א, כ"ה;
כו, טוֹרִיח).

וְ"עָנָן" - זֶה בְּחִינַת 'צַחֲקָה', בְּחִינַת: "הַשֶּׁף
עָנָן וְעָרְפַל" (דְּבָרִים ד, י"א), בְּחִינַת:
"וַתִּכְהַן עֵינָיו מֵרְאוֹת" (בְּרֵאשִׁית כ"ז, א).

וְ"מֶן" - זֶה בְּחִינַת 'עֵקֶב', בְּחִינַת: "לְרַעוֹת
בְּיַעֲקֹב עֲמוֹ" (תַּהֲלִים ע"ח, ע"א).

וְ"מִשָּׁה" שֶׁהִיא כְּלוּל מ'אַבוֹת' - נֶאֱמַר בּוֹ
(שְׁמוֹת ב, טו): "וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה עַל
הַבְּאֵר". וְכַתִּיב בֵּיהּ (שָׁם כ"ד, יח): "וַיָּבֵא מֹשֶׁה
בְּתוֹךְ הָעָנָן". וְכַתִּיב בֵּיהּ (שָׁם ט"ז, טו): "וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֲלֵהֶם, 'הוּא' הַלֶּחֶם". וְכו'.

כִּי עַל-יָדֵי ה'דַּעַת', בָּאִים 'תִּלְתַּת הַנִּל' -
שֶׁהֵם: 'אֲכִילָה' וְ'שִׁתִּיָּה' וְ'אֲכִילָה' וְכו'.
'שִׁתִּיָּה' כְּלוּל ב'דַּעַת', בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעִיָּה נ"ה, א):
'הוּי כָּל צָמֵא לָכוּ לְמַיִם', שֶׁהִיא 'בְּאֵר',
בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ה, טו): "וַיִּנּוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךְ".
'מְלַבּוֹשִׁים' וְכו'.



**"אֵז יִשִּׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת,
עָלִי בְּאֵר עֲנֵנוּ לָהּ" (בַּמִּדְבָּר כ"א, יז)**

כט

(סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אֲכִילָה ח"ב טו; נְגִינָה ח"ב ה)

מָה כְּשֶׁאָדָם שׁוֹתֵה, מִתְחִיל לִזְמֹר וּלְנַגֵּן,
וְלֹא כֵן בְּאֲכִילָתוֹ - מִחֲמַת שֶׁאָמְרוּ
'שִׁירָה' עַל הַבְּאֵר' (בַּמִּדְבָּר כ"א, יז), וְלֹא אָמְרוּ
'שִׁירָה' עַל הַמֶּן'.

[הָרַב מִטְשַׁעְהָרִין ז"ל צִיָּן לְחַמְדָּרֶשׁ (שְׁמוֹת-דְּרָבָה כ"ה, ז):
וְלָמָּה לֹא אָמְרוּ 'שִׁירָה' עַל הַמֶּן, כְּשֶׁם שֶׁאָמְרוּ עַל
הַבְּאֵר' (בַּמִּדְבָּר כ"א, יז)?! - אֲלֵא עַל הַמֶּן הָיוּ מוֹצִיאִין דְּבָרֵי
תְּפִלוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר י"א, ז): "וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יְבַשָּׁה אֵיךְ

בראשית מט, י; מגלה-עמקות פרשת חקת) - שְׁמֹזְכִיר רמ"ח מצוות.

וְעַל-יָדַי הַשְּׂכָרוֹת, שׁוֹכַח אוֹתָם, בְּבַחֲנִית (משלי לא, ה): "פֶּן יִשְׁתַּח וְיִשְׁכַּח מִחֻקֵּי" - שְׁעַל-יָדַי הַשְּׂתִיָּה וְהַשְּׂכָרוֹת, שׁוֹכַח רמ"ח מצוות של משה.

לב.

(ח"ב עב)

עַל-יָדַי שְׁזוֹכִין לְרֹאוֹת עֲצָמוֹ עִם הַצְּדִיק-הָאֱמֵת - מִקְבָּלִין גְּדֻלָּה וְשִׂרְרָה. וְעַקֵּר הַגְּדֻלָּה הַיָּא שְׁפִלוֹת וְכוּ'.

כִּי עַל-יָדַי שְׁרוֹאִין אֶת-עֲצָמָם עִם הַצְּדִיק-הָאֱמֵת, וְהַצְּדִיק מִסְתַּכֵּל בּוֹ - עַל-יָדַיִּיזָה מִתְנוֹצֵץ מִחוּ וְדַעְתּוֹ, וְעַל-יָדַיִּיזָה מִקְבָּל גְּדֻלָּה וְשִׂרְרָה בְּפִי עֲרֹבוֹ, בְּחִינַת (שְׁמוֹת יח, כא): "וְאֵתָה תַחֲזֶה מִכָּל הָעָם, וְשָׁמַתְ עֲלֵיהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת".

כִּי עַל-יָדַי שְׁיַחֲזֶה מֹשֶׁה וְיִסְתַּכֵּל בְּעַם - עַל-יָדַיִּיזָה בְּעֲצָמוֹ הוּא מְשִׁים אוֹתָם "שְׂרֵי אֲלָפִים" וְכוּ'.

כִּי עַל-יָדַי הַסְתַּכְלוֹתוֹ בָּהֶם, מִקְבָּל כָּל-אֶחָד גְּדֻלָּתוֹ, עַל-יָדַי הַתְנוֹצְצוֹת מִחוּ שְׁמִתְנוֹצֵץ, עַל-יָדַי הַהַסְתַּכְלוֹת שְׁמִסְתַּכֵּל בּוֹ 'חֲכַם-הַדֹּר', בְּחִינַת 'מֹשֶׁה'.

וְעַל-יָדַיִּיזָה זֹכָה לְבִאֲוִרֵי-הַתּוֹרָה, לְחִדּוּשֵׁי-דְאוֹרֵי-תֵא. וְעַל-יָדַיִּיזָה נִמְשָׁךְ 'בוֹשָׁה'. וְעַל-יָדַיִּיזָה נִעֲשֶׂה 'תְּשׁוּבָה', כִּי עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הַיָּא עַל-יָדַי הַ'בוֹשָׁה'.

וְזֶה פְרוּשׁ (בַּמִּדְבָּר כא, יח): "בְּאֵר הַחֲרוּתָ שְׂרִים, כְּרוּתָ נְדִיבֵי הָעָם בְּמַחֲקָ בְּמִשְׁעֲנָתָם וּמִמִּדְבַּר מִתְנַה".

"בְּאֵר" - זֶה בְּחִינַת 'בִּאֲוִרֵי-הַתּוֹרָה', 'חִדּוּשֵׁי-דְאוֹרֵי-תֵא', שְׁזוֹכִין הַשְּׂרִים' שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עַל-יָדַי שְׁמִסְתַּכֵּל בָּהֶם בְּחִינַת 'מֹשֶׁה', שְׁעַל-יָדַיִּיזָה מִקְבָּל כָּל אֶחָד אֶת גְּדֻלָּתוֹ כְּרֹאוֹי לוֹ. וְעַל-יָדַי 'בִּאֲוִרֵי-הַתּוֹרָה', זוֹכִין לְבוֹשָׁה וְתְשׁוּבָה' כְּנ"ל.

וְזֶהוּ: "בְּאֵר חֲפְרוּתָ שְׂרִים". "חֲפְרוּתָ" - זֶה בְּחִינַת 'בוֹשָׁה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ישעיה כד, יג): "וְחֲפְרָה הַלְבָנָה וּבוֹשָׁה חֲחִמָּה". כִּי עַל-יָדַי 'בִּאֲוִרֵי-הַתּוֹרָה', בְּחִינַת 'בְּאֵר', זוֹכִין לְבוֹשָׁה'.

וְזֶהוּ: "חֲפְרוּתָ שְׂרִים" - הֵינּוּ שְׂרִים' הַנ"ל, בְּחִינַת "שְׂרֵי-אֲלָפִים שְׂרֵי-מֵאוֹת" וְכוּ'.

וְזֶה: "כְּרוּתָ נְדִיבֵי הָעָם". "נְדִיבֵי הָעָם" - זֶה בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', כְּמוֹ שְׁפָרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (שׁוֹפְטִים ה, ב): "בְּהַתְנַדֵּב עָם, בְּהַתְנַדֵּב לָבָם לְתְשׁוּבָה".

וְזֶהוּ: "בְּמַחֲקָ בְּמִשְׁעֲנָתָם" - "מַחֲקָ" (בַּמִּדְבָּר כא, יח; דְּבָרִים לג, כא), "דָּא מֹשֶׁה" (בְּבִא-בְתָרָא טו). גַּם "מַחֲקָ" כִּי בְגִימַטְרִיא רמ"ח" (בְּעַל-הַטּוֹרִים בְּרֵאשִׁית מט, י; מְגַלֵּה-עֲמֻקּוֹת פְּרַשְׁת חֻקַּת) - הֵינּוּ: בְּחִינַת הַשְּׁפִלוֹת שֶׁל מֹשֶׁה' שְׁמִלְבָּשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּרמ"ח אֵיבָרָיו, בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר.

"בְּמִשְׁעֲנָתָם" - זֶה בְּחִינַת 'תְּחִיָּה', כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַז"ל (פְּסָחִים סח). עַל פְּסוּק (זְכַרְיָה ח, ד): "וְאִישׁ מִשְׁעֲנָתוֹ בִּידּוֹ", "עֲתִידִין צְדִיקִים שְׁיַחֲיוּ מֵתִים" וְכוּ'.

וְזֶהוּ: "בְּמַחֲקָ בְּמִשְׁעֲנָתָם" - הֵינּוּ: שְׁיַחֲיוּ נַחֲיָה הַשְּׁפִלוֹת שֶׁל מֹשֶׁה' שֵׁשׁ בְּכָל הַרמ"ח אֵיבָרִים שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַל-יָדַי הַתְּשׁוּבָה'.

וְזָהוּ: "וּמִמֶּדְבָר מִתְנָה". "מִדְבָּר" - הִינּוּ: 'שִׁפְלוֹת' - "שְׂמִשִּׁים עֲצָמוֹ כְּמִדְבָּר", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (ערוֹבִין נד.). עַל-יְדֵי-זֶה: "מִתְנָה" - הִינּוּ: 'שִׁבְת', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (שִׁבְת י:): "מִתְנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנֹזֵי וְשִׁבְת שְׂמָה" - כִּי עֵקֶר 'תַּעֲנוּג עוֹלָם-הַבָּא', בְּחִינַת 'שִׁבְת', בְּחִינַת 'חַיִּים-נִצְחָיִים', יִהְיֶה רַק לְה'שִׁפְלוֹת' שֶׁל כָּל אֶחָד.

וְזֶה שְׁכַתוֹב (אִיּוֹב לט, כח): "סִלַּע יִשְׁכַּן וַיִּתְלַנֵּן". "סִלַּע" - זֶה ה'בָּאֵר', בְּחִינַת 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה', בְּחִינַת: "בָּאֵר חֲפְרוּתָ שָׂרִים" כַּנֶּ"ל.

וְזָהוּ (שָׁם שָׁם, כט): "מִשָּׁם חָפַר אֶכְל" - בְּחִינַת 'בוֹשָׁה' כַּנֶּ"ל. כִּי עַל-יְדֵי 'בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה', זוֹכֶה ל'בוֹשָׁה'.

וְזָהוּ: "מִשָּׁם חָפַר אֶכְל" - כִּי הוּא מִתְבַּיֵּשׁ לְהוֹשִׁיט הָאֶכְל לְפָיו, עַל-יְדֵי ה'בוֹשָׁה' שֶׁבָּאָה אֵלָיו.

וְזָהוּ (שָׁם): "לְמַרְחֹק עֵינָיו יִבִּטוּ" - הִינּוּ: שְׂרוּאָה וּמְבִיט אֵיךְ הוּא רְחוֹק מִהֶשֶׁם-יִתְבַּרְךְ.

לג.

(סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, לַמּוֹד מַה)

"כְּשֶׁעוֹשָׂה אָדָם אֶת-עֲצָמוֹ הַפֶּקֶר לְלַמֵּד תּוֹרָתוֹ לְכָל, הַתּוֹרָה נִתְּנָה לוֹ בְּמִתְנָה".

(עַל-פִּי גְמָרָא נִדְרִים נה. "מֵאִי דְכָתִיב (בְּמִדְבָּר כא, יח): "וּמִמֶּדְבָר מִתְנָה" וְכוּ', פִּינּוֹן שֶׁעוֹשָׂה אָדָם אֶת-עֲצָמוֹ כְּמִדְבָר שֶׁהוּא מְפָקֵר לְכָל, תּוֹרָה נִתְּנָה לוֹ בְּמִתְנָה").

לד.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ ד, ט)

וְזֶה בְּחִינַת (בְּמִדְבָּר כא, יח): "בָּאֵר חֲפְרוּתָ שָׂרִים כְּרוּתָ נְדִיבֵי הָעָם בְּמַחֲקָ

בְּמִשְׁעָנְתָם", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (בְּמִדְבָּר-רַבָּה יט, כו): "שֶׁכָּל נָשִׂיא וְנָשִׂיא הָיָה מִמְּשִׁיךְ בְּמַקְלוֹ מִיָּמֵי הַבָּאֵר לְשִׁבְטוֹ".

כִּי "בָּאֵר מַיִם חַיִּים" (בְּרֵאשִׁית כו, יט; שִׁיר-הַשִּׁירִים ד, טו) - זֶה בְּחִינַת 'הַתְּגַלּוֹת אֹר' אִי-סוּף', שֶׁהוּא 'מְקוֹר חַיִּים', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָהוּ ב, יג): "הָעֵזוּבֵי מְקוֹר מַיִם חַיִּים" וְכוּ'.

וְאִי-אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ 'מִיָּמֵי הַבָּאֵר', שֶׁהֵם 'הַתְּגַלּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךְ', כִּי אִם עַל-יְדֵי 'צְדִיקֵי-הַדּוֹר', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁנַיִם-עֶשְׂרֵי נְשִׂאִים' - שֶׁכָּל אֶחָד מִמְּשִׁיךְ הָאֹר הַזֶּה לְשִׁבְטוֹ בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה.

בְּבְחִינַת: "בְּמַחֲקָ בְּמִשְׁעָנְתָם" - דְּהִינּוּ: עַל-יְדֵי ה'מַטָּה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְחֻקָּק', בְּחִינַת 'חֻקִּיקָה וְרִשְׁמִימָה', בְּחִינַת 'צְמֻצּוֹם' - שֶׁהַנְּשִׂאִים יוֹדְעִים אֵיךְ לְצַמֵּץ הָאֹר כְּרֵאוּי, לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת 'מִיָּמֵי הַבָּאֵר' לְשִׁבְטוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַתְּגַלּוֹת מְלָכוּתוֹ יִתְבַּרְךְ' בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה וְכוּ'.



"וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּכָל עָרֵי הָאֱמֹרִי"
(בְּמִדְבָּר כא, כג-כד-כה)
- עֲנִין "דְּרָבֵי הָאֱמֹרִי" -

לה.

(ח"א יח, ג)

כָּל-זִמְן שָׂאִין לְאָדָם 'אֱמוּנָה' בְּשִׁלְמוֹת שָׂאִין שְׁלָמוֹת אַחֲרָיו - בּוֹדָאֵי אֵין לוֹ לְקַבֵּל הַמְּלוּכָה וְהַהֲנָהָה.

וְאֶפְלוּ מִי שֶׁמְאָמִין בְּאִיזָה דְּבָר שֶׁהוּא מ"דְּרָבֵי הָאֱמֹרִי" (שִׁבְת פ"ו מ"י; שִׁבְת סז: תּוֹסֵפְתָא שִׁבְת פ"ח) - אֶת-עַל-פִּי שֶׁהוּא מְאָמִין בְּהֶשֶׁם-יִתְבַּרְךְ, אֶפְלוּ מִי שֵׁישׁ לוֹ אֱמוּנָה גְּדוּלָה.

בִּיה שֶׁעֲתָא דְחִיל מִשָּׁה, הִיךְ יָכִיל לְאַעֲקָרָא רְשִׁימָא דְרִשְׁתִּים אַבְרָהָם. אָמַר: וְדָאֵי הָא יִמְיָנָא דִילֵי מִית [אֲהָרֹן הִכְהֵן זְרוּעַ זְמִין שְׁלִי נִסְתַּלְמַן]. דְּהָא יִמְיָנָא בַּעֲיָא לְהָאֵי. אֵי גִימָא הָא אֶלְעָזָר, יִמְיָנָא דְסִיְהָרָא הוּא, וְלֹא דִילֵי. וְהָאֵי אֶת לִימְיָנָא הוּא, דְאַבְרָהָם לִימְיָנָא הוּא.

מִיָּד אָמַר קוּדְשָׁא-בְרִיךְ-הוּא: "אֵל תִּירָא אוֹתוֹ", לֹא תִדְחַל לְהֵהוּא אוֹת דִּילֵיהּ, וְאַפִּילוּ לִימְיָנָא לֹא אֶצְטְרִיךְ. "כִּי בִידְךָ נִתְתִּי". שְׁמַאלָא דִילְךָ יַעֲקֹר לֵיהּ מַעֲלָמָא, דְּהָא הוּא פְּגִים רְשִׁימָא דִילֵיהּ, וּמֵאֵן דְּפָגִים לְהָאֵי אֶת, אֶתְחַזִּי לְאַתְעֲקָרָא מַעֲלָמָא, כֹּל שְׁכֵן שְׁמַאלָא דִילְךָ דְאִיהוּ יְדָךְ, יַעֲקֹר לֵיהּ מַעֲלָמָא.

בְּגִין כֹּךְ אֶתְעֲקֹר מַעֲלָמָא, וְאַפִּילוּ דְאִיהוּ תַקְיָפָא מִבְּנֵי גְבַרְיָא, וּבַעֲא לְשִׁיבָאָה לְהוּ לִישְׂרָאֵל, כֹּפֵל בִּידְיָה דְמִשָּׁה וְאַשְׁתַּצִּי. בְּגִין כֹּךְ כֹּלָא שְׂצִיאוּ יִשְׂרָאֵל, בְּנוֹי וְכָל עַמִּיָּה וְכָל דִּילֵיהּ. כְּמָה דְכַתִּיב (בְּמִדְבָר כ"א, ל"ח): "וַיִּכְּרוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו וְאֶת כָּל עַמּוֹ" וְכו'.

(אֲהָרֹן חֲסֵת קַפֵּד).

לז.

(ח"א נה, ו-ז ט)

צָרִיךְ לְתַקַּן בְּתַפְלֹתוֹ בְּחֵינַת שְׁלֹשׁ קוֹלוֹת.

"קוֹל כְּפִיל בְּרַב דְּבָרִים" (קְהֵלֶת ה, ב) - לְהַעֲלוֹת הַנוֹפְלִים בְּאִמוּנוֹת כְּזַבִּיּוֹת, לְאִמוּנָה אֲמִתִּית שֶׁהִיא ה'תַּפְלָה' וְלִקְבַע בְּלִבָּם אִמוּנָה שְׁלֵמָה.

"קוֹל עֲנוֹת אֲנֹכִי שׁוֹמֵעַ" (שְׁמוֹת ל"ב, יח) - לְכַוֵּן מְאֹד בְּתַפְלֹתוֹ, וְעַל-יַדֵּי-יָזָה מִתַּקַּן אֶת לֵב אוֹתָם שֶׁשְׁכָּלָם יוֹתֵר מִמְּעַשִּׂיהֶם וְהַשְׁכָּל מִחֲטִיָּאָם, וְהוּן הוּן הַפִּילוֹסוֹפִים וְכו', וּבַפֶּרֶט הַנוֹאֲפִים הָעוֹסְקִים בְּחֻכְמַת הַפִּילוֹסוֹפִיָּא וְכו'.

"כָּל הַיּוֹם כְּלִמְתִּי נִגְדִי וְכו' מִקּוֹל מְחַרְחָה וּמְגַדֵּף" (תְּהִלִּים מ"ד, טז-יז) - לְהַפְּךָ כָּל הַבְּזִיווֹנוֹת וְחַרְפוֹת מְשׁוֹנְאִים, לְכַבּוֹד.

וְדַע: שְׁלָאוּ כָּל אָדָם יָכוֹל לְתַקַּן קוֹלוֹת הַנִּלְבָּט בְּתַפְלֹתוֹ - כִּי לְפַעְמִים הַקּוֹלוֹת הַנִּלְבָּט הֵם יוֹצְאִים מִרְשָׁעִים גְּדוֹלִים כְּלִכְפָּר,

כִּי ה'מְנַהִיגוֹת, עֲקָרָה בְּבַחֲיַת רַחֲמִים, וְעַקֵּר ה'רַחֲמִים' ב'הֶסְרַת עִבּוֹ"ם, אֶפְלוּ שְׁמֹץ עִבּוֹ"ם'.

וְאַפְלוּ כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר: "צָבִי הַפְּסִיקוּ" (סְנֵהֲדָרִין ס"ה), אֵין לוֹ רַחֲמָנוּת בְּשִׁלְמוֹת - עַד שֶׁיִּפְשָׁפֶשׂ עֲצָמוֹ שְׁלֹא יִשְׂאֵר אֶצְלוֹ 'אִמוּנוֹת' שְׁאִין צָרִיךְ לְהֶאֱמִין, וְשִׁיְהִיהַּ "תָּמִים עִם ה' אֶלְקִינוּ" (דְּבָרִים יח, יג).

לו.

(ח"א נה, ו)

הַהֲנַהֲגוֹת וְאִמוּנוֹת כּוֹזְבוֹת - הֵם בְּחֵינַת "דְּרָכֵי הָאֱמוּרִי" (שְׁבַת פ"ו מ"י; שְׁבַת ס"ז: תּוֹסַפְתָּא שְׁבַת פ"ח), כִּי "פִתִּי יֵאֱמִין לְכָל דְּבָר" (מְשַׁלֵּי י"ד, טו).

וְזֶהוּ בְּחֵינַת 'אַרְז', בְּחֵינַת (עֲמוֹס ב, ט): "וְאֲנֹכִי הִשְׁמַדְתִּי אֶת הָאֱמוּרִי אֲשֶׁר כָּנְבָה אַרְזִים גְּבָהוּ". וְה'גְּבוּהֵי-קוֹמָה', עַל-פִּי הָרַב הֵן 'כְּפִסְלִים' וְכו'. וְזֶה בְּחֵינַת "דְּרָכֵי אֱמוּרִי", שְׁאִין לָהֶם שׁוֹם שְׁכָל, מְחַמַּת "כִּי כָנְבָה אַרְזִים גְּבָהוּ", הֵם מְאֱמִינִים 'אִמוּנוֹת רַבּוֹת כְּזַבִּיּוֹת'.



"וַיֹּאמֶר עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן לְקִרְאָתָם וְכו'. וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אוֹתוֹ" (בְּמִדְבָר כ"א, לג-ל"ד)
- עַנְיֵן 'עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן' -

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אוֹתוֹ" (בְּמִדְבָר כ"א, לג-ל"ד). תְּרִיךְ 'אוֹתוֹ' אֵינּוֹן שְׁלִימִין בְּאוֹרֵי-יְתָא בְּתִרְיִן וְוִי"ן, חַד דָּא, וְחַד וְכו', מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּאֵינּוֹן 'אוֹת' מִמֶּשׁ וְכו'. אוֹף הִכָּא דִּין 'אוֹתוֹ', דָּא עוֹג דְּאַתְדַּבֵּק בְּאַבְרָהָם, וּמֵאֲנִשִּׁי בִיתִיהּ הָוָה (פְּרָמִי-דְּרַבֵּי-אֶלְעָזָר פ"ט: עֵין עֲזַרְחִיִּים טַעַר מִט פ"ט), וְכַד אֶתְגַּזֵּר אַבְרָהָם מֵה כְּתִיב (בְּרַאשִׁית י"ז, כ"ז): "וְכָל אֲנָשִׁי בֵיתוֹ" וְכו'. דָּא עוֹג דְּאַתְגַּזֵּר עַמִּיָּה, וְכַבִּיל הָאֵי אֶת חֲדִישָׁא. - בִּינּוֹן דְּחֻמָּא עוֹג, דִּישְׂרָאֵל מְקַרְבִּין גְּבִיָּה, אָמַר הָא וְדָאֵי אָנָּא אֶקְדִּימָנָא זְכוּתָא דְקָאִים לוֹן, וְדָא שׁוּי לְמַבְלִיָּה.

עד שכל מי שעומד בנגודם, מספן נפשו, וצריך לזה תפלה גדולה כמו תפלת 'משה-רבנו' עליו השלום.

ואפלו משה רבנו היה ירא מעוג מלך הבשן, פי אחיזת עוג' היה סמוך לימין שהיא ארץ-ישראל, עד שאמר הקדוש-ברוך-הוא למשה (במדבר כא, לד): "אל תירא אתו", פי אמר: "הא ימינא דילי אסתלק" (זהר חקת קפד). ועוג אחיזתו בימין, שהוא מבני ביתא דאברהם (זהר שם), וארצו סמוך לארץ-ישראל, ובשביל-זה היה ירא משה ממנו להתגרות.

כל-שכן שאר בני-אדם, שצריך מאד לפשפש את-עצמו, ולהבין שרש הרשע איך אחיזתו, אם יוכל להתגרות בו ולשיצאה לו.

וזהו שאמר אבא-שאול (נדה כד:): "קובר מתים הייתי, פעם אחת רצתי אחר צבי, ונכנסתי בקולית [בעצם הירדן] של מת, ורצתי אחריו שלש פרסאות, וצבי [ולחשיג את הצבי] לא הנעתי, וקולית לא פלתי. וכשחזרתי לאחורי, אמרו לי: של עוג מלך הבשן היתה".

"קובר מתים הייתי" - שהיתה השתדלותו תמיד לראות בהפרת רשעים, שפחיהם קרויין מתים" (ברכות יח:).

"פעם אחת רצתי אחר צבי" - פי עקר מפתן של רשעים, הוא על-ידי המשכת קדשת ארץ-ישראל, בבחינת "שב לימיני" (תהלים קי, א), וארץ-ישראל "צבי היא לכל הארצות" (יחזקאל כ, ו).

"ונכנסתי בקולית של מת" - שרצה לתקן קולות הנ"ל.

"ורצתי אחריו שלש פרסאות" - בחינת התפלה, שהם שלש תפלות, ועל-ידם מתנוצץ אור שלשת אבות, כדי להמשיך אור ארץ-ישראל, בחינת 'צבי'.

"וצבי לא הנעתי, וקולית לא פלתי" - שלא השיג בחינת ארץ-ישראל, בטול קולות הנ"ל.

"וכשחזרתי לאחורי" - הינו: אחר גמר תפילתי, שאז פוסע האדם לאחוריו שלש פסיעות.

"אמרו לי: של עוג מלך הבשן היא" - ואין כל אדם יכול לתקן קולות כאלו, פי "אחיזתו בימין", ואפלו משה רבנו היה ירא מפניו, עד שהבטיחו הקדוש-ברוך-הוא: "אל תירא אותו", כמובא בזהר (שם).

ובשביל-זה - בחינת רשע כ'עוג', נקרא 'פליט', כמו שכתוב (בראשית יד, יג): "ויבא הפליט", "זה עוג" (נדה סא. בראשית-רבה מב, ח) - "שרצה שיהרג אברהם וישא את שרה" (בראשית-רבה שם). והקדוש-ברוך-הוא כבש משפטו ממנו זמן רב, עד זמן משה רבנו.

ובשביל-זה נקרא 'פליט', בבחינת (איוב כג, ז): "ואפלטתה לנצח משפטי" - שנמלט מהמשפט זמן בביר וכו'.

[שיח-טרפיי-קדש ח"ו לא: לענין המבאר בתורה נ"ה במאמר 'אבא-שאול' לענין ארץ-ישראל: "וצבי לא הנעתי", שמרמז על ארץ-ישראל, שהיא נקראת ארץ הצבי, אמר רבנו ז"ל: "אבל אני כן השגתי את הצבי" (אבער איך האב דעם הערש יא געכאפט) - פי זכה להיות בארץ-ישראל, על אף כל המכשולים והנסיונות הקשות, מה שלא זכו בו שאר צדיקים].

לח.

(ח"ב ה, ב"ג-בסוף)

"עקר התפלה היא רחמים ותחנונים"
(אבות פ"ב מ"ג), ועקר ה'רחמים' תלוי
ב'דעת'.

וכשהסטרא-אחרא יונקת מה'רחמנות',
מ'פגם-הדעת', הינו
'דעת דסטרא-אחרא' שיונק על-ידי 'נפילת
הדעת-דקדושה', בבחינת (בראשית ג, א):
'והנחש היה ערום' - אז נפגם ה'רחמנות',
ונעשה 'פעם' ו'אכזריות'. ועל-ידי-זה נקטן
ה'דעת'.

ואז מתגבר 'תאות-נאוף' חסו-שלום - כי
יש 'שלשה מחין' באדם, וכל אחד
הוא מחצה פרוסה בפני זאת התאווה. -
ומאלו ה'שלשה מחין' נמשך 'שלשה מיני
רחמנות' וכו'.

וזוה בחינת 'שלש תפלות ביום' - כי כל
'תפלה' הוא בחינת 'מח מיוחד'
מה'שלשה מחין', בחינת 'שלשה מיני
רחמנות' התלויים במח, כי "עקר התפלה,
היא רחמים ותחנונים", כנ"ל.

ועל-כן ב'שהדעת נפגם, מזה בא חס-
ושלום 'תאות-נאוף' כנ"ל.

ואזי אי-אפשר להתפלל בבחינת 'רחמים
ותחנונים', ואז התפלה בבחינת דין
(שמכרח להתפלל מצד הדין ואינה רחמים ותחנונים
וקפץ לפטר התפלה מעליו). ואז הסטרא-אחרא
יונקת מהתפלה, וכולעת אותה.

ואז צריכים 'בעל-בחי' גדול שיוכל
להתפלל תפלה בבחינת 'דין', לעשות
'פלילות עם קונו' (סנהדרין מד פב), בחינת
'מטה עז'.

והסטרא-אחרא רוצה לבלע גם התפלה
הזאת, אך היא עומדת
בבית-הבליעה שלה, ומכרחת על-ידי-זה
להקיא כל מה שבלעה, כל הקדשות של
הדעת והרחמנות והתפלות שבלע, בבחינת
(איוב כ, טז): "חיל בלע ויקאנו".

ולא די שהוא מקיא ומוציא כל הקדושה
שבלע, אף גם מכרח להקיא
ולהוציא עצמות החיות שלו ממש, מקרבו
ומבטנו, בבחינת (שם): "מבטנו ירשנו אל".

וזוהו בחינת גרים שמתגירין - שהיו תחלה
מ'עצמות הסטרא-אחרא' ממש,
ועכשו חוזרין אל ה'קדושה'.

ועל-ידי ה'גרים' שמתגירין - נתרבה
ונתגדל כבודו יתברך. ועל-ידי-
זה זוכין ל'התפשטות-הנבואה'. ועל-ידי-זה
נתברר ה'מדמה', וזוכין ל'אמונה' בשלמות.

ועל-ידי-זה זוכין לה'שיר חדש שיתער
ל'עתיד', בחינת קולו של
המוכיח הראוי. ואז הוא מוסיף ונותן ריח
טוב בהנשמות על-ידי תוכחתו.

וזוה פרוש מאמר רז"ל על 'עוג מלך
הבשן' (ברכות נד):

"אמר: מחנה ישראל כמה הוי, תלתא
פרסי. אזיל ואעקר טורא בת
תלתא פרסי, ואשדי עליהו".

[אמר 'עוג' לעצמו: מחנה ישראל מה גדלו? שלש
פרסאות! - אלו ואעקר הר שמדתו שלש פרסאות,
ואשליך עליהם ואהרגם].

"עקר טורא בת תלתא פרסי, ואותבה
ארישה. איתי עלה קומצא ונקבוה,
ונחת עלה אצנארה.

להלך ועקר הר בן שלש פרסאות, והניחו על ראשו, לשאתו אל מחנה ישראל ולהשליכו עליהם. אלא שהביא הקדוש-ברוך-הוא 'נמלים' על ההר, והם נקבו בו חור, ונפל ההר סביב צוארו של 'עוג' כאשר ראשו בחור.

"בעא למשלפה, משכנה שנה להאי גיסא ולהאי גיסא".

[רצה 'עוג' להוציאו מעליו. התארכו שניו ונמשכו לצד זה ולצד זה וחדרו להר, ולא יכל להוציאו].

"משה במה הוי, עשר אמין. שקל נרנא בת עשר אמין, ושור עשר אמין, ומחיה בקרסלה, וקטלה".

[משה' במה הנה גבוה? עשר אמות! לקח משה גרן שארכו עשר אמות, וקפץ לגבה עשר אמות, והכה 'עוג' בקרסולו, והרגו].

כי "עוג היה אחיזתו בימין" (זהר חקת קפד), והיה יונק מה'דעת-דקדשה', ורצה להתגבר על ישראל.

וזה שאמר: "מחנה ישראל במה הוי, תלתא פרסי". "מחנה ישראל" - זה בחינת 'קדשת המחנה של ישראל', שהוא על-ידי שמירה מתאות-נאות, בחינת (דברים כג, טו): "והיה מחנה קדוש".

ועקר השמירה, הוא על-ידי בחינות "תלתא פרסי", הינו: 'תלת מחין, שכל אחד הוא 'מחצה פרוסה' בפני תאנה זו כנ"ל.

"אזיל ואעקר טורא בת תלתא פרסי, ואשדי עליהו". "טורא" - זה בחינת ה'תפלה', בבחינת (ישעיה נה, ז): "והביאותים אל הר קדשי, ושמהתים בבית תפלותי".

וזהו: "בת תלתא פרסי" - כי ה'תפלה' נמשכת גם-כן מ'שלש המחין, בחינת 'מחצות פרוסות' - שמשם נמשך

'שלשה מיני רחמנות', בחינות 'שלש תפלות' ביום כנ"ל.

הינו: שהסטרא-אחרא שיש לה יניקה מן ה'דעת', בחינת 'עוג' - היא רוצה לעקר חסין-שלום תפלות ישראל, להמשיכם אליהם ולבלעם.

וזהו שאמר: "ואשדי עליהו" - כי עקר רצונו, הוא רק להמשיך אליו 'תפלות ישראל' להתאחז בהם.

אבל אחר-כך פשהם אצלו חסין-שלום, אזי מרצה לחזר ולהשליכם על ישראל - כי מאחר שכבר ינק מהם, אזי אף-על-פי שהוא מעצמו מחזיר ומשליכם לישראל, עדין הם פגומים, על-ידי שיש לו יניקה מהם.

"אזל עקר טורא בת תלתא פרסי, ואותבה ברישה" - הינו: שהתגבר ועקר תפלות ישראל, בחינת "טורא בת תלתא פרסי".

"ואותבה ברישה" - שהמשיך ה'תפלות', בחינות 'דעת ורחמים', לתוך הראש והמח שלו, בחינות: "והנחש היה ערום" כנ"ל.

"איתי קומצא" - זה בחינות התפלה של ה'בעל-בח', שהיא בבחינת 'קמוץ' ו'דין', בחינות "מטה עז" הנ"ל.

"ונקבוה" - זה בחינת (חבוקוק ג, יד): "נקבת במטיו ראש פרזו" - כי על-ידי התפלה בבחינת 'קמוץ ודין' של ה'בעל-בח', משברין ומכניעין אותו, כי היא עומדת בבית-הבליעה שלו, בבחינת (איוב מא, יד): "בצוארו ילין עז".

וְזָהוּ: "וְנָחַת אֲצוּאֶרְהָ" - שְׁהִיא עוֹמֶדֶת בְּצוּאָרוֹ.

וְזָהוּ: "בָּעָא לְמִשְׁלָפָה" - כִּי הוּא מְכַרַח לְהוֹצִיא וּלְהַקִּיא כָּל הַקְדָּשׁוֹת שֶׁל הַתְּפִלוֹת וְהַדַּעַת שְׁבֻלַע, בְּבַחֲיִנַת: "חֵיל בָּלַע וַיִּקְאֵנוּ" כַּנ"ל.

וְזָהוּ: "מִשְׁכּוּהָ שְׁנָה" וְכו' - כִּי לֹא דִי שְׁמַקִּיא וּמוֹצִיא קְדָשָׁת תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל וְכו', אַף גַּם "מִבְּטָנוּ יוֹרִישָׁנוּ אֵל", שְׁמַכְרַח לְהוֹצִיא עֲצָמוֹת חַיּוֹתוֹ מִמָּשׁ, שְׁזָהוּ בְּחִינַת אֲזָרִים.

וְזָהוּ בְּחִינַת: "מִשְׁכּוּהָ שְׁנָה" - בְּחִינַת (שִׁיר-הַשִּׁירִים ה, יד): "מַעֲיּוֹ עֲשֵׂת שֵׁן" - הִינּוּ: שְׁמַכְרַח לְהוֹצִיא עֲצָמוֹת חַיּוֹתוֹ מִתּוֹךְ קַרְבּוֹ וּמַעֲיּוֹ.

"מֹשֶׁה כַּמָּה הוּא, עֲשֵׂר אַמִּין". "מֹשֶׁה" - הוּא בְּחִינַת נְבוּאָה, כִּי מֹשֶׁה רַבֵּן שֶׁל כָּל הַנְּבִיאִים.

וְזָה בְּחִינַת עֲשֵׂר אַמִּין - בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִדְּרָגוֹת שֶׁל נְבוּאָה. כִּי עַל-יְדֵי מִטָּה עִז' הַנ"ל, שֶׁעַל-יְדוֹ נִתְגַּלָּה ה' כְּבוֹד, זֹכִיךְ לְנְבוּאָה כַּנ"ל.

"שֶׁקֶל נִרְגָּא בַת עֲשֵׂר אַמִּין". "נִרְגָּא" - זֶה בְּחִינַת כְּלִי-מְלָאכָה שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. וְזָהוּ: "בַת עֲשֵׂר אַמִּין" - בְּחִינַת "עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שְׁבָהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם" (אָבוֹת פ"ה מ"א), בְּחִינַת כְּלִי-מְלָאכָה שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

כִּי עַל-יְדֵי נְבוּאָה - זֹכִיךְ לְאַמוּנָה, בְּחִינַת עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת. כִּי עַל-יְדֵי אַמוּנָה - מְאֻמִּינִים בְּחִדוּשֵׁי-הָעוֹלָם, שֶׁהֵשִׁים יִתְבָּרֵךְ בְּרָא הַכֹּל בְּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת. וְעַל-יְדֵי אַמוּנָה - זֹכִיךְ לְחִדוּשֵׁי-הָעוֹלָם שְׁלַעֲתִיד, וְאֵז יִתְעַר "שִׁיר חֲדָשׁ" הַנ"ל.

וְזָהוּ: "וְשׁוֹר עֲשֵׂר אַמִּין" - זֶה בְּחִינַת הַשִּׁיר שְׁלַעֲתִיד, שֶׁהוּא שִׁיר פְּשׁוּט' וְכו', שֶׁהוּא יו"ד אוֹתִיּוֹת, בְּחִינַת עֲשֵׂר אַמִּין.

וְזָהוּ: "וְשׁוֹר" - בְּחִינַת (שִׁיר-הַשִּׁירִים ב, ח): "מְדַלֵּג עַל הַהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת". "הָרִים וְגְבָעוֹת" - הֵם בְּחִינַת רִיחֹת, בְּבַחֲיִנַת (שָׁם ד, ו): "אֲלֶךְ לִי אֶל הַר הַמּוֹר וְאֶל גְּבַעַת הַלְּבוֹנָה" - הִינּוּ: הַרְיָחוֹת הַגְּדֻלִים בְּגֵן, עַל-יְדֵי קוֹל הַנְּגוֹן שֶׁמְשַׁקָּה אֶת הַגֵּן.

וְזָהוּ: "מְדַלֵּג" - זֶה בְּחִינַת ה' מְדוּת' שֶׁל הַנְּגוֹן שְׁקוֹרִין מְאֻסָּן [מְדוּת], שֶׁנַּעֲשִׂין עַל-יְדֵי דְלוּג וּקְפִיצָה עַל הַנִּמְיִן שֶׁבַּפְּנּוֹר.

וְזָה הַנְּגוֹן - הוּא בְּחִינַת ה' קוֹל' הַנ"ל, בְּחִינַת "קוֹל יַעֲקֹב" (בְּרֵאשִׁית כז, כב), שְׁמַכְנִיעַ עֲקֵב דְּסִטְרָא-אַחֲרָא, בְּבַחֲיִנַת (שָׁם כה, כו): "וַיִּדּוּ אַחֲזַת בְּעֵקֵב עֲשׂוֹ".

וְזָהוּ: "וּמַחֲיָה בְּקַרְסְלָה וּקְטִלָּה" - שֶׁהִפָּה וְהַכְנִיעַ עֲקֵב דְּסִטְרָא-אַחֲרָא עַל-יְדֵי בְּחִינַת קוֹל הַנְּגוֹן הַנ"ל.



לקוטי תפלות

פרשת חקת

מפתח התפלות

[א] "ויקחו אליה פרה אדמה תמימה" - שנזכה על-ידי תפלותינו, לכל התקונים של ה'פרה אדמה' (ח"א נה).

[ב] "זאת התורה אדם פי ימות באהל", "אין התורה מתקיימת, אלא במי שממית עצמו עליה" - שנזכה להמית עצמנו על התורה, ולשפר ולבטל ולהמית כל התאוות ומדות רעות (ח"א קי).

[ג] "המה מי מריבה" - בענין 'מי מריבה' ו'באורי התורה', ולהכניע המתנגדים והמונעים מלבוא לארץ-ישראל ולשאר דברים שבקדשה (ח"א כ).

[ד] "ויצא עוג מלך הבשן לקראתם וכו'." ויאמר ה' אל משה אל תירא אתו" - שנזכה להכניע ולבטל 'קלפת עוג מלך הבשן', ונזכה להשיר-חדש שיתער לעתיד (ח"ב ח).

ותהיה תפלתנו בשלמות גדול בתכלית השלמות, עד שיתתקן על-ידי תפלותינו, כל התקונים שנתתקנו על-ידי ה'פרה אדמה' ששרף משה רבנו במדבר.

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א נה ☪

(על-פי לקוטי-מוה"רן ח"א נה, 'אבא שאול אומר')

"ויקחו אליה פרה אדמה תמימה" (במדבר יט, ב)

שנזכה על-ידי תפלותינו,

לכל התקונים של ה'פרה אדמה'

חמים כגחלי אש, כמו שכתוב: "חם לבי בקרבי, בהגיגי תבער אש, דברתי בלשוני".

ונזכה לדבר תמיד דבורים קדושים בחמימות ובהתלהבות גדול דקדשה, וכל דברינו יהיו כגחלי אש, ועל-ידי-זה נזכה להמשיך באורי התורה מלב העליון.

ותזכנו לחדש בתורה תמיד, חדושין-דאורייתא, חדושין אמתיים דקדשה, חדושין שיהיו להם לנחת ולרצון לפני כסא כבודך, חדושין שתתפאר בהם בכל העולמות.

ואזכה להמשיך תמיד דבורים חמים כגחלי אש, על-ידי תפלה ותחנונים.

ותזכני להתפלל אליך בהתקשרות נשמות ישראל, שתהיה תפלתנו תפלת רבים ולא תמאס את תפלתנו, כמו שכתוב: "הן אל כביר ולא ימאס".

ויתוסף ויתגדל למעלה תוספות קדשה רבה ועצומה על-ידי תפלתנו, ועל-ידי-זה נזכה להמשיך באורי התורה מלב העליון אשר שם פתובים כל באורי התורה.

ותזכנו שגלך בדרכה של תורה, ונזכה לקיים דברי רבותינו זכרונם-לברכה, אשר גלו לנו דרכה של תורה: "לאכל פת במלח, ומים במשורה נשתה", ובתורה נהיה עמלים תמיד.

❁ [ב] לקוטי-תפלות ח"א קי ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קא, 'בקרוב עלי מרעים')

"זאת התורה אדם פי ימות באהל" (במדבר יט, יד)

"אין התורה מתקיימת, אלא במי שממית עצמו עליה" (ברכות סג)

שנזכה להמית עצמנו על התורה, ולשבר ולבטל ולהמית כל התאוות ומדות רעות

רחם עלינו למען שמך, וזכנו להתמיד בתורתך הקדושה בהתמדה גדולה, פי הם חיינו וארץ ימינו, ובהם נהגה יומם ולילה.

ונזכה להמית עצמנו על התורה, עד שתתקיים בדינו. ונזכה לשבר ולבטל ולהמית כל התאוות רעות וכל המדות רעות שבגופנו, על-ידי עסק ועיון התורה באמת.



❁ [ג] לקוטי-תפלות ח"א כ ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כ, 'תשעה תקונין')

"המה מי מריבה" (במדבר כ, יג)

בענין 'מי מריבה' ובאורי התורה, ולהכניע המתנגדים והמונעים מלבוא לארץ-ישראל ולשאור דברים שבקדשה

ותשפיע עלינו ברחמך הרבים, ותפתח את לבנו שנוכל להתפלל לפניך יהוה אלהינו בכל לב ונפש, ונזכה לשפך את לבנו כמים "נכח פני אדני", שנשפך שיחנו ותפלתנו לפניך תמיד באמת, ברחמים ותחנונים.

עד שנעורר רחמך עלינו ויהמו ויכמרו רחמי לבך עלינו, עד אשר נזכה שתשפיע עלינו מלב העליון דבורים

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ 'בְּאוּרֵי
הַתּוֹרָה' מִהַנְּשִׂמָּה
הַקְּדוּשָׁה הַסּוֹבֶלֶת מְרִירוֹת עַל שְׁעֵבֹד
הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַחֲדוּשִׁין
וְכָל הַבְּאוּרִים שֶׁל הַתּוֹרָה.

וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ 'בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה' מִשָּׁם
בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, עַד שְׁאֲזַכֶּה
לְחַדֵּשׁ תְּמִיד חֲדוּשֵׁי-דְאוּרֵי־תֵּא אֲמִתִּיִּם,
חֲדוּשֵׁי דְקְדוּשָׁה, חֲדוּשֵׁי הַנְּמֻשָּׁכִין
מִתְּלִיסַר תְּקוּנָא דִיקְנָא קְדִישָׁא, שֶׁהֵם
שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶן.

וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְּלֵנוּ מִכָּל מִינֵי מְרִיבוֹת
וּמַחֲלָקֹת, וְתִבְטַל שְׁנֵאת-
חַנּוּם מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמּוּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

וְתֵן בְּלִבְךָ כָּל הַחֹלְקִים עָלֵינוּ, שִׁישׁוּבוּ
מִשְׁנֵאתָם וּמִמַּחֲלֻקוֹתָם, וְהֵט לְבָבְךָ
אֶל הָאֲמֵת, וְלֹא יַעֲזְרוּ עוֹד מְרִיבָה עָלֵינוּ
בְּחַנּוּם, וְתִשִּׁים שָׁלוֹם בֵּין עַמּוּךְ יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, חוּס וְחַמֵּל עָלֵינוּ
וְזַכְּנוּ לָבֵא לְכָל מָה שֶׁבִקְשָׁנוּ
מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁנִּזְכָּה לְדַבּוּרִים חַמִּים דְקְדוּשָׁה,
וְלַחֲדוּשֵׁי-דְאוּרֵי־תֵּא אֲמִתִּיִּם.

וְנִזְכָּה שִׁיְהִיו נִבְרָאִין מִלְּאָכִים קְדוּשִׁים
מִכָּל דְּבֹר וְדְבֹר שֶׁל חֲדוּשֵׁי-
תּוֹרָתְנוּ בְקְדוּשָׁה וּבִטְהָרָה. וְאֵלּוּ הַמְּלָאָכִים
הַקְּדוּשִׁים יִצְטָרְפוּ וְיִתְחַבְּרוּ עִם כָּל
הַמְּלָאָכִים הַנִּבְרָאִים תְּמִיד עַל-יְדֵי
חֲדוּשֵׁי-תּוֹרָה שֶׁל צְדִיקִים-אֲמִתִּיִּם.

וְכָל אֵלּוּ הַמְּלָאָכִים הַקְּדוּשִׁים, יִקְבְּלוּ
כַּח מַאֲדוּם הַמְּמַנֶּה עַל הַחֶרֶב

לְעַנֹּשׁ אֶת הַרְשָׁעִים בְּחֶרֶב אֶת וְקִטְלָא, כְּדֵי
לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְבַעַר אֶת כָּל "מוֹצִיאֵי
דַּבַּת הָאָרֶץ רָעָה", שֶׁהֵם כָּל כָּל
הַמוֹנְעִים וְהַמְּפַסְּקִים וְהַמְּעַכְּבִים מִלָּבֵא
לְאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

אִן שְׁתַּבִּיא "מֶרֶךְ בְּלִבְכֶם" לְבַל יִהְיֶה
לָהֶם כַּח לְעַכְבּ וּלְמַנַּע אוֹתְנוּ חֶסֶ-
וְשָׁלוֹם מֵאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל, אוּ מִשְׂאָר כָּל
הַדְּבָרִים שֶׁבִקְדוּשָׁה.

מִלֵּא רַחֲמִים, חוּס וְחַמֵּל עָלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ
כַּח בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהַכְנִיעַ
וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל הַמְּעַכְּבִים וְהַמוֹנְעִים
מִן הַקְּדוּשָׁה הַקְּמִים עָלֵינוּ בְּכָל עֵת,
וְרוֹצִים לְהַתְּגַבֵּר חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, לְבַלְבֵּל
אוֹתְנוּ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם מֵעֲבוֹדָתְךָ בְּאֲמֵת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת לְבָבְךָ,
חוּסָה עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
וְהִיָּה בְּעִזְרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ וְהִצִּילְנוּ מֵהֶם,
וּשְׁבֹר זְרוּעַם וְכַחֵם, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם
שׁוּם כַּח לְמַנַּע אוֹתְנוּ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם מִשׁוּם
דְּבַר שֶׁבִקְדוּשָׁה, וְלֹא יוּכְלוּ לְבַלְבֵּל אוֹתְנוּ
וְכָל הַנְּלוּיִם אֵלֵינוּ כָּלֵל.

וְעִזְרְנוּ אוֹתְנוּ, וְאֵת כָּל עַמּוּךְ בֵּית
יִשְׂרָאֵל הַחֹפְצִים בְּעֲבוֹדָתְךָ,
לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאֲמֵת, שִׁיְהִיָּה לָנוּ כַּח
לְהַכְנִיעַ אֶת הַרְשָׁעִים הַמְּתַנַּגְּדִים וְחֹלְקִים
עַל הָאֲמֵת, הַרוֹצִים לְרַחֵק אוֹתְנוּ
מֵעֲבוֹדָתְךָ בְּאֲמֵת.

וְתִתֵּן לָנוּ כַּח, לְעוֹרֵר עָלֵיהֶם מִשְׁפָּטֵי
הָאֲמוֹת, וְנִזְכָּה לְדוֹן אוֹתָם,
וְלְהַכְנִיעַ אוֹתָם בְּמִשְׁפָּטֵיהֶם.

וְעִזְרָנוּ שְׁנַצְלִיחַ בְּמִשְׁפָּטָם, וְכָל
הַחֹלְקִים וְהַמוֹנְעִים מִדְּרָכֵי
הַקִּדְשָׁה הָאֲמִתִּיּוֹת, כָּל־מִי
יֵצְאוּ חַיִּיבִים
בְּדִינֵיהֶם, וְנִשְׁפִּיל אוֹתָם עַד־יֵרֵד
מִשְׁפָּטֵיהֶם, וְנוֹצִיא כָּל־עַם מִפִּיהֶם.

כִּי אֶתָּה יָדַעְתָּ אֶת לִבֵּנוּ, שְׁכֹנְתָנוּ
לְטוֹבָה כְּדֵי לְהַעֲמִיד הַדָּת הַקְּדוּשָׁה
עַל תְּלוּ, כְּדֵי שְׁנֹזְכָה לִילָךְ בְּדֶרֶךְ הַקְּדוּשָׁה,
”בְּדֶרֶךְ מַלְכוּת שֶׁל עוֹלָם”, וְאִין לָנוּ כַּח
לְעֲנֹשׂ אֶת הַרְשָׁעִים כִּי־אִם בְּדִינֵיהֶם.

עַל־כֵּן חָמַל עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל הַמְּקַנְאִים ”קִנְאָת יְהוָה
צָבָאוֹת”, וְעוֹמְדִים לְדִין וּבָאִים בְּמִשְׁפָּטֵי
הָעֲפוֹ”ם, כְּדֵי לְהַכְנִיעַ הַרְשָׁעִים הַחֹלְקִים
עַל הָאֱמֶת.

וְתַתֵּן לָנוּ כַּח, שְׁנַצְלִיחַ בְּמִשְׁפָּטָם,
בְּאִפְן שְׁנֹזְכָה לְהַשְׁפִּילֵם וּלְשַׁבְּרֵם
וְלְהַכְנִיעֵם עַד עָפָר, כָּל־מִי יִכְרְעוּ וַיִּפּוּלוּ
בְּמִשְׁפָּטָם, יִפְּלוּ וְלֹא יִקּוּמוּ.

וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹד שׁוֹם כַּח לְבַטֵּל
וְלִמְנַע אוֹ לְבַלְבֵּל אוֹתָנוּ חֵס־
וְשִׁלוֹם מִעֲבוֹדַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.
וְנֹזְכָה עַל־יְדֵי־זֶה לְהַעֲלוֹת מִשְׁפָּט דְּקִדְשָׁה
מִבֵּין הַקְּלָפוֹת.

וְעִזְרָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, שְׁלֹא יִהְיֶה לָהֶם פֶּה
לְדַבֵּר עֲתָק, עַל צְדִיקֵי־הָאֱמֶת,
וְעַל אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים בְּאֱמֶת. וְתִסְכַּר אֶת
פִּיהֶם, שְׁלֹא יִדְבְּרוּ סָרָה בְּפָנַי הַהַמוֹן־עַם,
וְלֹא יַחֲלִישׁוּ דַעְתָּם חֵס־וְשִׁלוֹם, כִּי ”יִסְכַּר
פִּי כָּל דוֹבְרֵי שְׁקֵר”.

בְּאִפְן שְׁתֹּזְכָה אוֹתָנוּ, לְבַטֵּל וּלְשַׁבֵּר כָּל
מִינֵי מְנִיעוֹת וּמְסָכִים וּמְפָסִיקִים,

הַמוֹנְעִים אוֹתָנוּ מִלִּבָּא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל,
וּמִשְׂאֵר כָּל הַדְּבָרִים־שֶׁבְקִדְשָׁה, וְנֹזְכָה
לִבָּא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל מִהֲרָה, וְלְהַתְקַרֵּב
אֵלֶיךָ בְּאֱמֶת.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֶתָּה יָדַעְתָּ אֶת
חַלִּישוֹת כַּחֲנוּ בְּעַת הַזֹּאת, שְׂאִין
לָנוּ שׁוֹם כַּח לְשַׁבֵּר הַמוֹנְעִים וְהַמְּעַכְּבִים
מִאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, וּמִכָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְקִדְשָׁה,
בְּשׁוֹם דֶּרֶךְ מִכָּל הַדְּרָכִים הָאֵלוּ שֶׁהִזְכַּרְתִּי
לְפָנֶיךָ.

כִּי אִם בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְבַד בְּטַחְנוּ, וְעַל
חֲסִדְךָ אָנוּ נִשְׁעָנִים, שְׁתוֹשִׁיעֵנוּ בְּגִדְלֵךְ
רַחֲמֶיךָ וְחַיִּינוּתֶיךָ וּבְעֲצָם חֲמִלְתֶּךָ, וּבִזְכוֹת
וּכְחַ צְדִיקֵי־אֱמֶת, שְׁכַבְּר זָכוּ לְשַׁבֵּר כָּל
הַמְּנִיעוֹת, וְעַבְרוּ בְּשִׁלוֹם וּבְאוֹ לְאַרְצֵי־
יִשְׂרָאֵל, בְּזְכוּתָם וּכְחֵם לְבַד נִשְׁעָנְתִּי,
וּבְחֲסִדְךָ הַגָּדוֹל תְּמַכֶּתִי יִתְדוֹתִי, שְׁתַּחֲנַנִּי
גַם־כֵּן לְנִסְעַ וּלְבָא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל מִהֲרָה.

עִזְרָנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׁלֹא אֶתֵּן דָּמֵי לִךְ,
וְלֹא אַחֲרִישׁ וְלֹא אֶשְׁקֹט וְלֹא
אֶפְסִיק מִלְּהַתְפַּלֵּל עַל־זֶה תָּמִיד.

רַק אֲזַכָּה לְהַעֲתִיר וּלְהַרְבּוֹת בְּתַפְּלָה
וְתַחֲנוּנִים עַל־זֶה תָּמִיד, עַד שְׁאֲזַכָּה
לְפַעַל בְּקִשְׁתִּי בְּרַחֲמִים אֲצִלְךָ, שְׁאֲזַכָּה
לִבָּא בְּחַיִּים חַיּוּתִי חַיֵּשׁ קַל מִהֲרָה לְאַרְצֵי־
יִשְׂרָאֵל.

וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא שְׁכָתוֹב: ”כִּי הִצַּלְתָּ
נַפְשִׁי מִמָּוֶת, הִלֵּא רַגְלִי מִדְּחִי,
לְהַתְהַלֵּךְ לְפָנַי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים”,
אָמֵן וְאָמֵן.



הַרְוֹדֵפִים אַחַר חֲלוּשֵׁי כַח שְׁבַע־מָדָּ
יִשְׂרָאֵל.

אָנָּה יְהוָה, אַתָּה יַדְעַת פִּי אֵינן בָּנוּ כַח
לְעַמֵּד בַּפְּנִיָּה, חוֹסֵה עַל עַם עֲנִי
וְאֲבִיוֹן, עַל חֲלוּשֵׁי כַח כְּמוֹנוּ הַיּוֹם.
וְתַעֲוֹרֵר אֶת לֵב הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּם,
שִׁילַחֵמוּ בְּעַדְנוּ עִם כָּל צָרֵינוּ וְרוֹדְפֵינוּ
בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת.

וְתַמְחֵרְנוּ מִכָּל הַטְּמָאוֹת, וּבְכַרְט
מִפְּגַם־הַבְּרִית, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא
אֶתְרַחֵק וְלֹא אֶשְׁתַּלַּח חֶסֶד־וְשָׁלוֹם חוּץ
לְמַחְנֵה יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר כָּל
הַטְּמָאִים וּבְכַרְט הַפּוֹגְמִים בַּבְּרִית
מִשְׁתַּלְּחִים מִשָּׁם.

אָנָּה יְהוָה מְלֵא רַחֲמִים, רַחֵם עָלַי,
וְהַעֲלֵנִי מִהֲרָה מִטְּמֵאָה לְטַהֲרָה.
וּזְכֵנִי, שְׂאֵגֵן בְּעַדֵי עַל־יַדֵי הַמַּחֲזִין וְהַשֹּׁכֵל,
בַּפְּנֵי כָּל הַרְהוּרִים וְתַאֲוֹת־נְאוּף, שִׁיְהִיו
הַמַּחֲזִין שְׁלֵשָׁה מְחִיצוֹת פְּרוֹסוֹת בַּפְּנֵי
הַרְהוּרִים וְתַאֲוָה הַזֹּאת.

עַד שְׂאֲזֹכָה לְקַדְּשֵׁת־הַבְּרִית בְּאֲמֵת,
וְתֵאֶסֶף אוֹתִי לְתוֹף מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל,
מַחְנֵה הַקְּדוּשָׁה. וְנִזְכָּה לְקִים מִקְּרָא
שְׁכַתוֹב: "וְהָיָה מַחְנִיף קְדוּשׁ", וְלַעֲבֹדָה
בְּאֲמֵת בְּאִימָה בְּפֶתַח בִּירְאָה וְאֶהְבָּה
אֲמִתִּיּוֹת, כְּרִצוֹנָה הַטּוֹב מֵעֵתָה וְעַד עוֹלָם.

⊙ [ד] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב ח ⊙

(על־פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"ב ח, 'תקענו תוכחה')

"וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן לְקַרְאֲתָם וְכוּ'. וַיֹּאמֶר
ה' אֵל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אֹתוֹ" (בַּמִּדְבָּר כ"א, ל"ג-ל"ד)
שְׂנִזְכָּה לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל 'קַלְפַת עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן',
וְנִזְכָּה לְהַשִּׁיר־חֲדָשׁ שִׁיתְעַר לְעֵתִיד

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי חַיִּים וְאַחִיָּה
וְלֹא אֲמוֹת, תֵּן לִי חֶלֶק טוֹב
לְעוֹלָם־הַבָּא. זְכֵנִי זְכֵנִי, חַנּוּנֵי חַנּוּנֵי, עֲזָרְנִי
וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׂאֲזֹכָה לְשִׁמְעַ קוֹל הַשִּׁיר
וְהַנְּגוּן הַזֶּה שִׁיתְעַר לְעֵתִיד בְּעֵת שֶׁתְּחַדֵּשׁ
אֶת עוֹלָמָךְ.

וְתַזְכֵּנוּ לְהִתְקַרֵּב לְצְדִיק־אֲמִתִּי, אֲשֶׁר
כָּבֵד זָכָה לְקוֹל הַשִּׁיר הַזֶּה,
בְּאִפְּן שִׁיְהִיָּה רְאוּי לְהוֹכִיחַ אוֹתָנוּ וְאֵת כָּל
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְעוֹרֵר רֵיחַ הַטּוֹב שֶׁל גֶּן־
עֵדֵן עַל־יַדֵי תוֹכַחְתּוֹ הַטּוֹבָה, שִׁיְהִיָּה לוֹ
כַח לְהַפְּךָ כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ לְזָכוּיּוֹת,
וְלַהַעֲלוֹתָנוּ מִטְּמֵאָה לְטַהֲרָה מַחֵל לְקַדְּשׁ.

וַיִּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ רֵיחַ גֶּן־עֵדֵן, וַיַּחֲזֵק אֶת
נַפְשֵׁנוּ וְרוּחַנוּ וַנִּשְׁמוֹתֵינוּ
בְּקַדְּשָׁה חֲזָקָה וְנִכְוָנָה.

וַיְכַנִּיעַ לְפָנֵינוּ, אֶת כָּל צָרֵינוּ וְרוֹדְפֵינוּ,
וַיִּלְחוּם בְּעַדְנוּ מִלְחָמַת 'עוֹג
מֶלֶךְ הַבְּשָׁן', לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְעַקֵּר
וּלְכַלּוֹת וּלְבַטֵּל 'קַלְפַת עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן'
מִן הָעוֹלָם, עִם כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרִיִן־
אוֹחֲרָנִין שְׁבַע־עוֹלָם, שֶׁהֵם זוֹהֵמַת הַנְּחָשׁ,